నమ్మలేని నిజాలు

అప్పుల నది
పడవ నడవాలి
ముందుంది సుడి.

రాక్షస క్రీడ
చెరువుల కబ్జాలు
హైడ్రా దూకుడు.

మాఫీ తిప్పలు
కొత్త చెప్పులు కొనాలి
పాపం రైతులు

జ్వరాల భయం
పాలకుల అభయం
నవ్వింది నిజం.

వ్యయారి భామ
రోగాల పెద్ద భూతం
మందుల మంత్రం

– రేడియమ్
సెల్: 9291527757

నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website2:www.netinijam.com2 ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 E-mail : netinijam93@gmail.com

శ్రీ నిజాలు

దేశమంత మునిగిపోయే
పండుగొచ్చె దసరా !
మూసీ నిర్వాసితులకు
మాయమైంది సరదా !
గురి కుదిరితేసరి గుండ్లను
పేల్చుడు పేల్చుడే !
పండుగ తడుసరి ఇండ్లను
కూల్చుడు కూల్చుడే !

– కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

హైదరాబాద్ | గురువారం 10-10-2024 | NETI NIZAM Telugu Daily, RNI No.52865/93· Postal No. HQ/SD/258/2024-2026 | సంపుటి :31 | సంచిక:59 | పేజీలు:6 | వెల: రూ.1/-

వరద బాధితులకు ఎల్ అండ్ టీ రూ.5.50 కోట్ల సాయం..

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 9 : వరద బాధితుల సహాయార్థం తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి సహాయనిధికి ఎల్ అండ్ టీ సంస్థ రూ.5.50 కోట్ల విరాళం ఇచ్చింది. సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి, డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్కను ఎల్ అండ్ టీ ఛైర్మన్ కలిసి ఇందుకు సంబంధించిన చెక్కును అందజేశారు.

మీ సలహాలు రాష్ట్రాభివృద్ధికి అవసరం

-కాలుష్య నివారణలో భాగస్వాములు కండి
-పర్యవరణ పరి రక్షణకు సూచనలివ్వండి
-నిపుణులకు పవన్ కల్యాణ్ పిలుపు

విజయవాడ, అక్టోబర్ 9 : కాలుష్య నివారణకు ప్రణాళికలు అవసరమని ఏపీ డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కల్యాణ్ తెలిపారు. ఏ పనైనా క్షేత్ర స్థాయిలో పర్యవేక్షణ ముఖ్యమన్నారు. పర్యావరణం

తెలిపారు. పర్యావరణ హితం అనేది పరిశ్రమల బాధ్యత కావాలి. అభివృద్ధిలో భాగమయ్యే పరిశ్రమలు భావి తరాలకు చక్కటి పర్యావరణం అందించడం కూడా తమ బాధ్యతగా గుర్తించాలని తెలిపారు. యువతకు ఉపాధి అవకాశాలు కావాలి.. అభివృద్ధి అవసరం అయిన నేటి తరుణంలో పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉందన్నారు. అదే సమయంలో సాధ్యమైనంతగా కాలుష్య రహిత పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించడానికి ప్రణాళికలు సిద్ధం చేసుకోవాలని చెప్పారు.

విజయవాడలోని ఓ హోటల్ లో బుధవారం కాలుష్య నియంత్రణ మండలి ఆధ్వర్యంలో ఎన్జీవోలు, నిపుణులు, ఇతర శాఖల అధికారులతో నిర్వహించిన వర్క్ షాపును పవన్ జ్యోతి ప్రజ్వలన చేసి ప్రారంభించారు .

ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ "భావి తరాలకు భవిష్యత్తు లేకుండా చేసే అభివృద్ధి సరికాదు. కాలుష్య నియంత్రణ మండలి అనగానే పరిశ్రమలకు వ్యతిరేకం అనే భావన సరికాదు. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో పర్యావరణాన్ని కాపాడుకోవడం, అభివృద్ధిపథంలో ముందుకు సాగడం అనేవి రెండూ కీలకమైనవే. దీనికి తగిన మార్గాలను అన్వేషించాల్సిన అవసరం ఉంది. నిపుణులు దీనిపై దృష్టి పెట్టాలి. విశాఖపట్నంలో కాలుష్యం విషయంలో కాని, ఇతర ప్రాంతాల్లో తీవ్రమవుతున్న కాలుష్యం విషయంలో శాశ్వతమైన పరిష్కారం, అందరూ ఆమోదించేలా విధానం తీసుకురావల్సిన అవసరం ఉంది అని పేర్కొన్నారు.

పరిశ్రమల్లో కాలుష్యంతోపాటు ప్రమాదాలు ఈ మధ్య కాలంలో ఎక్కువవుతున్నాయి. వీటి నివారణకు ఓ మార్గం చూపాలి. 974 కిలోమీటర్ల కోస్టల్ కారిడార్ ఉంది. దానిని అభివృద్ధి చేయాలి. పర్యావరణ సమతౌల్యం దెబ్బ తినకుండా పరిశ్రమల ఏర్పాటు కావాలి. భవిష్యత్ తరాల కోసం.. మనమంతా ఇప్పటి నుంచే ఆలోచన చేయాలి. జల, వాయు కాలుష్యాలను నియంత్రిం చడంలో ప్రతి ఒక్కరూ భాగస్వాములు కావాలి. వేగవంతమైన అభివృద్ధి కోసం ప్రభుత్వం తపిస్తున్న సమయంలో కాలుష్య రహిత పరిశ్రమలు, వాటి విధివిధానాల రూపకల్పనకు నిపుణులు, మేధావులు విలువైన సూచనలు అందించాలి. వారి సూచనలు సమాజానికి ఎంతో ప్రయోజనం చేకూరుస్తాయి. పర్యావరణం మేలు గురించి ఎన్జీవోలు చేస్తున్న కృషి అభినందనీయం. వారి సేవలను కాలుష్య నియంత్రణ మండలి ఉపయోగిం చుకుంటుంది. ఈ వర్క్‌షాపు ద్వారా పరిశ్రమల ఏర్పాటు, పర్యావరణ పరిరక్షణ రెండు అంశాలపై వేసే అడుగులపై అందరికీ స్పష్టత వస్తుంది. ఈ ఐదేళ్ల కాలంలో ఎంతవరకు కాలుష్యాన్ని నియంత్రించాలనే అంశంపై ఆలోచన చేస్తున్నాం. పర్యావరణ పరిరక్షణకు అందరూ సమష్టిగా పని చేయాలి" అన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో కాలుష్య నియంత్రణ మండలి ఛైర్మన్ పి.కృష్ణయ్య, ఏపీఐఐసీ డైరెక్టర్ చెరుకూరి శ్రీధర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు. ప్రతి ఒక్కరూ బాధ్యతగా నిలబడాల్సిన అవసరం ఉందని చెప్పారు. పర్యావరణ పరిరక్షణకు అందరి సలహాలు, సూచనలు అవసరమని పేర్కొన్నారు. కాలుష్య నివారణకు ప్రణాళికలు అవసరమని పవన్ తెలిపారు. ఈ విషయంలో ప్రతి ఒక్కరూ బాధ్యతగా నిలబడాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు సరైన నిర్ణయంతోనే మంచి ఫలితాలు సాధ్యమని పవన్ పేర్కొన్నారు.

"నిపుణులు, అనుభవజ్ఞుల సలహాలు రాష్ట్రాభివృద్ధికి అవసరం. మేం చెప్పడానికి కాదు.. వినేందుకే సిద్ధంగా ఉన్నాం. ఒక్కోసారి భవిష్యత్తు ఎలా ఉంటుందా అని భయమేస్తోంది. కాలుష్యం పెరుగుతోంది" అని పవన్ కల్యాణ్ తెలిపారు.

త్వరలోనే అందరికి రుణమాఫీ చేస్తాం : మంత్రి కోమటిరెడ్డి

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 9 : రైతులకు ఇబ్బందులు కలగకుండా ధాన్యం అమ్మిన డబ్బులు మూడు రోజుల్లోనే వారి బ్యాంకు అకౌంట్లో జమ చేస్తామని రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి కోమటిరెడ్డి వెంకటరెడ అన్నారు. బుధవారం అయన నల్గొండ జిల్లా కేంద్రం సమీపంలోని ఆర్జాల బావి వద్ద ఏర్పాటు చేసిన రాష్ట్రం లోనే మొదటి ధాన్యం కొనుగోలు కేంద్రాన్ని ప్రారంభించారు.

ఈ సందర్భంగా మంత్రి మాట్లాడుతూ..నల్గొండ జిల్లాలో గత సీజన్లో సైతం ధాన్యం కొన్న మూడు రోజుల్లోనే రైతులకు చెల్లింపులు చేశారని గుర్తు చేశారు. వానకాలం ధాన్యానికి సంబంధించి రైతులకు ఏవైనా ఇబ్బం దులు ఏర్పడిన లేదా చెల్లింపులు ఆలస్యమైన జిల్లా పౌర సరఫరాల అధికారి కార్యాలయంలో ఏర్పాటు చేసిన కంట్రోల్ రూంకు ఫోన్ చేయాలన్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సన్న ధాన్యాన్ని ప్రోత్సహించడంలో భాగంగా ప్రత్యే కించి సన్న ధాన్యానికి 500 రూపాయల బోనస్ సైతం ఇస్తున్నదని పేర్కొన్నారు. సూచించారు. రెండు లక్షల కన్నా ఎక్కువ ఉన్న వారి రుణా లను వారం పది రోజుల్లో రుణ మాఫీ చేయనున్నట్లు మంత్రి తెలిపారు.

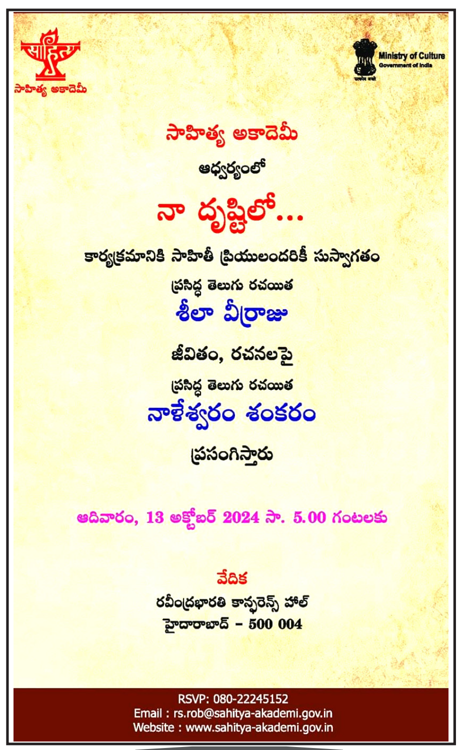

నేటి కందం- నేటికి అందం

లోకమును జూడజాలక
చీకటితో వేగుచున్న స్నేహాత్ములకున్
ప్రాకటముగ జరుపవలయు
తేకువ తోడుత ప్రపంచ దృష్టి దినంబున్ !!

(అక్టోబరు 10 ప్రపంచ దృష్టి దినం) –రాధశ్రీ
సెల్:9494481210

చురక

ఆర్థికం చుట్టూర నేడు
అనుబంధాల భ్రమణం
వినిమయ సంస్కృతిలో
వింతశ్రుతిగా జననం
మనుషుల్లో ఎడారయే
మానవతా విలువలు
మనసుల్లో ఇంకెక్కడా
మమత ప్రేమ కలువలు

-వేల్పుల నారాయణ
9440433475

తండ్రీకుమారుల దుర్మరణం

నిర్మల్- బైంసా రహదారిపై ప్రమాదం
చెట్టును ఢీకొన్న కారు
తల్లీకుమార్తెలకు గాయాలు

ఆదిలాబాద్, అక్టోబర్ 9 : బైంసా రహదారిపై బుధవారం జరిగిన రోడ్డు ప్రమాదంలో తండ్రీ కొడుకులు దుర్మరణం పాలయ్యారు. తల్లీకుమార్తెలకు గాయాలయ్యాయి. ఒకే కుటుంబానికి చెందిన వారంతా ప్రమాదంలో చిక్కుకోవడంతో సొంత గ్రామమైన లోకేశ్వరం మండలం మన్మధ్ గ్రామంలో విషాదఛాయలు అలుముకున్నాయి.

ఆదిలాబాద్ జిల్లా కుచులాపూర్ గ్రామంలో ఉన్న అత్తవారి ఇంటి నుంచి సొంత గ్రామమైన లోకేశ్వరం మండలం మన్మధ్ గ్రామానికి సంగెం సురేష్ తన కుటుంబంతో వస్తుండగా ప్రమాదానికి గురయ్యాడు. నిర్మల్-బైంసా రోడ్డులో కారు అదుపు తప్పి చెట్టును ఢీకొంది. ఈ ప్రమాదంలో కుమారుడు ఏడేళ్ల దీక్షిత్ అక్కడికక్కడే మృతి చెందాడు. తీవ్రంగా గాయపడిన సంగెం సురేష్ (27) చికిత్స పొందుతూ మృతి చెందాడు. భార్య, కుమార్తెలకు గాయాలయ్యాయి. ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నారు. పండగ కోసం వెళ్లి తిరిగి వస్తున్న సురేష్, దీక్షిత్ మృతితో అత్తవారి గ్రామమైన కుచులాపూర్, మన్మధ్ గ్రామాల్లో విషాదఛాయలు అలుముకున్నాయి.

విద్యుత్ సబ్ స్టేషన్‌లో ఆపరేటర్‌గా పనిచేస్తున్న సంగెం సురేష్ మరో పది నిమిషాల్లో గమ్యం స్థానం మన్మధ్ కు చేరుకోవలసి ఉండగా ఇంతలోనే ప్రమాద రూపంలో మృత్యువు కబళించింది. నర్సాపూర్ మండలంలోని తురాటి గ్రామ సమీపంలో ప్రమాదం జరిగింది. విధుల నిర్వహణకు వస్తుండగా సంగెం సురేష్ ప్రమాదంలో చిక్కుకుని మృతి చెందాడు.

గరీబ్ కల్యాణ్ యోజనలో ఫోర్టిఫైడ్ బియ్యం పంపిణీకి కేంద్ర కేబినెట్ ఆమోదం

న్యూఢిల్లీ, అక్టోబర్ 9 : ప్రధానమంత్రి గరీబ్ కల్యాణ్ అన్నయోజన (ఖఓఉఐంజ)తో పాటు ఇతర సంక్షేమ పథకాల కింద ఫోర్టిఫైడ్ బియ్య పంపిణీ కేంద్ర కేబినెట్ నిర్ణయించింది. 2028 డిసెంబర్ వరకు ఉచితంగా ఫోర్టిఫైడ్ బియ్యం సరఫరా చేసేందుకు బుధవారం ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ అధ్యక్షతన జరిగిన కేంద్ర మంత్రివర్గం ఆమోదం తెలిపింది. పీఎంజీకేఏవైలో భాగంగా కేంద్రం వందశాతం నిధులతో పోషకాహారం అందించేందుకు ఫోర్టిఫైడ్ రైస్‌ని అందించేందుకు చర్యలు చేపట్టింది. 75వ స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ వేడుకల్లో భాగంగా ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ చేసిన ప్రకటన మేరకు కేందినెట్ నిర్ణయం తీసుకున్నది. లక్ష్యిత ప్రజాపంపిణీ వ్యవస్థ (ఖఆూ), ఇతర సంక్షేమ పథకాలు, సమగ్ర శిశు అభివృద్ధి సేవ (ఎఅఆూ) అంతటా బలవర్ధకమైన బియ్యం సరఫరా, దేశంలో రక్తహీనత, సూక్ష్మపోషకాల లోపాలను అరికట్టేందుకు అన్ని రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాల్లో పీఎం పోషన్ కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టింది. ఏప్రిల్ 2022లో ఆర్థిక వ్యవహారాల కేబినెట్ కమిటీ (అఅఇం) మార్చి 2024 నాటికి ఇప్పటికే మూడు విడుతలుగా విజయవంతంగా పూర్తయ్యాయి. ఈ పథకానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.17,082కోట్లు ఖర్చు చేయనున్నది. ఫుడ్ సేఫ్టీ అండ్ స్టాండర్డ్స్ అథారిటీ ఆఫ్ ఇండియా (ఈూూంఎ) ప్రకారం.. సాధారణ బియ్యంలో పోషకాలను జోడించి ఫోర్టిఫైడ్ రైస్ తయారు చేస్తారు. ప్రజల ఆహార అవసరాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని ఈ సూక్ష్మపోషకాలు జోడిస్తారు.

దుర్గమ్మకు పట్టువస్త్రాలు సమర్పించిన సీఎం చంద్రబాబు

విజయవాడ, అక్టోబర్ 9 : దసరా శరన్నవరాత్రి ఉత్సవాల సందర్భంగా మూల నక్షత్రమైన నేడు సీఎం చంద్రబాబు ప్రభుత్వం తరపున కనకదుర్గ అమ్మవారికి పట్టు వస్త్రాలు సమర్పించారు. అనంతరం ఆయన కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి ఇంద్రకీలాద్రిపై ఉన్న కనకదుర్గమ్మను దర్శించుకున్నారు. ఆయన వెంట ఆయన సతీమణీ భువనేశ్వరి కుమారుడు, మంత్రి నారా లోకేశ్, కోడలు బ్రాహ్మణి, మనవడు దేవాంశ్ ఉన్నారు. అంతకుముందు ఆలయం వద్ద సీఎంకు ఆలయ అధికారులు స్వాగతం పలికి దర్శన ఏర్పాట్లు చేశారు. అనంతరం చంద్రబాబు కుటుంబ సభ్యులకు వేద పండితులు ఆశీర్వచనం అందజేశారు.. ఆ తర్వాత ఆలయ అధికారులు తీర్థ ప్రసాదాలు అందజేశారు..

ఆదివాసీలకు సీఎం రేవంత్ రెడ్డి భరోసా..

–సమస్యలను పరిష్కారిస్తానని హామీ
–ఆదివాసీ ప్రతినిధులతో రేవంత్ భేటీ
–తమ సమస్యలను విన్నవించుకున్న ఆదివాసీలు

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 9 : రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి రేవంత్ రెడ్డి తో ఆదిలాబాద్ జిల్లాకు చెందిన ఆదివాసి సంఘాలు భేటీ అయ్యాయి. జూబ్లీహిల్స్ లోని సీఎం అధికారిక నివాసంలో బుధవారం భేటీ అయిన పలు సంఘాల ప్రతినిధులు..తమ ప్రాంత సమస్యలను సీఎం కి వివరించారు. జైనూరు ఘటన దరిమిలా ఆదివాసులు, మైనారిటీ వర్గాల మధ్య సఖ్యత కుదుర్చేందుకు ఆదిలాబాద్ జిల్లా ఇన్చార్జి మంత్రి సీతక్క, ఖానాపూర్ ఎమ్మెల్యే వెడ్మ బొజ్జు పటేల్ ఇరు వర్గాలతో ఇప్పటికే పలు దఫాలుగా చర్చలు జరిపారు.

దీనికి కొనసాగింపుగా మంత్రి సీతక్క, ఎమ్మెల్యే బొజ్జు పటేల్ చొరవ తీసుకొని ఆదివాసి సంఘాల ప్రతినిధులతో రేవంత్ సమావేశం ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సమావేశంలో తమ సమస్యలను ఆదిలాబాద్ ఆదివాసి సంఘాల ప్రతినిధులు సీఎం దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. స్థానికంగా తమకు ఎదురవుతున్న ఇబ్బందులను వివరిస్తూ వినతి పత్రాలు అందచేశారు. ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో ఆదివాసీల హక్కులను కాపాడే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని సీఎంకు విజ్ఞప్తి చేశారు.

తమ భూములు, ఉద్యోగాలు

తమకే దక్కేలా చూడాలని కోరారు. ఆదివాసీల సమస్యలు సావధానంగా విన్న రేవంత్ రెడ్డి..దీపావళి లోపు సచివాలయంలో అన్ని శాఖల ఉన్నతాధికారులతో సమావేశం నిర్వహిస్తామని, ఆ సమావేశానికి ఆదివాసి సంఘాలను, ముఖ్యలను ఆహ్వానిస్తామని, ఆ సమావేశంలోనే ఆదివాసీల డిమాండ్ల సాధ్యసాధ్యాలను పరిశీలించి తగిన నిర్ణయం తీసుకుంటామని ఆదివాసి సంఘాలకు హామీ ఇచ్చారు.

ఆదిలాబాద్ కలెక్టర్ గా పనిచేసి అక్కడి సమస్య పట్ల పూర్తి అవగాహన ఉన్న దివ్య దేవరాజన్ ను అక్కడికి పంపించి చేపట్టాల్సిన చర్యలపై నిర్ణయం తీసుకుంటామన్నారు. ఎంతోకాలంగా పెండింగ్లో ఉన్న సమస్యలను శాశ్వతంగా పరిష్కరించెందుకు ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో ఉన్నందున ప్రభుత్వానికి సహకరించాలని సీఎం రేవంత్ రెడ్డి ఆదివాసి సంఘాల ప్రతినిధులకు సూచించారు. ఈ సందర్భంగా తమ సమస్యలు పరిష్కరిస్తామని హామీ ఇచ్చిన సీఎం రేవంత్ రెడ్డికి, సమస్యను పరిష్కరించే దిశలో చూపి సీఎంతో సమావేశం ఏర్పాటు చేసిన మంత్రి సీతక్క, ఎమ్మెల్యే వెడ్మ బొజ్జు పటేల్, అదిలాబాద్ కాంగ్రెస్ పార్లమెంట్ ఇంచార్జ్ ఆత్రం సుగుణకు ఆదివాసీ సంఘాల ప్రతినిధులు కృతజ్ఞతలు తెలిపారు.

నా మనమరాలి వివాహానికి రండి.. సీఎంకు మల్లారెడ్డి ఆహ్వానం

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 9 : బుధవారం ఉదయం సీఎం రేవంత్‌రెడ్డిని ఆయన నివాసంలో కలిశారు. మల్లారెడ్డితో పాటు ఆయన అల్లుడు మర్రి రాజశేఖర్‌రెడ్డి ఉన్నారు. తన మనమరాలి పెళ్లికి రావాలని కుటుంబ సమేతంగా రావాలని ఆహ్వానించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ తన మనమరాలి పెళ్లికి పిలిచేందుకు వచ్చానని, అంతే తప్ప ఇతర కారణాలేమీ లేవని అన్నారు.

తన మనమరాలి మ్యారేజ్ నిమిత్తం ప్రముఖులను కలిసి పెళ్లి పత్రిక ఇచ్చారు. ఏపీ, తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రులను స్వయంగా ఆహ్వానించారాయన.

బొంతు రామ్మోహన్‌ను పరామర్శించిన తలసాని

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 9 : హైదరాబాద్ నగర మాజీ మేయర్ బొంతు రామ్మోహన్ ను మాజీమంత్రి, సనత్ నగర్ ఎమ్మెల్యే తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్ పరామర్శించారు. ఇటీవల రామ్మహన్ మాతృమూర్తి కమలమ్మ ఇటీవల మరణించగా, బుధవారం చర్లపల్లిలో దశదినకర్మ నిర్వహించారు. ఈ కార్యక్రమానికి హాజరైన తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్ కమలమ్మ చిత్రపటం వద్ద నివాళులర్పించిన అనంతరం రామ్మోహన్ ను పరామర్శించి తన ప్రగాఢ సంతాపం, సానుభూతి తెలిపారు.

కిన్నెర ఆర్ట్ థియేటర్స్ ఆధ్వర్యంలో జరిగిన నట సామ్రాట్ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు గారి శత జయంతి ముగింపు మహోత్సవాల సందర్భంగా ఆదివారం విశాఖపట్నం కళాభారతిలో ప్రముఖ సినీనటులు, నిర్మాత మురళీమోహన్ గారిని అక్కినేని స్మారక పురస్కారంతో సత్కరించిన కేంద్ర పౌర విమానయాన శాఖామంత్రి కె. రామ్మోహన్ నాయుడు. వేదికపై డా॥టి.సుబ్బరామిరెడ్డి తదితరులు.

కిన్నెర రఘురాంని అభినందిస్తూ శాలువాతో సత్కరించిన కేంద్ర పౌర విమానయాన శాఖామంత్రి గౌరవనీయులు శ్రీ కింజరాపు రామ్మోహన్ నాయుడు.

అలరించిన కవి సమ్మేళనం

ఈనెల 6న మంచిర్యాల జిల్లా మందమర్రి మండలం లో గల ఆర్.ఆర్ నగర్ కాలనీ లో హరిప్రియ అపార్ట్మెంట్ వేదికగా సంగీత సాహిత్య సుధావాహిని సంస్థ ఆధ్వర్యంలో సంస్థ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులు ప్రముఖ కవి రచయిత డా.దాసరి శ్రీనాథ్ గౌడ్ సభాధ్యక్షతన పిన్ రెడ్డి పాపి రెడ్డి గారు ముఖ్య అతిథులుగా మలయశ్రీ గారు ,అల్లాడి శ్రీనివాసుగారు,పోటు హైమావతి గారు,సత్యనారాయణ మూర్తి గారు ,ఈగ కనుకయ్యగారు,గొల్లపల్లి బ్రహ్మయ్యాచార్య గారు విశిష్ట అతిథులుగా పాల్గొనగా సద్దుల బతుకమ్మ,దేవీ నవరాత్రులలో భాగంగా సాహితీ సమర్చనగా బతుకమ్మ ప్రత్యేక కవి సమ్మేళనం నిర్వహించడం జరిగినది ఇట్టి కవిసమ్మేళనంలో 30 కి పైగా స్థానిక మరియు స్థానికేతర కవులు, కవయిత్రులు పాల్గొని బతుకమ్మ అంశం తో తమ కవితా గానం చేసినారు తదనంతరం సంస్థ పక్షాన పాల్గొన్న కవులందరికి ఆత్మీయ సత్కారం తో ఘనంగా గౌరవించారు.

ఎన్టీఆర్ హయాంలోనే తెలుగు కవులకు, భాషా సాహిత్యానికి వెలుగు

గజల్ పుస్తకాలను ఆవిష్కరిస్తున్న టి. జనార్ధన్, విజయలక్ష్మి, బిక్కి కృష్ణ తదితరులు

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 9 :ఎన్టీఆర్ హయాంలోనే తెలుగు కవులకు, భాషా సాహిత్యానికి వెలుగు వచ్చిందని ఎన్టీఆర్ లిటరేచర్ కమిటీ ఛైర్మన్, టీడీపీ నాయకుడు టి. జనార్ధన్ అన్నారు. తెలుగు భాషా సాహిత్యాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నామన్నారు. ఆదివారం సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో విశ్వపుత్రిక ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో వీజీఆఫ్ జాతీయ మూడవ వార్షికోత్సవం, గజల్ పురస్కారాల ప్రదాన కార్యక్రమం జరిగింది. ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన జనార్ధన్ గజల్ పుస్తకాలను ఆవిష్కరించి మాట్లాడారు. తెలుగు భాష పేరుతో ఒక యూనివర్సిటీని ఏర్పాటు చేసిన మహానేత ఎన్టీఆర్ అని, ఆయన అడుగు జాడల్లో తెలుగు జాతి కవులు, కళాకారులు ముందుకు సాగాలని పిలుపునిచ్చారు. తెలుగు గజల్లను విశ్వ వ్యాప్తం చేయాలన్న లక్ష్యంతో విశ్వపుత్రిక ఫౌండేషన్ స్థాపించామని అధ్యక్షురాలు డాక్టర్ పి. విజయలక్ష్మి అన్నారు. బిక్కి కృష్ణ అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో హైకోర్టు పూర్వ న్యాయమూర్తి జస్టిస్ బి.చంద్రకుమార్, ఇన్‌కామ్ టాక్స్ రిటైర్డ్ చీఫ్ కమిషనర్ ఎం. నరసింహప్ప, గోరెటి వెంకన్న, ఇన్‌కామ్ టాక్స్ కమిషనర్ జీవన్‌లాల్ లవాడియా, సీనియర్ జర్నలిస్ట్ భగీరథ, సినీ జర్నలిస్ట్ ప్రభు, టి. రామసత్యనారాయణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

నేటి నిజం
సాహితీ కెరటాలు
E-mail : netinijam93@gmail.com
website: www.netinijam.com
2 హైదరాబాద్ ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 గురువారం 10-10-2024

ఘంటారావం

స్వేదం చిందిస్తున్నారంటే
స్వాభిమానధనులన్నట్లే
సోమరితనముందంటే
పరాధీన బతుకున్నట్లే.

వైఫల్యాలకు
విధిని నిందిస్తున్నారా
బాధ్యతవహించడం
మరుస్తున్నారా.

ఉద్యోగాలే
ఫాయిదా
సంతానానికి
వాయిదా

నెల్లులు
మాయం
దోమల
మయం.

ఆర్జిస్తే
ఆదాయం
కూడబెడితే
ఐశ్వర్యం

-గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

చిగురిస్తున్న మోడునవుతాను

ఈ ఎర్ర మట్టిలో నేను
మానవత్వమై మొలకెత్తాల్సిన వాన్ని
చైతన్యమై పరిమళించాల్సినవాన్ని.
కానీ
సెల్ ఫోన్లకు కళ్ళను కట్టేసి
సీరియల్ల ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోతున్న
సినిమాల అసంబద్ధ సిద్ధాంతాలకు
ఆగమై అడవి పాలవుతున్న.
ద్రవ్యోల్బణం వల్ల దరిద్రుని కాకుండా
నాన్న గడ్డి కరుస్తూ కాలం గడుపుతున్న
నిజాయితీ నిబద్ధతలను నీళ్లపాలుజేసి
నిలువెత్తు అబద్ధంలా తిరుగుతున్న
సుడిగుండాలా చుట్టేస్తున్న సమస్యలలో
సుడిపడి తిరుగుతున్న నన్ను
కాసింత కనికరమున్న
మనుషులా మారడానికి
నిటారుగా నిలబడడానికి
రవ్వంత ధైర్యం నూరిపొయాలి.
మళ్లీ
చిగురిస్తున్న మోడునవుతాను నేను.

-డా.ఎడ్ల కల్లేశ్
9866765126

ఓ పిట్టా....

వలపుల పిట్టా
ఎగిరే పాల పిట్టా
ఈసారి ఏ వార్త మోసుకొచ్చావు
కాస్త చెప్పివెళ్లవు.

ఎండల మంటలు కాస్త తగ్గాయిలే
మంచినీరు తాగుతూ ముచ్చటించుకుందామా
తన స్వార్థమే పరమావధి అనుకునే మాతో
నువ్వు ఎన్ని ఇబ్బందులు పడ్తున్నావో.

ఎగిరే చోట కరెంట్ తీగలు తగిలి
ఎన్ని పిట్టలు రాలిపోయాయో
సెల్‌ఫోన్ టవర్ పుణ్యమా అని
ఎన్నిపిట్టలు చనిపోయాయో.

తిండి గింజలకని పంట చేలల్లో
ప్లాస్టిక్ మూతిలో చిక్కుకుని
ఇంకెన్ని చచ్చిపోయాయో
మొక్కజొన్న కంకులపై
వరిపైరుపై
టమాటో పంటపై
రసాయనాల వర్షం కురిపిస్తుంటాం.

ఆ రసాయనాలతో పిట్టా
ఎన్నిపిట్టలు కళ్ళు పోగొట్టుకున్నాయో
ఎన్నిపిట్టలు అనారోగ్యంతో చనిపోయాయో
మీకేమి తెలియదు కదా ఏవి రసాయనాలో
ఏవి మంచివో.
నీ అందచందాలతో కనువిందు చేస్తావు
దసరా రోజు నిను చూస్తే అంతా శుభమేనట
నీలిరంగు పసుపుల కలయికతో
మెరుపులా ఎగురుతుంటావు
ఈ మధ్య నీ జాడే కరువైపోయిందిగా.

మాలో కొందరు నిన్ను పంజరంలో బంధించి
నీ స్వేచ్ఛను హరిస్తున్నారులే
ఎంతైనా మేము నీ మనుగడకి
ముప్పు తెస్తున్న వాళ్ళమే.

అయినా చేతికి చిక్కక చిక్కక చిక్కావు
మంచి ధాన్యం తినడానికి పెట్టాను
ఇంక నిన్ను పంట చేలలో వదిలేస్తానుపద
ఎంతైనా మా మనుగడ ఎంత ముఖ్యమో
నీ మనుగడ కూడా ముఖ్యమే కదా.
నువ్వు జాగ్రత్త పాల పిట్టా
మనిషి మనుగడే ముఖ్యం
వేరే పక్షులని, జంతువులని అన్నింటిని స్వార్థానికి
బంధీ చేసేశాడు, నాశనం చేస్తూ పోతున్నాడు..
జాగ్రత్త! ఎగిరిపో..!

వీలుంటే మా పంట చేలలో ఎగురుతుండు
కాస్త ధాన్యపు గింజలు వేస్తుంటా...!!

- నవ జీవన్‌రెడ్డి
సెల్:9742377332

నారీశక్తి

పాశ్చాత్య వెర్రిపోకడలో
ఆడుది "అంగ"ట్లో ఆటబొమ్మయ్యింది
భౌతికవాద సుఖనడకలో
ఆడుది "పక్క"లో ఎముకయ్యింది
శాంతిపవిత్ర యుద్ధనడతలో
ఆడుది "పిల్లల" యంత్రమయ్యింది
ఆడపిల్లంటే అంగడిఆటబొమ్మ కాదు
శక్తితత్వమున్న ఆదిపరాదేవి
పక్కలో సుఖమిచ్చే పడతి కానే కాదు
సృష్టికార్యమునకు సూత్రధారి
పిల్లల్ని కనే యంత్రమస్సలే కాదు
సంస్కారమందించు సహనశీలి
విశృంఖల వినోదవికృత పాత్ర కాదు
సంస్కృతిని నిలబెట్టు సౌజన్యమూర్తి
స్త్రీని కన్నతల్లిలా చూడమన్న ధర్మాన్ని
ఛాందసమతం అంటిరి...
స్త్రీని ఆరాధించమని చెప్పిన తత్వాన్ని
పుక్కిటిపురాణం అంటిరి......
స్త్రీ రక్షణకు
తండ్రి–భర్త–కొడుకు
నిలబడాలంటే
స్త్రీ కి స్వేచ్ఛ లేదంటిరి..
స్త్రీ దేశ/సమాజ ఉన్నతికి
కుటుంబాన్ని నడిపే ఇల్లాలు అంటే
స్త్రీ ని వంటింటికుందేలు అంటిరి..
స్త్రీ సభ్యత సంస్కారం నేర్పి
సంతానాన్ని తీర్చిదిద్దే సౌభాగ్యదేవతంటే
స్త్రీ ని కుటుంబ బానిస అంటిరి..
స్త్రీ కట్టుబొట్టు నిలిపి
అమ్మతనమందించే సంస్కృతీ ప్రతీక అంటే
స్త్రీ పైట తగిలెయ్యాలంటిరి...
పాశ్చాత్య భావాలు పాతరెయ్యాలే
భౌతిక్కభోగరోగుల తిక్క కుదుర్చాలే
పవిత్ర "బందీ"వాదనల బొంద పెట్టాలే
విశృంఖల 'విష'యవాదులకి విరుగుడు కనిపెట్టాలే
మూలతత్వాన్ని ముంగిట నిలబెడుదాం
భారతీయ'నారీ'ప్రసిద్ధిని
లోకానికి చాటుదాం..

-సాకి
9951172002

బాల్యం విద్యాలయం

తెలియలేదు
అమ్మ కొంగు చాటున ఉన్నపుడు
అనుబంధాన్ని మించిన
రక్షాకవచం లేదని!.
అనుకోలేదు
నాన్న వేలు పట్టుక నడిపించినపుడు
తాను జీవిత గమ్యం వైపు నడిపిస్తున్నాడని!
చెప్పలేదు
భుజాన ఎక్కించుకున్నపుడు
నేను ఉన్నత స్థితికి ఎదగాలని
నాన్న కోరికని!
మహత్తు ఏమిటో
అమ్మ నా జుట్టు నిమిరినపుడు
ఒత్తిడంతా మటుమాయం అయ్యేది
మత్తుగా నిద్ర వచ్చేది!
అమ్మ గోరు ముద్దలో
అమృతముండేది
నాన్న అడుగు ముద్రలో
జీవిత గమనం కనిపించేది!
ఇప్పుడనిపిస్తుంది
బాల్యానికి మించిన విద్యాలయం లేదని
అమ్మా నాన్నలే మొదటి గురువులని!

-జగ్గయ్య.జి
9849525802

లేఖా సాహిత్యం... అనుశీలన

ఆద్మీ పెహచానా జాతాహై/ సియాఫా దేక్ కర్/ ఖుద్ కా మజ్మూ/ భాక్ లేతేహై లిఫాఫా దేఖ్ కర్/ అన్న ఒక ఉర్దూకవి లేఖను ఎవరైనా గుర్తు చేసుకోవాల్సిందే. 'మనిషి ముఖం చూడగానే వాడి తత్వాన్ని గ్రహించినట్టు ఉత్తరాన్ని చూడగానే ఎవరు ఎక్కడనుండి రాశారు అన్న విషయాన్ని తెలుసుకొనవచ్చును' అని. 'లేఖ' అర్థాన్ని ఏ నిఘంటువు సరిగా నిర్వచించక పోయినా ఆంధ్రవాచస్పత్యంలో లిపి, రేఖ, ఉత్తరం, వ్రాత, కమ్మ, జాబు, పత్రం అనే బహులార్థాలున్నాయి. అన్ని లేఖలూ సాహిత్యవంతమైనవి కాకపోయినా అనుబంధాలను పెనవేసుకుపోయే మధుర కావ్యాలు. లేఖ ఆనందానుభూతులకు నిరూపణా పత్రం. (Document). బ్రిటానియా ఎన్ సైక్లోపిడియాలో లెటర్ ను ' ' a written or printed communication from one person to another especially a message longer than a note , an epistle ' అని నిర్వచించడం జరిగింది. 'లిఖ్' ధాతువు నుండి వెలువడినదే లేఖ. రాయడంలోంచి పుట్టినదే లేఖ. పూర్వం ఒక విషయాన్ని ఇతరులకు తెలియ జేయడానికి మనిషి ద్వారా పంపేవారు. ఒకరి అభిప్రాయాన్ని ఇతరులకు చేరవేయాలంటే రాయభారం అనే ప్రక్రియను ఆశ్రయించేవారు. మనిషి ద్వారానే కాకుండా హంసలను, చిలుకలను, పావురాలను వాడుకొనేవారు. ప్రపంచంలో మొట్టమొదటి లేఖ క్రీస్తు పూర్వమే మెసపటోనియాలో " సెమిటిక్' లిపి లో వెలువడిందని చరిత్రకారుల అభిప్రాయం. చారిత్రకంగా క్రీస్తుశకం రెండవ శతాబ్దం లో నాగార్జునుడు యజ్ఞశ్రీ శాతకర్ణికి ప్రాకృత భాషలో వ్రాసిన తొలిలేఖ ' సుహృల్లేఖ' అని ప్రతీతి. అలాగే సంస్కృతంలో కాళిదాసు రచించిన ' అభిజ్ఞాన శాకుంతలమ్ ' లో శకుంతల తన భర్తకు తామరాకుపై గోటితో లేఖ వ్రాసిన ఉదంతం వున్నది. అట్లాగే అత్యంత ప్రాచీనమైన తెలుగు సాహిత్యంలో పింగళి సూరన ' ప్రభావతీ ప్రద్యుమ్నము' తృతీయా శ్వాసంలో ప్రద్యుమ్నుని లేఖ ప్రసిద్ధమైనది. మహాకవి శ్రీ నాధుడు ప్రియురాలికి వ్రాసిన ప్రేమలేఖ లేఖా సాహిత్యపు పరిమళాలు ఇలా వెదజల్లినవి. ' శ్రీ మదసత్య మధ్యకును జిన్ని వయారికి ముద్దులాడికిన్ ' అంటూ లేఖారూపంలో రాసిన పద్యంలో ఒక రసాత్మకమైన expression ఆవిష్కరింపబడి వున్న పదం ' అసత్య మధ్య' అంటే 'లేని నడుము ' అని, ఇంకా ఇలా సాగుతుందా పద్యం... మేమిట క్షేమమివరకు మీ శుభవార్తలు వ్రాసిపంపు, నా మది నీదు మోహమును క్షణంబును దీరదు స్నేహ బాంధవీ...' అని ఈ ప్రేమలేఖలో అద్భుత పదలాలిత్యాన్ని పొందపరచినాడు కవి. మడికి సింగన్న రచించిన ' సకల నీతి సమ్మతం ' అనే గ్రంథంలో లేఖారచన గురించి ఇలా అన్నాడు " ఎవరి నుండి వచ్చినా లేఖను అనాదరించకుండా పరిశీలించినట్టయితే అనేక విషయాలు తెలుసుకో వడమే కాకుండా అందులో నిక్షిప్తమైవున్న రహస్యాలను కూడాగ్రహించ వచ్చు"నన్నారు.

చాణక్యుడు తన అర్థశాస్త్రంలో గ్రంథం లో లేఖా సాహిత్యం లోని లక్షణాలను, వాటి ప్రాధాన్యత ను క్షుణ్ణంగా వివరించారు. ఉత్తరాలు అనేక రకాలుగా విభజించ బడ్డాయి. వాటిలో కొన్ని bombastic letters (గాయపరచే ఉత్తరాలు), letters dipped in honeyed phrases (తేనె పలుకుల ఉత్తరాలు), impulsive letters (ఉర వడి సృష్టించే ఉత్తరాలు), grandiloquent letters (ఉపన్యాస ఉత్తరాలు), short letters (లఘు ఉత్తరాలు), voluminous letters (భారీ ఉత్తరాలు), letters of adoration (ఆరాధనా ఉత్తరాలు), letters of fury (ఉగ్రమైన ఉత్తరాలు), letters glorify literature (సాహిత్యాన్ని కీర్తించే ఉత్తరాలు), letters of thundering (ఉరిమే ఉత్తరాలు), tendering letters (ప్రతిపాదనా ఉత్తరాలు), inspired letters (ప్రేరణా ఉత్తరాలు), letters that made history (చరిత్రను సృష్టించే ఉత్తరాలు), ఇలా అనేక అనుభూతులను కలిగించే ఉత్తరాలు ఎన్నో లిఖించ బడ్డాయి. లేఖలు గురించి కొన్ని అద్భుతమైన నిర్వచనాలు తెలుసుకొందాం.... " Letter writing is the only device for combining solitude with good company " అంటారు ప్రఖ్యాత కవి లార్డ్ బీ రోన్. మరొక అమెరికన్ కవయిత్రి ఎలిజబెత్ కోస్టోవా తన నవల 'the historian లో ఇలా అంటారు...." It's funny; in this era of e_ mailing and voice mail and all those things that even that I did not grow up with , a plain old paper letter takes on amazing intimacy " . ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు కేవలం ఇద్దరి మధ్యన జరిగే సంభాషణలు మాత్రమే కాదు, వాటి నేపథ్యంలో నెలకొన్న ఎన్నో సామాజిక, సాంస్కృతిక, ఆర్థిక వ్యవస్థల మూలాలు కూడా ఆవిష్కరింపబడి వుంటాయి. ఈ శతాబ్దారంభం నుండి లేఖలు లేని పత్రికలు చాలా అరుదు. సంపాదకునికి పాఠకులు తమ అభిప్రాయాన్ని లేఖల ద్వారానే తెలుపు తున్నారు నేటికీ. ఇక ప్రేయసి ప్రియులు గంటలతరబడి మాట్లాడుకున్నా వారి ప్రేమను లేఖల ద్వారానే వ్యక్తపరచేవారు. " కళాకారులు పరస్పరం రాసుకొనే లేఖావళి సాహిత్య శ్రేణుల్లోకే వస్తుంది. అయితే ఆయా లేఖల అర్హతను బట్టి అంచనా వేసుకోవాలంటారు సినారె. వ్యక్తిగత లేఖలైనా చారిత్రక సంస్కృతిలో పాలుపంచుకొని అమూల్య ఆదర్శాలు చోటు చేసుకొన్న ఉత్తరాలు మాత్రమే ప్రచురణయోగ్యం. అవి ఆధునిక తరాలకు కూడా పఠనార్హతకలిగివుంటాయి. అలాంటి కొన్ని లేఖలు గురించి చర్చించుకొనడం అవసరం.. ప్రపంచంలో మొట్టమొదటి లేఖ పర్షియన్ రాణి ' అటోస్సా' చే 500ః లో రాయబడినదని చరిత్రలో నమ్మబడుతు న్నది. ఇంకొక అద్భుతమైన ఉత్తరం ఏదంటే అమెరికాలో పౌరహక్కుల ఉద్యమం సందర్భంగా సామాన్యుడు తిరుగుబాటును మాత్రమే ఆశ్రయించాలని, కోర్టులలో న్యాయం జరగదని, అన్యాయపు చట్టాలను తెంచుకొని ప్రత్యక్ష చర్యను పాటించాలని పిలుపునిస్తూ మార్టిన్ లూథర్ కింగ్ జూనియర్ 1960 రాసిన లేఖ ఆ నాటి ప్రజలను ఎంతో ప్రభావితం చేసింది. ఇలాంటి లేఖలను మరికొన్ని ప్రస్తావించవలసిన అవసరం వుంది. ముఖ్యంగా స్వామి వివేకానంద లేఖలలో కొన్ని తన సహసన్యాసులనుద్దేశిస్తూ ఇలా..." **నేనొక ఆశయాన్నిస్తున్నా ను. దాన్ని సాధించ గలిగితే, మిమ్మల్ని ధీరులుగాను సేవానిరతులు గాను గుర్తిస్తాను. ఒక సంఘటితమైన ప్రణాళికను తయారుచేయండి. కొన్ని కెమెరాలు, కొన్ని దేశ పటాలు, గ్లోబులు, కొన్ని రసాయన పదార్థాలు అవస రం. తర్వాత కావలసినది ఒక పెద్ద కుటీరం, దాని తర్వాత కొంతమంది పేదలను, దిక్కులేనివారిని చేరదీ యటం. ఈ పని నిర్వర్తించాక వారికి ఖగోళ శాస్త్రం, భూగోళ శాస్త్రం మొదలగువాటికి సంబంధించిన చిత్రప టాలను చూపి ఆ తర్వాత వారికి శ్రీ రామక్రిష్ణుని గురిం చి బోధించండి"** అంటూ రాస్తూ నిరుపేదలలో వ్యక్తిత్వవికాసాన్ని అంకురింపజేస్తారు స్వామీజీ. ఇంకొక లేఖలో తన శిష్యురాలైన సిస్టర్ నివేదితకు రాస్తూ.... (1902 ఫిబ్రవరి 12, వారణాసి) అన్ని శక్తులు మీకు రావాలి. శ్రీ రామక్రిష్ణునిలో ఏదైనా సత్యం వున్నట్లయితే, ఆయన నన్ను నడిపించినట్టుగానే మిమ్మల్ని కూడా వేయిరేట్లు ఎక్కువగా తన నాయకత్వానికి తీసుకవెళతాడు" అంటూ గురువు మీద వున్న అపార విశ్వాసాన్ని ఇతరులలో కూడ కలుగజేసి కార్యోన్ముఖుల్ని చేస్తారు స్వామి వివేకానంద.

ఇక మనదేశ ప్రథమ ప్రధాని పండిట్ నెహ్రూ తన పదేళ్ళ కుమార్తె ఇందిరా ప్రియదర్శినికి రాసిన లేఖలు సుప్రసిద్ధములైనవి. (Letters from a father to his daughter). 1928 లో అలహాబాద్ జైలు నుండి ఒక ఉత్తరంలో ఇలా అంటారు... నేను జైలు నుండి నీకు ఏ బహుమతి పంపగలను? నా బహుమతులు చాలా మెటీరియల్ లేదా ఘనమైనవి కావు. అవి మనస్సు మరియు ఆత్మను కలిగి వుంటాయి. మరియు జీవితాన్ని ' 'navigate' చేయడానికి ప్రాపంచిక వ్యవహారాల జ్ఞానాన్ని పొందడానికి పదేళ్ళ చిన్నారికి అవసరమైన సమాచారలేఖలను ఆమెకందించడములో సఫలమయ్యారు జవహర్లాల్ నెహ్రూ.

> **ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలు కేవలం ఇద్దరి మధ్యన జరిగే సంభాషణలు మాత్రమే కాదు, వాటి నేపథ్యంలో నెలకొన్న ఎన్నో సామాజిక, సాంస్కృతిక, ఆర్థిక వ్యవస్థల మూలాలు కూడా ఆవిష్కరింపబడి వుంటాయి.**

అలాగే ఇక్కడ ప్రముఖ జర్మన్ రచయిత, అత్యంత వివాదాస్పద సాహితీవేత్త, లేఖకుడు అయిన ' 'ఫ్రాంజ్ కాఫ్కా'రాసిన 'letter to my father గురించి ప్రస్తావించాలి. ఇది అతి సుదీర్ఘలేఖ తన 36వ ఏట అంటే 1919వ సంవత్సరంలో తన తండ్రికి వ్రాసినది. ఇందులో సారాంశం. తన తండ్రి తన పట్ల చూపిన నిరాదరణ, ఆయన తన భవిష్యత్ ను ఎలా నిర్వీర్యం చేశాడో, తన తండ్రి వల్ల కలిగిన అనేక అసౌకర్యాలను ఎలా భరించలేక భయాదోంళనలకు గురైయ్యాడో, ఒక తండ్రి తన పిల్లల పట్ల ఎలా ప్రవర్తించకూడదో, దాదాపు 70 పేజీల లేఖలో విరుచుకు పడ్డాడు. ఇది పెద్దల పెంపకం లో నేడుకూడా జరుగుతున్న అన్యాయం. ఇది ప్రతి తండ్రి చదవాల్సిందే. ఇంకొక లేఖలో ఇదే రచయిత తన మిత్రునికి సాహిత్యం గురించి రాస్తూ ఇలా అంటాడు...."మనల్ని గాయపరచి తూట్లు పొడిచే పుస్తకాలనే చదవాలి. మనల్ని తట్టి నిద్రలేపలేని సాహిత్యం మనకెందుకు? పసలేని పుస్తకాలు ఎవడైనా చిటికెలో రాయవచ్చు. పుస్తకం ఎలా వుండాలంటే ఒక విపత్తులా.. మనకన్నా మనం ఎక్కువ ప్రేమించేవారి చావులా,.. ఒక ఆత్మహత్యలా మనల్ని కదలించేలా వుండాలి, మనలో గడ్డకట్టుకుపోయిన సముద్రానికి ఒక గొడ్డలిపెట్టులా వుండాలంటారు 'కాఫ్కా' తన ఉత్తరంలో: జాతిపిత మహాత్మాగాంధీ లేఖలు జగత్ప్రసిద్ధికెక్కినవి ఎన్నోవున్నా ఒక్క లేఖ గురించి ఇక్కడ ప్రస్తావించ వలసివుంది. 1926 వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ 6 వ తేదీనాడు సబర్మతి ఆశ్రమం నుండి గాంధీ తన మిత్రుడైన మిల్టన్ న్యూబెర్రీ ఫ్రాస్ట్ జ్ కు ఒక లేఖ రాసారు. అందులోని ఒక వాక్యం ఆ ఉత్తరాన్ని మహోన్నత శిఖరానికి చేరవేసిందని చెప్పడానికి ప్రత్యక్ష సాక్ష్యం పెన్సిల్వానియా కు చెందిన 'రాబ్ కలెక్షన్ ' అనే సంస్థ. దాని అధినేత నాథన్ రాజ్. ఆ లేఖ ప్రాధాన్యత ఏమిటంటే ఒక వేలం ద్వారా 50 వేల డాలర్లను పొందింది. ఇంతకూ ఆ ఉత్తరానికి గొప్పతనం చేకూర్చిన విషయమేమిటంటే గాంధీ స్వదస్తూరి తో వ్రాసిన ఆ లేఖలో ఒక మాట.... "సహృదయం గల బోధకులందరిలోకెల్లా క్రీస్తు గొప్ప బోధకుడు." అని. ఇది మహాత్ముని మత సామరస్యానికి, పరమత సహనానికీ పరాకాష్ఠ. ప్రముఖ ఆంగ్లేయాధికారి సి. పి. బ్రౌన్ గొప్ప సాహితీవేత్త, అనేక తెలుగుభాషా గ్రంథాల పరిష్కర్త, తన జీవితకాలంలో ఎన్నో ఉత్తరాలను సేకరించాడు. ఆంగ్ల సాహిత్యంలో లేఖారచన ఒక ప్రక్రియగా మారి కవులు రాసిన లేఖలను సేకరించి గ్రంథాలుగా ప్రకటించే పద్ధతి వుంది. అదే విధానాన్ని బ్రౌన్ కూడా అవలంబించి, అనేక గ్రంథాలను పరిష్కరించి ప్రచురించి పేరు ప్రఖ్యాతులనార్జించాడు. ఇలా ఇంకా కొంతమంది ప్రముఖుల ఉత్తరాలలోని ఉత్తమ విషయాలను స్మరించుకొవడం మన భాధ్యత. గురజాడవారు రాసిన 'సారంగదర' ఆంగ్ల పద్యాలను చదివిన శ్రీ ముఖర్జీ గారు " సారంగదర గొప్ప కల్పన, కవిగారికి ఎంతో ఉజ్వల భవిషత్తు వుందని దీనివల్ల తెలుస్తుంది. వీరు అన్య భాషల్లో రాస్తున్నారు గనుక ఆ భాషలో సంపూర్ణాధికారం సిద్ధించాలి. మరియు క్రితం కవుల భావ వ్యక్తీకరణలో సాధించిన మెలుకువలను ఆవళింపజేసు కోవాలి" అని తన లేఖలో రాసారు. కేవలం విమర్శలే కాక మహ కవులు గావటాని వారికి సలహాలు ఎలా ఉపయోగ పడతాయో ఇలాంటి లేఖలు తెలియజేస్తాయి. అలాగే దువ్వూరి రామిరెడ్డి ' కృషీవలుడు' కావ్యం పై గిడుగు వారి విమర్శ లేఖలో ఇలా వుంది...కృషీవలుడు, జలాంగన, కావ్యాలను సమీక్ష చేయడానికి నాకే అభ్యంతరం లేదు. వాటిలో నిజమైన కవిత్వం వుంది. కాని వ్యక్తంగాను, వ్యక్తావ్యక్తంగానూ కవి వాడుకలోలేక గ్రంథములందే నిలిచిన పదాలను ప్రయోగించడం చూచి విచారం కలిగింది' అని వ్యవహారిక భాషను ఉపయోగించలేదనే విచారం వ్యక్తప రిచారు. ఈ విమర్శ దువ్వూరికి ఎంతో ఉపయోగపడింది. ప్రముఖ సాహితీవేత్త, భాషకోవిదులు అయిన జి. హెచ్. కజిన్స్, దువ్వూరి గారి' లనీతిఇవ నీట తీవవట ' అనే ఆంగ్ల కావ్యాన్ని చదివి మెచ్చుకొని ' మహోన్నతమైన దేశభాష కవిత్వమునకు ఇది ఆహ్లాదకరమైన అనువాదమని తన లేఖలో ప్రశంసించారు కజిన్స్. ఇక సంచలన కవి చలం ఎన్నో ఉత్తరాలు విలక్షణ తను సంతరించుకొన్నాయి. అందులో కొన్నిటి గురించి.... 'శరత్ బాబు నాయకి నాయకులకు వెన్నెముక లేదు. ఒళ్ళందా మెత్తని హృదయమే. ఎముకలు వుండవు. అందుకే విధికి వెన్నవలే లొంగిపోతారు' అంటారు. ఆయనే రవీంద్రుని గురించి ఒక లేఖలో ప్రస్తావిస్తూ... 'నాజూకైన సూర్యకాంత తీగకు మృధువైన, ఉజ్వలమైన ఎర్రని పువ్వులా పూసినట్టు వుంటుంది ఆ కవిత్వం' అన్నాడు. చలమే తన ' ప్రేమ లేఖలు'లో... 'చక్కని ఉత్తరం రాయాలంటే అందులోని భాషలో విలువలు, సంస్కారం, విశాలమైన జ్ఞానం, ఆత్మ, ఔన్నత్యం వుండాలి అంటాడు. విద్యాధికులు, ప్రముఖ విమర్శకులు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి, రాళ్ళపల్లి వారికి ఒక లేఖలో వేమన గురించి సంపూర్ణ అవగాహన కలిగించిన సమాచారం అందిస్తూ .. వేమన జీవితం పై వి. వి. శర్మ గారి నుండి తెప్పించుకోమని, ఇంకా కొన్ని వివరాలకు వంగూరి సుబ్బారావు రాసిన గ్రంథాన్ని, మరియు క్రిస్టియన్ కాలేజీ మాగజైన్ లో వెలువడిన ఒక వ్యాసం చూడవలసినదని సలహా ఇచ్చాడు. దీన్నిబట్టి కొన్ని లేఖలు సాహిత్యానికేగాక, రెఫరెన్స్ పుస్తకాల లబ్ధి కూడ తోడ్పడతాయని చెప్పవచ్చు. డా. సంజీవ్ దేవ్ లేఖా సాహిత్యంలో సుప్రసిద్ధులు. భావనిర్మాణశైలిలో తనదైన ముద్రను చాటిన లేఖకుడు. తన లేఖా రచనలో భావోద్వేగాన్ని కలిగించేవేగాక చమత్కారయుక్తమై పాఠకులను ఉత్తేజపరచేవి, నేటికీ మరచిపోలేని లేఖలెన్నో వున్నవి. అవి రాసిన వారిలో వీరేశలింగం, గురజాడ, కట్టమంచి, దువ్వూరి, సంజీవదేవ్, చలం, రా. రా., గుంటూరు శేషేంద్ర శర్మ, గోపిచంద్, బంగోరె, బోయిభీమన్న, మందేశ్వరరావు, నార్ల, తిలక్, ఇలా ఎంతోమంది ప్రఖ్యాత రచయితలున్నారు. వారిలేఖలలోని కొన్ని వివరాలను పరిశీలిద్దాం. వీరేశలింగం 'కవుల చరిత్ర ' మొదటి భాగాన్ని ముద్రించి తన మిత్రులకు ఒక్కొక్క కాపీ ని పంపుతూ వాటితోపాటు ఒక లేఖను కూడా వ్రాసి జతపరచాడు. ' నా పుస్తకం లో గుణములను శ్లాఘించనవసరము లేదు. నేను దిద్దుకొనుటకు అవకాశం కలిగించ వలసిన దోషములు మాత్రమే చూపబడవలయునని వ్రాయుచుంటిని ' అని పేర్కొన్నారు. ఇలాంటి కవులు నేడు మచ్చుకైనా కనిపిస్తారా! వారే ఇంకొక లేఖలో పూండ్ల రామక్రిష్ణయ్య కు రాస్తూ... తెలుగు నందు నాటకములు లేని కాలంలో మొట్ట మొదట ఆంధ్రీకరించబూనిన నాకు కష్టములెక్కువ వుండెను. ఇదివరకు చేయబడిన భాషాంతరీకరణములో ఒకటి, రెండు యుండుట చేత నట్టి కష్టములేదు ' అని అన్నారు. ఇంత 'ట్రాన్స్పెరెంట్ ' గా తన కృషిని కాకుండా అనుసరణను వెలుబుచ్చిన కవులు అతి తక్కువ కదా! ప్రముఖ విమర్శకుడు, పరిశోధకుడు రాచమల్లు రామచంద్రారెడ్డి (రా. రా) విశ్వం కు రాసిన లేఖలో తాను ఉద్యోగరీత్యా వెళ్ళి మాస్కోలో అప్పటి పరిస్థితులను అక్కడి జీవన విధానాలను వివరించారు. ఇంకొక లేఖ వి. వి. యన్. మూర్తికి అనువాదం గురించి రాస్తూ...., 'మూలభాషలోని పదాలకు గల విలక్షణ స్వభావాలను బట్టి లక్ష్యభాషలోని అనువదిస్తే బాగుంటుంది అని అన్నాడు. తన మిత్రుడు మల్లారెడ్డికి రాసిన మరో లేఖలో రంగనాయకమ్మ ' రామాయణ విషవృక్షం' గురించి విమర్శిస్తూ... 'ఆ పుస్తకంలో చారిత్రిక దృష్టి, శాస్త్ర దృష్టి, ఆఖరుకు రొమాంటిక్ దృష్టి కూడా లేదని, అందులో అర్థంలేని ద్వేషం, కసి తప్ప ఏమి కనబడదు' అన్నాడు రా. రా. ఇక బండి గోపాలరెడ్డి (బంగోరె) లేఖలలో కొన్ని ప్రస్తావించవలసివచ్చినప్పుడు తన నిశిత పరిశోధనా సక్తిని తెలియజేస్తాయి. వకుళాభరణం రామక్రిష్ణకు రాసిన లేఖలో ఒక అరుదైన ఎవ్వరికి లభ్యం కాని పత్రికను గురించి పరిశోధించి ఇలా రాసాడు... 1842లో వెలువడిన ' 'వర్తమాన తరంగిణీ ' అనే పత్రికను చదివితే పిహెచ్‌డి తీసుకోగలిగినంత మెటీరియల్ ఉందన్నాడు. బంగోరె కఠోర పరిశోధనా శ్రమకు గుర్తింపు కలిగించే ఒక ఉత్తరం . అది రాళ్ళపల్లి వారు బంగోరె కు 1970 మే నెలలో వ్రాసినది..... మీ ' మొదటి కన్యాశుల్కము' ప్రతి నా చేతికి వచ్చింది పుస్తకాన్ని పూర్తిగా చదువుకొన్నాను. ఒక గుక్కగా, ఎక్కడా నిలువలేకపోయినాను. అబ్బ! ఎంతపని చేసినారనిపించింది. అదీ యెంత ప్రామాణికంగా! నిజంగా నిస్వార్థమైన పరిశ్రమ అంటే ఇదే. ఇది మీ పూర్ణసాహితీ హృదయానికి సాక్షి. ' అన్నారు. ఇలాంటి ఉత్తరాలు ఎవరిలోనైనా ఆత్మ విశ్వాసాన్ని వేయిరెట్లు పెంచుతాయి. స్వాతంత్ర సమరపోరాటంలో ఉత్తరాల పాత్ర అద్వితీయమైనది. తారకనాథ్ దాస్ అనే విప్లవకారుడు లియో టాల్ స్టాయ్ కి రాసిన ఉత్తరానికి ఆయన స్పందిస్తూ 1908 వ సంవత్సరం డిశంబర్ 14 న రాసిన ప్రత్యుత్తరం 'a letter to a hindu 'గా ప్రసిద్ధికెక్కింది. అప్పట్లో యువకుడుగా వున్న గాంధీజీ ని కూడా ప్రభావితం చేసింది. భవిష్యకాలంలో ఆ లేఖను గాంధీజీ నే స్వయంగా గుజరాత్ భాషలోకి అనువదించారు. ఇలా ఉత్తరాలు గురించి చర్చించు కొనడానికి స్థలాబా వం అడ్డువస్తుంది. వివిధ అనుభూతులను స్థిరపరచే చిత్రాలు ఉత్తరాలు.

ఇక ఉత్తరాల కాలం చెల్లిపోయిందనే చెప్పుకో వచ్చా...! లేదు, ఆ కాలాన్ని చరిత్ర తన పుటల్లో భద్రంగా దాచుకొని భావి తరాలకు నేటికీ బంగారు బాటలను వేస్తూనే వుంది. లేఖా సాహిత్యం గేయాలు గానూ, పద్యాలు గానూ, వచనంగానూ, అనేక రూపాలలో నేటికీ ఆవిష్కృతమౌతూనే వుంది. ఆ మధ్య ఒక 'ఉత్తరం పాట' విదేశాలలో నివసిస్తున్న భారతీయులనే కాక అన్య దేశీయుల హృదయాలను కూడా ఉర్రూతలూగించి కంటతడి పెట్టించింది. 'నామ్ ఆల్బమ్ ' కోసం సుప్రసిద్ధ కవి, రచయిత ఆనంద్ బక్షి రచించిన ఈ గేయాన్ని ప్రముఖ గజల్ గాయకుడు పంకజ్ ఉదాస్, లక్ష్మీకాంత్ -ప్యారేలాల్ సంగీత దర్శకత్వంలో గానం చేశారు. ఇందులోని పల్లవినీ, కొన్ని చరణాలను మనం వినాల్సిందే, ఉత్తరాల సాహిత్యాన్ని ఆస్వాదించాల్సిందే.

"చిట్టీ ఆయీ హై ఆయీహై
చిట్టీ ఆయీ హై.
వతన్ సె చిట్టీ ఆయీ హై
బడే దినోంకే బాద్
హమ్ బేవతనోం కో యాద్,
వతన్ కీ మిట్టీ ఆయీ హై.
ఊపర్ మేరి నామ్ లిఖా హై,
అందర్ ఏ పైగామ్ లిఖా హై,
ఓ పరదేశీ జానేవాలె
లౌట్ కె ఫిర్ న ఆనేవాలె,
సాత్ సముందర్ పార్ గయా తూ,
ఖూన్ కె రిస్తే థోడ్ గయా తూ,
హమ్ కో జీనా మార్ గయా తూ,
ఆంఖ్ మే ఆశూ ఛోడ్ గయా తూ,
కమ్ ఖాతే హై, !కమ్ సోతే హై,.!
బహుత్ జ్యాదా హమ్ రోతే హై
చిట్టీ ఆయీ హై ఆయీ హై
చిట్టీ ఆయీ హై."......

ఇలా సాగే ఈ లేఖాగేయం లేఖా సాహిత్యానికే ఒక మకుటం.

ప్రతి లేఖా ఒక గేయం.
ఎద తాకటం దాని ధ్యేయం.
ప్రతి సమస్యకూ పరిష్కారం
సాహిత్యం దాని సంస్కారం.

-మాయకుంట్ల నారాయణరెడ్డి
99896 86603.

మనిషే ఉద్యానవనం

తెలియకుండానే జీవితాన్ని ప్రేమించానేమో
ఆ కాలమిప్పుడు కరిగి కన్నీటి వాగులైతే
మళ్ళీ ఒక జీవిత కాలం జీవిస్తానా?
స్వప్న సంకలనంలో అపురూపంగా ఒదిగున్న
నా చిట్టి రెక్కల కూనలమ్మలు
తెగిన బంధంలా మూగబోయి ఉన్నాయి..

ఒక్కో పిట్టకు ఒక్కో గూడు కట్టాను
వందల వేల పుటల్లో దాచిపెట్టాను
కువకువలకు చివుర్లు తినిపిస్తూ
చుట్టూరా శ్రమ కథనాలు పర్చాను
ఆ చిన్నారి అక్షరాలు రెక్కలు దులుపుకుంటూ
నా కలల పొత్తంలోంచి ఎగిరిపోతున్నాయి..

ఎవరి మాటా చెవినబడదిప్పుడు
ముద్దుమురిపాలను రాశులుగా పోసినా
ఆస్వాదనకందకుండా ఆవిర్లయిపోతున్నాయి
సమయ సందర్భాలూ గుర్తుకు రానట్టున్నాయి
కొత్త గూళ్ల అల్లాలిప్పుడు కొత్తలోకం కోసం
మనల్ని మనం కోల్పోకుండా అనుసరిస్తుండాలి..

మనసు నిండిన విరక్తుల్ని విసిరికొడుతూ
మునుంబట్టి ప్రేమల్ని ఘాటుగా నాటుతుండాలి
పైరగాలి పరిమళాల్ని ఎగపీలుస్తూ
భుజాల మీదెక్కి లాలనగా కిలకిలలాడుతూ
కొత్త భాషలు వినిపించే చిట్టి ముక్కులతో
చిలుకల పలుకులు పలికించాలి పులకించాలి..

పిట్టలు వాలని తుప్ప చెట్లెందుకు?
మరో జన్మనెత్తి మరోకర్మ బతకాలంటే
నిత్య వెన్నెల నవ్వుల్ని పూయించాలి!
పిట్టల్నే పిల్లలుగా పెంచే చెట్లే మనం
తీరొక్కపూల నావల్లో కేరింతలు కొడ్తూ
మనిషంటే ఉద్యానవనం అని నిరూపించాలి!

-అనిశెట్టి రజిత,
ఫోన్: 9849482462

స్వరాష్ట్రాల్లో తెలుగుకు నిరాదరణ

పురస్కార గ్రహీతలతో తనికెళ్ళ భరణి, ఆచార్య ఎల్లూరి శివారెడ్డి, డా॥ జుర్రు చెన్నయ్య, డా॥ వసుంధరారెడ్డి, సుమతీనరేంద్ర.

తేనెకన్న తీయనైన తెలుగు భాషకు స్వరాష్ట్రాల్లోనే నిరాదరణకు గురవ్వడం బాధాకరమని ప్రముఖ సినీనటుడు, దర్శకుడు తనికెళ్ల భరణి అన్నారు. శుక్రవారం రాత్రి బొగ్గులకుంట తెలంగాణ సారస్వత పరిషత్తులోని దేవులపల్లి రామానుజరావు కళా మందిరంలో పరిషత్తు అధ్యక్షుడు ఆచార్య ఎల్లూరి శివారెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో 2024 ఏడాదికిగాను ఎనిమిది మంది సాహితీవేత్తలకు పురస్కారాలను ప్రదానం చేశారు. పరిషత్తు ప్రధాన కార్యదర్శి డా॥ జుర్రు చెన్నయ్య స్వాగతం పలికారు. ఆచార్య కాత్యాయని విద్మహే, డా॥పి. భాస్కరయోగి, మోతుకూరి నరహరి, ఆచార్య ఎస్. భక్తవత్సలరెడ్డి, నాగవరం బలరామ్, డా॥ వెలుదండ సత్యనారాయణ, రేడియం, డా॥ తిరుమల శ్రీనివాసాచార్యలకు పురస్కార పత్రాలు, జ్ఞాపిక, శాలువాతో సత్కరించారు. సభలో సాహితీవేత్తలు డా॥ వసుంధరారెడ్డి, ఆచార్య సుమతీనరేంద్ర, డా॥సి. లక్ష్మీరెడ్డి పాల్గొన్నారు.

కొత్త రచనలపై దృష్టి సారించడం స్ఫూర్తిదాయకం

సభలో ప్రసంగిస్తున్న డా॥ మామిడి హరికృష్ణ

యువత నూతన ఆలోచనలతో కొత్త రచనలపై దృష్టి సారించడం స్ఫూర్తిదాయకమని తెలంగాణ భాషా సాంస్కృతిక శాఖ డైరెక్టర్ మామిడి హరికృష్ణ అన్నారు. శుక్రవారం సుందరయ్య కళానిలయంలో తెలంగాణ సాహితీ, డీవైఎఫ్ఐ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో నిర్వహించిన యూత్ లిటరరీ ఫెస్ట్ కార్యక్రమంలో ఆయన మాట్లాడారు. నవలలు కథలపై చాలాసార్లు చర్చలు జరిగాయని, తెలంగాణ సాహితీ సంస్థ ఆధ్వర్యంలో యువత రచనలపై విశ్లేషించడం అభినందనీయమన్నారు. డా॥ ఎన్.రఘు మాట్లాడుతూ తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ఇంతవరకు ఇలాంటి యువత ఫెస్ట్ జరగలేదన్నారు. రచనలతో ప్రజలను చైతన్యవంతం చేయాలని యువ రచయితలకు సూచించారు. తెలంగాణ సాహితీ సంస్థ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి కె.ఆనందాచారి, డీవైఎఫ్ఐ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కోట రమేశ్, ప్రధాన కార్యదర్శి వెంకటేశ్, రచయితలు అనంతోజు మోహన్‌కృష్ణ, తంగిరాల చక్రవర్తి, నస్రీన్‌ఖాన్, సలీమా, రేఖ, శరత్ చంద్ర పాల్గొన్నారు.

దృశ్యం అక్షరం

మండుటెండతో అలసిపోయే రాత్రి కంటే
వానలో సేదదీరే పగలే బావుంటుంది
చుక్కల నదిలో చిక్కుకున్న చూపులన్నీ
తామరాకుల చూరులో పడి ఆగిపోతుంది
పూరెమ్మల సందుల్లో దాగున్న వెన్నెలంతా
దేహపు మైదానంలో చేరినప్పుడు
పసిపిల్లగానే ఉండిపోవాలనిపిస్తుంది.

-శైలజామిత్ర
9290900879

తెలంగాణ రచయితల సంఘం జంట నగరాల శాఖ ప్రతి వారం 'జూమ్'లో నిర్వహిస్తున్న "సోమవారం కవిసమ్మేళనం -కవివారం'లో కవులు పాల్గొని చదివిన కొన్ని కవితలను నేటినిజం పాఠకుల కోసం..

-కందుకూరి శ్రీరాములు -బెల్లంకొండ సంపత్ కుమార్

మీరు చూడాలేగానీ....

నేను రాయినే కావచ్చు
నేను పరాయినే కావచ్చు
నేను కఠినత్వానికి ప్రతీకనే కావచ్చు
నేను నిశ్చలత్వానికి ప్రతిరూపాన్నే కావచ్చు
కానీ నేను బహురూప దర్శినిని.
మీలోని శిల్పి మేల్కొంటేగానీ
నాలోని శిల్పం కనిపించదు
మీలోని చరిత్రకారుడు తొంగిచూస్తేగానీ
నాలోని శిలా శాసనం దర్శనమీయదు
మీలోని సంగీతజ్ఞుడు బయటికొస్తేగానీ
నాలోని కరిగే గుణం కనిపించదు.
నేను నోరులేనిదాన్ని
అయినేనేం చరిత్రకు సాక్ష్యం చెప్పగలను
నేను కళ్ళులేనిదాన్ని
అయినేనేం శిల్పులెవరో గుర్తించగలను
నేను కాళ్ళులేనిదాన్ని
అయినేనేం
కాలంతోపాటు పయనించగలను.
నాపై ఎండ సేదతీరుతుంది
నాపై చంద్రుడు వెన్నెల ఆరబోస్తాడు
నాపై వర్షం సంగీత కచ్చేరి నిర్వహిస్తుంది
నాపై గాలి పాటను సాధన చేస్తుంది.
మీరు సరిగ్గా చూడాలేగానీ
మీ ఇంటికి పునాది రాయిగానో
మీ ఆయుధాలకు సానరాయిగానో
మీ కోటకు కవచంగానో
మీ వేటకు ఆయుధంగానో
మీ కావ్యాలకు అసలైన పువ్వుగానో
మీ కన్నీటి గాథలకు నిసలైన శ్రోతగానో
మేల్కొలిపి మరీ దర్శనమిస్తాను..!

- ఎన్.నరేశ్ చారి
9701334516

కొనలేని అమ్మ తనం

సూర్యున్ని నిద్రలేపే
ఇంటి నిండా వెలుగు పోసి
పొలంలో వరి కొయ్యలకు
ప్రాణం పోసి అలసి
అంత దూరం నుంచి
అమ్మ ఇంటికి వస్తుంటే
మనస్సు నెమ్మళ్ళు
పురివిప్పి అమ్మకళ్ళు
సంచులలో దోగాడుతాయి
అమ్మ చేతిలోకి పోతే స్వర్గతో
మరోకసారి రూపం పోసే
ముద్దుల వర్షం కురుస్తది
గుండెకు హత్తుకొని
పాలధార పడుతది
జీవ సనాదాల లో
శక్తి నింపుతుంది
కనిపిస్తున్న అలసిపోయిన
మూతివేడితే
అమ్మ చేయి లాలిజో
కొడుతది
అమ్మ పాడే మెత్తటి
పరుపును ఊయలలు ఊపి
నిద్ర పుచ్చుతుంది
అమ్మ నోటి వెంట వచ్చే
కమ్మని లాలి పాటలన్నీ
స్వర్గం నుంచి కమ్మటి
కలలను తీసుకొచ్చి
నా కంటి నిద్రలో పోస్తాయి
నన్ను ఆకాశపు నీలిమేఘాలలో
తెల్లని గుర్రాల రథం ఎక్కించి
ఆకాశవీధులలో తిప్పుతుంది.

-గుండెల్లి ఇస్తారి
9849983874

సెల్ఫీలు

విచక్షణ లేని వెఱ్ఱి చర్యే తనను తాను
చిత్రించుకునే జాఢ్యమాయె!
మాయరోగమంటుకున్నది
బుజ్జలేని బుద్ధిమంతులకు!
సమయమా! సందర్భమా!
ఆలోచించని అతిశయమే!
కొంపమునిగే!
విహార విందు సమయాలలో సరే !...
రహదారి ప్రమాదాలలో
గాయపడి నెత్తురోడుతూ-
అవసాన దశలో... వాళ్ళు!
సెల్ఫీల తో వీళ్ళు!!
మానవత్వమే లేని
వికృత చేష్టకి పరాకాష్ఠ!
వెగటు పుట్టిస్తున్నది అభిరుచి!
వేటే వాళ్ళ కే కాదు!
తనను తాను ప్రమాదపుటంచులో
పడదోసుకునే వింత చర్య!
జలపాతాల
తనువు అర్పించే వాడొకడు!
రైలుబండి నుండి జారి
పడతాడొకడు!
నదివిధిలో ఈత వింత ప్రవృత్తి...
చిరాకు పుట్టిస్తుంటే!
ఎన్ని విన్నా- హెచ్చరించ జరుగుతున్నా
తన వెకిలి చేష్టలు మార్చుకోడు!
అలవాటు మానుకోకే...
అధఃపాతాళమే!
కొత్త చట్టాలు చేసే సమస్య
సర్కారుకొచ్చే!
మనదాకా వస్తే కాని మారదా?
ఈ లోకం?
మరణం చేరువయ్యే ఆనందం
కనుమరుగే ?
వస్తువులని ఉపయోగించుకో!
ఉపయోగించు! కాస్త మానవతా
వైనం!!

-రంగరాజుపద్మజ

నేనే మొదలు

భాష అర్థం అయితేలేదో
భావం అనువదతెలేదో
గమ్యం చేరక
మనసే మదనపడతదో
నడిచిన దారి
ఎక్కిన మెట్టు మారిపోయి
మొదలేస్తుంది
ఈ లోకంలో
అందరిలో ఒకరిగా
అంతే స్వార్థంగా
సమిధలైన వాళ్ళ
ఆశయం అక్షరమై
ఆకరులా త్రోవ
ఒకటి ఉంటేనే కదా
మార్పు మరో అంకురం
సృష్టించుకుంటుంది!
మొదలు నేనే కావచ్చు
అంతిమం యావత్ ప్రపంచం
సాగాలి నదిపాదులు
తెలిగాలి శిఖరమే నిలవాలి
ఒకరికొకరు
అల్లుకున్న చేతులు
హారమై నిలవాలి.

-కే.భానుజ

వృద్ధాప్య పర్వం

ధనమున్నా
ధరణి ఉన్నా.
అధికారమున్నా
అందాలమేడ ఉన్నా.
దేహం బాగులేకపోతే
మనసు బాగులేకపోతే.
బిక్కుబిక్కు మన్న బికారివే !
కాటికి సూటి పెట్టిన షికారివే !!.
భక్తి ఉంచి ఎంచుకుంటే
శక్తి ఉంచి పెంచుకుంటే
రక్తి పెంచి జీవితమంతయు!
పరిశుభ్రం జీవితపరమావధి !
బ్రహ్మానందం బతుకు మనమది !!.
ప్రతినిత్యం శ్రమ చేస్తే
బలమన్నది జమ చేస్తే.
దేహమొక సుందరం !
మనసు ఒక మందిరం !!.

- కందుకూరి శ్రీరాములు

పూల కోయిల

పూల కోయిల కూసి గానాలు పాడంగా
తాంబాల మంచుల్లో తంగేడు చేరంగ
పాల గునుగు రంగు ఇగురంగ పేర్చంగా
2సింగిడి సిత్రాల సిరిగల్ల పండుగా
ఏఊరంతా రాగాల ఉయ్యాలో........ బంగారు బతుకమ్మ ఉయ్యాలో
'తీరొక్క రంగుల్లో ఉయ్యాలో........ తారంగమాడాల ఉయ్యాలో
పూల మదనాలల్ల పుప్పొడి రాలంగ
భూదేవి పాదాల పారానులద్దంగా
మారాణి మమ్మేల పూలల్ల వేలువంగ
భూలచ్చిమమ్మోలె బతుకమ్మ వెలుగంగ
"ఊరంతా రాగాల ఉయ్యాలో...... బంగారు బతుకమ్మ ఉయ్యాలో
తీరొక్క రంగుల్లో ఉయ్యాలో..... తారంగమాడాల ఉయ్యాలో"
నేలమ్మ వర్షించు పూల వెన్నెలలాగా
వేవేల వర్ణాల నయనాలనల్లంగా
చప్పట్ల దరువుల్ల మా మనుసులాడంగా
పాట కాలువలల్ల చెరువు దారీ సాగా
"ఊరంతా రాగాల ఉయ్యాలో.... బంగారు బతుకమ్మ ఉయ్యాలో"
"తీరొక్క రంగుల్లో ఉయ్యాలో.....తారంగమాడాల ఉయ్యాలో"
పల్లె గళమూలల్ల గౌరమ్మ గారంగ
గంగా చెంగున పొంగి బతుకమ్మ మురవంగ
పూల అలల లాలి ఉయ్యాలలూగంగా
మల్ల ఏడు(మల్లేడు) రావాల దీవించి సల్లంగ
ఊరంతా రాగాల ఉయ్యాలో........ బంగారు బతుకమ్మ ఉయ్యాలో"
"తీరొక్క రంగుల్లో ఉయ్యాలో........ తారంగమాడాల ఉయ్యాలో"

- ఎస్ ఎస్ రెడ్డి

ఎందుకింత బాధ..

విస్తారంగా సాంద్రంగా
అలుముకున్న చీకటి
ఇంతగా ఎప్పుడూ లేదెందుకు?
నేనే గమనించలేదేమో ?
ఇది నా ప్రపంచంలోనేనా?
మనిషి ముద్రలు మాయమైన
పెను శూన్యం లోనా?.
కంటికి కవచం కప్పబోతూ
ఏదో అడ్డుకున్నట్టు
తెరుచుకుంటున్న రెప్పలు
మనసులోని ఆలోచనల సెగ
శరీరంపై చెమటను తోడుతోంది
భావ తీవ్రత వ్యగ్రమై
ఉడుకుతోంది రక్తనాళాల్లో.
అగాధంలోకి జారుతూ
నాకుగా తప్పిపోయిన నేను
నాలోని నన్ను వెతుక్కుంటూ
నిశ్శబ్ద వలయంలో
గతంగా వెళ్లిపోయిన
వెలుగు కోసం అన్వేషిస్తున్నా.
వెనుకడుగు లేని కాలం
అనుభవరాశులను కురిపించినా
విచక్షణ కోల్పోయి
విలువలను పాతరేసిన లోకంలో
మనిషిగా పుట్టినందుకు
రోదిస్తూ బతుకుతున్నా....!!!

-అరుణ ధూళిపాళ

జీవన సాఫల్యం.

అందమంటే
ఆనందంగా ఉండటమే!
అందంలో ఆనందం
లేకపోవచ్చు.
ఆనందంలో మాత్రం
అందం ఉంది..
జీవన పయనంలో..
కష్టం- సుఖం
వెలుగు -చీకటి
ఆశ -నిరాశ
విలాసం -విలాపం
అన్ని జతగానే
ఉంటాయి..
చదరంగపు గడులే
జీవితం..
స్వీకరిస్తూ,సాగితేనే
రసమయం జీవితం..
నవరస భరితం
జీవనం.
సాగర మథనంలో
కాలకూటవిషం..
తర్వాతేగా అమృత
ఫలం..
కష్టానికి భయపడితే
అయ్యేదా కథ సుఖాంతం
లక్ష్మి, చంద్రుడు,
కల్పవృక్షం, ఐరావతం,
ఇలా ఎన్నెన్ని వరాలు
ఊరాయి
జీవితంలో
అమృతమయ విజయాలే
కాదు..
కాలకూట విషంలా
అపజయాలు
పలకరిస్తాయి..
పారిపోక పయనం
సాగితేనే..
సంధ్యా సాయంత్రాలు..
విజయ తీరాలు
ఇదే జీవన సాఫల్యం

-గడ్డం సులోచన

మహాకవి గుర్రం జాషువా గారు 1895లో జన్మించారు. ఇది 132వ జయంతి. ఆయన పుట్టి ఇప్పటికి 132 ఏళ్ళు అవుతున్న ప్రజలు ఆయన్ని వేనోళ్ళ కొనియాడుతున్నారు. కారణం ఆయన మహాకవి. నిజానికి 1960-70 దశకాల్లో కవితా పరంగా మహాకవి గుర్రం జాషువా గారికి మంచి ప్రశస్తి వుండేది. జాషువా కవి కవితా ముద్ర నా మీద బలంగా పడింది. నా ఉపన్యాసాల్లో, వ్యాసాల్లో, పుస్తకాల్లో మహాకవి జాషువా గారి పద్యాలు సందర్భోచితంగా వాడుతుండే వాడిని. జాషువా పద్యాలు ప్రజల్లోకి చొచ్చుకు పోయే గుణముండేది. జాషువాకి ముందు చెళ్ళపిళ్ళ వేంకట శాస్త్రులు తమ అవధానాల ద్వారా ప్రజల్లోకి పద్యాన్ని తీసుకువెళ్ళారు. పద్యాన్ని ఆశువుగా చెప్పటం అలవాటు చేశారు. పద్యం వీధుల్లోకి వచ్చింది.

సాహిత్యాలతో క్రైస్తవమతం దళితుల్లో చొచ్చుకుపోయింది.

ఆ క్రమంలో వీరయ్య గారు క్రైస్తవుడిగా మారి, గొప్ప బోధకుడై వర్ణాంతర వివాహం చేసుకున్నాడు. యాదవులు గొప్ప సాంస్కృతిక వారసత్వం గలవారు. యాదవులు గొల్లసుద్దులు బాగా చెప్తారు. యాదవులు గొప్ప కళాకారులు, హిందూమతం వారి వల్లే కళాత్మకమైంది. మాదిగ కులంలోని డప్పు మోత యాదవులలోని కళాకారుల గుండె డప్పుల స్వరం. వీరయ్య గారి జీవితంలో సమ్మిశ్రితం అయ్యాయి.

ఇకపోతే భారతదేశమంతటా వ్యాపించి వున్న కొద్ది కులాల్లో యాదవకులం ఒకటి. వేర్వేరు రాష్ట్రాల్లో ఈ కులానికి వేర్వేరు పేర్లున్నాయి. ప్రాచీన కాలంలో భారతదేశమంతటా వీరి

మహాకవి జాషువా కవిత్వ మూలాలు

మహాకవి జాషువా తండ్రి వీరయ్య యాదవుడు. ఆయన ఆ రోజుల్లో క్రైస్తవమతం తీసుకొన్నాడు. క్రైస్తవ మిషన్ స్కూల్లోనే చదివాడు. ఆ సందర్భంలో మాదిగ కులానికి చెందిన లింగమాంబను వివాహం చేసుకొన్నాడు. ఈ కులాంతర వివాహాన్ని యాదవులు అంగీకరించలేదు. ఆయన బైబిల్ ట్రైనింగ్ పూర్తిచేసి వినుకొండలో పాస్టర్‌గా చేరాడు. మహాకవి జాషువాకి క్రైస్తవవాదం పెట్టడమే గాక జాషువా తమ్ముడికి కూడా ఇశ్రాయేలు అనే పేరు పెట్టారు. ఆ రోజుల్లో మతం తీసుకోవడంతో పాటే క్రైస్తవ పేరు కూడా పెట్టేవారు. బైబిల్‌లో ఇశ్రాయేల్ రాజులు, ప్రవక్తల పేర్లు ఎక్కువ.

> జాషువా కవిత్వంలో మూలాలు గట్టిగా ఉన్నాయి. ఎందుకంటే తల్లిదండ్రులు, కథ, ఊరు నేపథ్యం, సామాజిక స్థితులు చరిత్రాత్మకమైనవి. అందులో నుంచే కవి వచ్చాడు కాబట్టి, కవి విశ్వజనీనమైన కవిత్వం రాయగలిగాడు

తండ్రి 'వీరయ్య' వేదవునిగా గొల్లసుద్దులను అభ్యసించిన గాన గాంధర్వుడు. తల్లి 'లింగమాంబ' సౌందర్యవతి డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ 1891లో పుట్టగా జాషువా గారు 1895 పుట్టాడు. సహజంగా మాదిగ స్త్రీలు సౌందర్యవతిగా వుంటారు. లింగమాంబ సౌజన్యవతి కూడ. నేను మహాకవి జాషువా సినిమా రాసే పనిలో భాగంగా వారి ఊరు 'చాట్రగడ్డపాడు'లో కొన్ని రోజులున్నాను. అక్కడ మహాకవి జాషువా కుమార్తె 'హేమలత' లవణం గారు మాదిగలకు, యాదవులకు కలిపి కాలనీ కట్టించింది. మహాకవి జాషువా నిలువెత్తు విగ్రహం అక్కడ వుంది. అందరు జాషువా గారినే తమ సొంతవాడిగా చూసుకుంటారు. వర్ణాంతుడైన మహాకవి జాషువా గారు కుల జాఢ్యం లేదు. ఆయన కుల నిర్మూలనావాది. ఈయనకు మతచాంధసత్వం కూడా లేదు. ఆయన మానవతావాది.

నిజానికి బ్రిటీష్ వారు తీసుకొచ్చిన క్రైస్తవోద్యమం మాలమాదిగల్లో విద్యా చైతన్యాన్ని తీసుకొచ్చింది. మాలలు, మాదిగలు క్రైస్తవ ఉద్యమం వల్ల కోస్తా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో చైతన్యవంతమయ్యారు. క్రైస్తవమతం యిచ్చిన విద్యవల్ల వాళ్ళు బానిసత్వం నుండి అస్పృశ్యత నుండి బైటపడటం ప్రారంభించారు. మాలలు వ్యవసాయ కూలీలుగా వుండి, క్రైస్తవ చర్చిని ఆశ్రయించి తమ పిల్లలను చదివించుకునే అంశంలో చైతన్యవంతులయ్యారు. విద్య తమను బానిసత్వం నుండి విముక్తి చేస్తుంది. తమ పిల్లలు ప్రభుత్వోద్యోగులుగా మారతారు అని గ్రహించారు.

చర్చి పాస్టర్లు మొదటిగా దళితులను క్రైస్తవీకరించడానికి ఎక్కువగా ప్రయత్నించారు. వారి జీవన ప్రణాళికలను, నడవడికను, జీవిత ప్రవర్తనను మెరుగుపర్చడానికి ప్రయత్నించారు. వీరిలో వ్యక్తిగత శుభ్రతను, పరిసరాల పరిశుభ్రత, ఆరోగ్య స్పృహను పెంచడానికి కృషి చేశారు. దళితవాడని, దళితవాడలో వున్న అస్పృశ్యతకు కారణమౌతున్న అంశాలపై అధ్యయనం చేసి వారిని ప్రధాన స్రవంతిలోకి తీసుకురావడానికి కృషిచేశారు. ఒక సామాజిక కార్యాచరణ కూడా వాళ్ళు కొనసాగించారు. నిజానికి ఇది చాలా పెద్దపని. ఆ దశలో క్రిస్టియన్ మిషనరీలు అంబేద్కర్ ఆశయాలు దళిత సమాజంలోకి జొరబడటానికి ద్వారాలు తెరిచాయి. ఎంతోమంది క్రైస్తవ బోధకులు వాడవాడల్లో నడిచారు, వ్యాధిగ్రస్తుల్ని, వృద్ధుల్ని, బాలింతల్ని, పిల్లల్ని ఆదరించారు. దానివల్ల వారికి "మాకు ఆదుకునే వాళ్ళు ఉన్నారు" అనే భరోసా వచ్చింది.

క్రైస్తవమతంలోకొచ్చిన దళితులకు పనికల్పించడం ద్వారా వారికి జీవనోపాధి రూపొందించారు. దీనివల్ల వారు నిత్యం చేసే వృత్తుల నుండి బయటపడ్డారు. అంతేకాదు మొత్తం ఆంధ్రదేశంలో కట్టిన ప్రాజెక్టులన్నింటిలో మాలమాదిగలు పనిచేశారు. కాని వేజ్ లేబర్‌గానే ఉన్నారు కాని భూమి హక్కురాలేదు. క్రైస్తవమతానికి కొన్ని పరిధులున్నమాట నిజం అయినప్పటికి కూడా వున్న క్రైస్తవ వుద్యమం ద్వారా ప్రభుత్వ కూలీలుగా, ప్రాజెక్టుల నిర్మాణంలో భాగస్వాములుగా పరిణామం చెందగలిగారు.

ఇక క్యాంబెల్ దంపతులు, క్లౌ దొర 1874లో ముందుగా ఒంగోలులో సేవ ప్రారంభించి 1875లో సికింద్రాబాద్ వచ్చారు. 1875లో ఇక్కడ బాప్టిస్ట్ సంఘం నెలకొల్పారు. అప్పటికి రైలుమార్గం లేదు కాబట్టి ఒంగోలు నుండి సికింద్రాబాద్‌కు రెండువారాలు ప్రయాణం చేసి వచ్చారు. 1875లో ఇక్కడ తెలుగు బాప్టిస్ట్ సంఘాన్ని నెలకొల్పి పెద్దఎత్తున క్రైస్తవోద్యమాన్ని ప్రారంభించారు. ఎ.బి.యం. సంస్థ దక్షిణ ప్రాంతంలోనే గాక తెలంగాణ మొత్తంలో హనుమకొండ, నల్గొండ, జనగామ, సూర్యాపేట, మధిర ప్రాంతాలలో కూడా సువార్తను ప్రకటించి సంఘాలను స్థాపించారు. 1904 సంవత్సరంలో యస్. కర్ఫు దొర విజయవాడ సేవను ప్రారంభించారు. అంతకు పూర్వమే ఇచ్చట బాప్టిస్ట్ సంఘం ఉండేది.

1905లో వీరందరిని ఐక్యం చేసి రెవ. జొన్నలగడ్డ నతానియేలుని పాస్టర్‌గా నియమించారు. ఇజ్రాయేలుపేట, ప్రేజరుపేటలలో సంఘాలు ఏర్పడ్డాయి. క్రైస్తవమతం ద్వారా విద్య దళితుల్లో వ్యాప్తి చెందింది.

ఈ క్రైస్తవ మతంలో దళితులతో పాటు బి.సి.లు కూడ కొన్ని ప్రాంతాల్లో చేరారు. క్రైస్తవ మతంలో ప్రధానంగా దళితులు సాహిత్యోద్యమాన్ని నడిపారు. ఎక్కువ మంది పాటల రచయితలు ఏర్పడ్డారు. సంగీత

> 22-09-2024
> ఆదివారం
> పురస్కార ప్రధానోత్సవ సభలో..
> డా॥ కత్తి పద్మారావు గారి ప్రసంగ పాఠం.

ముఖ్యవృత్తి గోపాలన. ఈ వృత్తిని బట్టి వారికి "గోలా" అనే పేరు వచ్చింది. ఉత్తర భారత దేశంలో ఇప్పటికీ వీరిని గోలా అనే పేరుతోనే పిలుస్తున్నారు. ఈ గోలా పదమే తెలుగులో "గొల్ల" అయింది. ఆంధ్రదేశంలోని అన్ని నగరాల్లోనూ, పట్టణాల్లోనూ గ్రామాల్లోనూ కొద్దో గొప్పో యాదవులున్నారు. వీరు లేని ఊరు లేదంటే అతిశయోక్తి కాదేమో. ఆంధ్రదేశంలో యాదవులను "గొల్లలు" అని పిలుస్తున్నారు. ఈ పదం "గోపాల" శబ్దం నుంచి వచ్చింది. గోపాల, గోల, గొల్ల, అయింది. కళింగాంధ్రలో వీరిని "కోనారి" అని గూడా పిలుస్తున్నారు.

ఆంధ్ర దేశంలోని యాదవులకు ప్రత్యేకమయిన చరిత్ర, సంస్కరణలున్నాయి. వీరిలో అనేక శాఖలు వాటికి ప్రత్యేకమైన చరిత్ర, సంస్కృతులున్నాయి. ప్రత్యేకమైన ఇంటి పేర్లు, గోత్రాలు, వృత్తులు ఉన్నాయి. ప్రత్యేకమైన కులదేవతలు, ఆ కులదేవతలకు ప్రత్యేకమైన ఆరాధ్య పద్ధతులు, జాతరలు, ఉత్సవాలు, కొలుపులు మొదలైనవి ఉన్నాయి. ప్రత్యేకంగా యాదవులకున్నంత కుల విజ్ఞానం మరే కులానికి లేదు.

యాదవులు భారతదేశంలోనే గొప్ప జాతి. జానపద కళలను పోషించడంలో ఆరి తేరినవారు. గంగిరెద్దు ఆటను నడపడంలో వారు దిట్టలు. యాదవుల సంస్కృతి, మాదిగల జీవన సంస్కృతి రెండూ జాషువాలో ప్రతిఫలించినాయి. తండ్రి వీరయ్య ప్రభావం తల్లి లింగమాంబ ప్రభావంతో రూపుదిద్దుకున్న 'గొప్ప శిల్పమే' గుర్రం జాషువా నిజానికి యాదవుల వేషభాషలు తెలుగు సంస్కృతికి పెట్టని కోటలు. ఒకసారి వేష భాషణాలు చూద్దాం.

యాదవులు ధరించే దుస్తుల్లో, అలంకరించుకునే తీరులో విశిష్టత ఉంటుంది. అడవుల్లో గొర్రెమేకలు, పశువులను మేపుకుంటూ చెట్లల్లో పుట్టలల్లో తిరిగే యాదవులు సంచార జీవులు. ఒంటినిండా బట్టకట్టుకొని జీవాలను మేపడం సాధ్యపడదని అనుభవసారం. చేతిలో దుడ్డుకర్ర, గొడ్డలి, బొడ్లో చెకుముకిరాయి, నడుముకు కీలు కత్తి, తిత్తిలో నీళ్ళు, భుజాన గొంగడి గొల్లలకు రాత్రింబవళ్లూ వెన్నంటి ఉండే నేస్తాలు. రోజువారీ జీవనానికి ఇవి యాదవులకు స్వయం సమృద్ధినిచ్చే వాస్తవాలు. చేతులకు దండకడియాలు, పొంచి, ముంజేతికడియం, కొనుకపోగు, నెత్తికి రుమాలు, వెండి టాకులు, బుగ్రమీసాలు, కాళ్లకు కిర్రుచెప్పులు ఇది యాదవ పురుషుల వేషం.

స్త్రీలు కొన్ని ప్రాంతాల్లో కుడిపైట వేయడం, గోచిపెట్టుకోవడం రివాజు. కాళ్లకు పట్టగొలుసులు, కడియాలు, చెవులకు, నడుముకు బంగారునగలతో అలంకరించుకుంటారు. యాదవుల్లోని ఒక శాఖ సదనపు గొల్ల స్త్రీలు రవికలు ధరించరు. కొంగు కప్పుకుంటారు. ఇది ఆదివాసీ గిరిజన సంస్కృతికి నిదర్శనం.

నిజానికి భారతదేశ వ్యాప్తంగా ఎక్కువ పరిపాలన చేస్తున్నారంటే వారు శ్రమ జీవులు. దళితులు శ్రమ జీవులే. ఆ శ్రమజీవుల చైతన్య ధారాల నుండి ఉద్భవించిన వాడే మహాకవి జాషువా. మహాకవి జాషువా పుట్టింది. వినుకొండ దగ్గరలోని చాట్రగడ్డపాడు. చాట్రగడ్డపాడు అడవి, కొండ, నది వున్న ప్రాకృతిక ప్రదేశం, అక్కడ ప్రకృతి సౌందర్యాలు వెల్లివిరుస్తుంటాయి. ప్రకృతి కవికి జీవన సౌందర్యాన్ని అందిస్తుంది. మహాకవి జాషువాలో ప్రకృతి సౌందర్యాలు, ప్రకృతి విన్యాసం, ప్రకృతి అంతరంగం, ప్రభాసిస్తుంటాయి. జాషువా కవిత్వం మొత్తం కూడా నదీ, కొండ, అడవితో విరసిల్లుతూ వుంటుంది.

ఆయన ప్రకృతిలో పుట్టి, ప్రకృతిని కృతిగా మరల్చిన గొప్ప మహాశిల్పి. ఆయన కవిత్వంలో చిత్రాలు, చిత్రలేఖనాలు, రంగు రంగుల వలయాలు మనకు దర్శనమిస్తుంటాయి. ఆయన గొప్ప చిత్రకారుడు. ఆయన ధీరోదాత్తుడు, ధీరశాంతుడు కూడా. ఆయన ధీరలలితుడు కూడ. అందుకనే ఆయన కవిత్వంలో ఒక మహోజ్వల జీవన సౌందర్యం వెల్లివిరుస్తుంటుంది.

జాషువా కవిత్వంలో మూలాలు గట్టిగా ఉన్నాయి. ఎందుకంటే తల్లిదండ్రులు, కథ, ఊరు నేపథ్యం, సామాజిక స్థితులు చరిత్రాత్మకమైనవి. అందులో నుంచే కవి వచ్చాడు కాబట్టి, కవి విశ్వజనీనమైన కవిత్వం రాయగలిగాడు. కవి వార్ణంతరుడు. అందువల్లే కుల నిర్మూలనా చెప్పగలిగాడు. కవి మతాంతరుడు. అందుకే మతాధిపత్యాన్ని నిరసించాడు. కవి సత్యవాక్య పరిపాలకుడు.

అందుకే తన కవిత్వంలో సత్యం తొనకిసలాడింది. అందుకనే జాషువా కవి జన్మించిన 128 సం॥ దాటుతున్న ఆయన మన ముందు నవయుగ చక్రవర్తిగా నిలబడి ఉన్నారు. ఈ 129వ జన్మ దినానికి ఆయనకి మనమందరం ఘనమైన నివాళులు అర్పిద్దాం.

(మహాకవి జాషువా జయంతి సందర్భంగా....)

-డా॥ కత్తి పద్మారావు
9849741695

ఎడారి మొక్కలా ఎదుగుతున్నాను ..

పేదరికపు పేగును మెడలో వేసుకొని
నేను పుడమిపై పుట్టాను
కష్టాల మబ్బుల తోటి కలబడుతూ
కన్నీళ్ల సుడి గుండాలను దాటుకుంటూ
నిస్సారమైన జీవితపు నేలలో
ఎడారి మొక్కలా ఎదుగుతున్నాను.

మోసపు ముఖాలు ముప్పు తిప్పలు పెట్టినా
ఇరుకు మనసులు ఇబ్బందులు పెట్టినా
సూటి పోటి మాటల తోటి పెయ్యంతా
లోతైన గాయాల పుండు చేసినా
ధైర్యపు లేపనాలను రాసుకుంటూ
మర్రి చెట్టో లే మౌనంగా ఎదుగుతున్నాను.

పగిలిన గోడలు పల్లుబట్టిన వాసాలు
చినుకు పడితే ఇల్లంతా చిత్తడి
ఉబికి వచ్చిన మా కన్నీళ్ల మత్తడి
గంజిలో ఉప్పేసుకొని గటగట తాగిన రోజులు
గొడ్డు కారంతో కాపురం చేసిన రోజులు
కూడు లేక కడ్పులు ఆరబెట్టుకున్న రోజులు
ఇంకా కండ్ల ముందు కదలాడుతూనే ఉన్నాయి .
రోజుకో డ్రెస్ తోటి దోస్తులంతా కేరింతలు కొడ్తుంటే
ఒకే డ్రెస్ తోటి నా జీవితం సాయంకాలం
పువ్వు లా వడలిపోయేది
కోరికలు కెరటాల్లా ఎగిసిపడినా
మనసు చిరుత లా ఉరుకుతున్నా
గ్లాస్ కర్టెన్ జీవితమై గడిచిపోయేది .

పేదరికపు గండ్ర గొడ్డలి
నా కలల చెట్టును అడ్డంగా నరికేసేది,
ఉదయించే సూర్యున్ని అస్తమించే చంద్రున్ని

ఒకేలా చూసే ఆకాశం నాకు ఆదర్శం
సునామిని , అలలను ఒకే లా
ఆస్వాదించే కడలి నాకు మార్గదర్శనం
అక్షరాల అమృతాన్ని నలుగురికి పంచుతూ
స్నేహపు మొక్కలను పరుల ఎదలపై
పదిలంగా నాటుతూ
కడిగిన ముత్యమై కదులుతున్నాను
అన్యాయపు సంకెల్లపై
జ్వాల నై రగులుతున్నాను .

-తాటిపాముల రమేశ్
7981566031

ఎప్పుడో ఒక్క సారి

కథ

ఐషు ఐదవ తరగతి చదువుతుంది. ఆ రోజు బడినుండి స్నేహితురాళ్ళతో కలసి ఇంటికి వస్తున్నప్పుడు "ఐషూ, ఇంటికెళ్ళగానే మా అమ్మ సెల్ ఫోన్ తీసుకొంటాను.వీడియోగేమ్స్ చూస్తుంటే అసలు టైం పోవడమే తెలీదు.అబ్బా చాలా థ్రిల్లింగ్ గా ఉంటుంది" అంది నాలుగవతరగతి చదివే నయనతార

"నేను సెల్ ఫోన్ చూడకూడదని మా అమ్మ సెల్ ఫోన్ నాకు కనబడకుండా దాచి పెడుతుంది.ఎప్పుడైనాఒక రోజు మరచిపోయి టేబుల్ మీద వుంచిందంటే, దొంగతనంగా కొంత సేపే ఆడుకొంటాను. వంటగది నుండి అమ్మ రాగానే సెల్ ఫోన్ తీసిన చోటులో వుంచుతాను." బాధగా అంది ఐషూ.ఐషూ సాయంత్రం ఇంటికి వెళ్ళగానే సెల్ ఫోన్ కోసం వెతికితే దొరకలేదు.నిరుత్సాహంతో కూర్చొంది.

"ఐషూ కాస్సేపు ఆడుకొని రావచ్చుగా "అంది తల్లి.

"అందరూ ఇండ్లలోనే ఉంటూ వీడియో గేమ్స్ ఆడుకొంటారు." కోపంగా అంది ఐషూ.

"ఇంట్లో వున్న బొమ్మలు తీసుకొని ఇంటిముందు కూర్చొని ఆడుకో, ఎవరైనా పిల్లలు వస్తే ఆడించుకో "

"నా వయసు వాళ్ళు ఎవరూ లేరు. నేను బొమ్మలు పెడితే ఎల్ కె జీ, యూకేజీ చదివే పిల్లలు వస్తారు. వాళ్ళతో ఆడాలంటే విసుగు" అంది ఐషూ.

"ఏ వయసు వారికైనా చిన్న పిల్లలతో పొద్దుపోవడమే తెలీకుండా సరదాగా ఆడుతారు. నీవేమో విసుగు అంటున్నావు." అంది తల్లి.

హోమ్ వర్క్ ఏమీ లేక పోవడం వలన ఇంట్లో వున్న బొమ్మలు తీసుకొని ఇంటిముందు వుంచి ఆడుకొంటున్న సమయాన "అక్కా అక్కా" అంటూ చిన్న పిల్లలు ఆడుకొనడానికి వచ్చారు.అమ్మ చెప్పినట్లే సరదాగా గడిచింది. చీకటి పడగానే తనతో ఆడుకున్న పిల్లలకు మరుసటి రోజు రమ్మని చెప్పి పంపింది.

ఒకరోజు సాయంత్రం ఆడుకొంటున్న సమయాన నయన తార ఆడుకొనడానికి రావడం చూసి ఆశ్చర్య పడింది.

"ఐషూ, నేను ఎప్పుడూ వీడియో గేమ్స్ చూడటంవలన నా కంటి చూపు దెబ్బ తినిందట. కళ్ళ అద్దాలు వెయ్యమని డాక్టరు చెప్పారు .మా అమ్మకు నామీద చాలా కోపం వచ్చింది. సెల్ ఫోన్ తాకితే చేతులు విరుచుతాను అంటూ అమ్మ తిట్టింది "అంది

అప్పుడే వచ్చిన తల్లి వైపు చూస్తూ "అమ్మా, ఇకమీదట నేను సెల్ ఫోన్ తీసుకొని దొంగతనంగా చూడను. పాపం నయనతార కళ్ళ అద్దాలు వేసుకోవాలంట"

"ఐషూ, వారంలో ఒక రోజు నేను కావాలనే టేబుల్ మీద సెల్ ఫోన్ వుంచుతాను.ఎప్పుడో ఒక్క సారి అంటే పరవాలేదు .ఎప్పుడూ చూడటం వలన ముఖ్యంగా మీ లాంటి చిన్న పిల్లలకు కంటి సమస్యలు వస్తుంది" అంది .

-ఓట్ర ప్రకాష్ రావు
09787446026

మురిసిపోతున్న వాన

కొసిన్ని చినుకులు
పువ్వులై రాలుతున్నాయి
మెరుపులై దుముకు తున్నాయి
అలసి ఆరాటపడుతున్న మనసుపై
ముద్దు ముద్దుగా
ముత్యాల్లా దొర్లుతున్నాయి.
నా కనురెప్పల పై నాట్యమాడే
నెమళ్ళు పుట్టుకొస్తున్నాయి.
:మనం మనసు పడాలే కానీ
మబ్బుల సరస్సు ను వొంచి
ఎర్ర కాలువల్లోంచి వానని వొంపి
మరో లోకం లోకి తీసుకుపోతాయ్.
మురిసిపోతున్న ఓ వాన
నా మట్టి పరిమళానికి
మాతృకవి నువ్వే కదా
నా నాగలి కదిలిక కు
దారి దీపం నువ్వే కదా.
నీ కాసింత ప్రేమకు
ఆకుపచ్చని వసంతం
మేమేకదా.
నీ అనంత కోపానికి
వరదలై కొట్టుకుపోయేదీ మేమే.
మేమంతా
వానకు చిగురించే మొక్కలం
వానకు కువకువలాడే పిట్టలం
వానకు కొట్టుకుపోయే మనుషులం.
మట్టినీ మమకారాన్ని
వాననీ వెన్నెలనీ ప్రేమించే
మట్టి మనుషులం....!

- గవిడి శ్రీనివాస్
7019278368

ఆరుద్ర పురుగులు

మేఘాల దుప్పట్లు ఆరేసిన ఆకసం
ఉరుములు మెరుపుల వర్ష హెచ్చరికలు
చిటపట చినుకుల తొలకరి అక్షింతలు
మట్టి తానమాడి తన్మయత్వ తుళ్లింతలు
ఆరుద్ర పురుగుల అపురూప పరుగులు
తాకిన క్షణమేగా మృదు సిల్క్ స్పర్శలు !

స్వగృహం వదిలిన దీపపు పురుగులు
జ్యోతియే దైవమని ప్రాణార్పణ ప్రదక్షిణలు
అగ్గి పెట్టెల్లో దాచే బంగారు పురుగులు
ఆస్థిపాస్తులంటు మురిసిన చిన్నారులు
రసాయన సాగుతో తరమొద్దు పురుగులు
అపురూప గురుతులు మా పల్లె అందాలు !

- మధుపాళీ
9949700037

మానవ రాబందులు

చిన్నప్పుడు రాబందులను చూస్తే
చాలా భయం వేస్తుండేది
పెద్ద ముక్కుతో భయం గొలుపుతు
కానీ ?..
చలనం ఉన్నవాటి జోలికి మాత్రం
పోయేవి కాదు
జీవ సమతౌల్యానికి ఎంతో అవసరమైన
రాబందులు
నేడు అంతరించిపోయాయి ..!.
అదేమీ విడ్డురమోగాని?
ఇప్పుడు ఎక్కడ చూసినా
మానవ రాబందులే
రోడ్ల రాబందులు
భూ రాబందులు . .
చెరువుల రాబందులు ..
కొండ రాబందులు ..
కాల్వల రాబందులు ..
ఎక్కడ పడితే అక్కడ
రాబందులే రాబందులు ...
సహజమైన రాబందులు
చచ్చిన కళేబరాలు మాత్రమే
తింటుండేవి
బ్రతికున్న వాళ్ళనూ
పీక్కు తింటున్నాయి
నేటి రాబందులు ..!
అయితే ....??
పోలిక ఒకటే ..
ఆనాడు కళేబరాలు
ఎక్కడ కనిపించినా
వదిలేవి కాదు
ఈనాడు అంతే ..
ఎక్కడ ఏది దొరుకుతున్నా
వదలడం లేదు
ఎంతైనా ..
సహజ గుణం కదా ..?
భవిష్యత్‌లో పోటీ పడలేమేమోనని
తెలుసుకున్నాయేమో
నాటి రాబందులు
అందుకే అంతరించిపోయాయి ...!
భవిష్యత్లో గ్రద్దలూ
అంతరించి పోతాయేమో !

-వినోద్ కుత్తుం
9634314502

అన్నీ నీవేనని.

ఆకాశం
చినుకు
రాల్చిన తర్వాత
తెల్లని హంసలా కనిపిస్తున్నది
ఎప్పటికీ
మేఘాలు కమ్ముకుంటాయా?
రాత్రి చీకటి
భయంకరంగా కనిపించినా...
ఆలోచనల సముద్రం
ప్రశాంతంగా ఉంది
ఆకాశం నేలను
ముద్దు పెట్టుకుంటున్నది
ఊపిరి ప్రాణం గాలి
శబ్దం అన్నీ నీవేనని
చీకటి శాశ్వతమా...?
సూర్యుడు చిక్కబడతాడు
సూర్యోదయం
ప్రకృతితో
మమేకమవుతుంది
కిరణాలుగా
అందాలలో అన్నీ తానై
ఒకటవుతుంది
జీవం భావం అన్నీ మనమేనని
వెలుగు
ఎప్పటికీ శాశ్వతమా..?
మబ్బులు మసకలు
ఉన్నాయి
అస్తమయం ఉండనే ఉంది.
మనసు శాశ్వతం
మనసు
ప్రశాంతంగా వెలగాలి
మనసు ప్రశాంత సాగరం .
తరంగాల
కెరటాలు మామూలే.
పగలు
చిందర వందర ల మధ్య
మనసు ఒక సాగరం.
వెన్నెల
మనసును మీటుతూ
ప్రేమ కవిత్వం చెబుతున్నది
హృదయ స్వప్నం
శాశ్వతత్వం అన్నీ నేనేనని
ఆకాశం
రాల్చిన చినుకును
ప్రకృతమ్మ ఒడిలో
దాచుకుంటున్నది.
మెలుకువతో
రైతు చూపు
ఆకాశం వైపు సాగుతున్నది
జలం జీవం జీవనం
అన్నీ నీవేనని

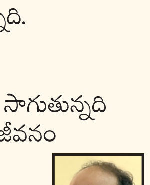

-సిరిసిల్లా గఫూర్ శిక్షక్
9849062038

లోకంతీరు

లోకానకొంతమంది
కరుణాత్ములు ఉన్నారు
మరికొంతమంది
కఠినాత్ములు ఉన్నారు.

కొంతమంది
తేనెచుక్కలు చల్లుతారు
మరికొంతమంది
నిప్పురవ్వలు రువ్వుతారు.

కొంతమంది
పూలు చల్లుతారు
మరికొంతమంది
రాళ్ళు విసురుతారు.

కొంతమంది
కోకిలకంఠము వినిపిస్తారు
మరికొంతమంది
కాకులగోలను తలపిస్తారు

కొంతమంది
వెన్నెలను ఆస్వాదిస్తారు
మరికొంతమంది
చీకటిని కోరుకుంటారు.

కొంతమంది
కోర్కెలను త్రుంచుకుంటారు
మరికొంతమంది
ఆశలను పెంచుకుంటారు

కొంతమంది
మంచిని చూస్తారు
మరికొంతమంది
తప్పులు వెదుకుతారు.

కొంతమంది
కలిసి ఉండాలనుకుంటారు
మరికొంతమంది
విడిచి వెళ్ళాలనుకుంటారు.

కొంతమంది
దివ్వెలు వెలిగిస్తారు
మరికొంతమంది
దీపాలు ఆర్పుతారు.

కొంతమంది
లక్ష్మిదేవివచ్చినా తలుపుతీయరు
మరికొంతమంది
దరిద్రదేవతను ఆహ్వానిస్తారు.

కొంతమంది
దేవతల్లాగా కనబడతారు
మరికొంతమంది
రాక్షసుల్లాగా ప్రవర్తిస్తారు

ముళ్ళదారిని
వదలమంటా
పూలబాటను
పట్టమంటా

మనుషులను
వడబోయమంటా
మానవత్వమును
పోషించమంటా

అందరిమేలును
భువిన కోరమంటా
లోకసమస్తమును
దివిని చేయమంటా

సప్తపది

ఈ వారం నేటినిజం సాహితీశిరోమణులకు ఎంపికైన వివిధకవుల సప్తపదులు

నిర్వాణి
శర్వాణి
సర్వులకు విజ్ఞానం అందించే చల్లని గీర్వాణి
-పంతుల లలిత-నీలాంజన
విశాఖపట్టణం

బలుపు
తలుపు
మూసుకున్న హృదయాలను చక్కని పిలుపు కలుపు.
-(కొప్పిడి వెంకట బలరామమూర్తి
హైదరాబాద్.

జ్ఞానం
విజ్ఞానం
నాకే అన్నీ తెలుసు అనుకోవటం అజ్ఞానం
-ఎస్.గిరిజాశివకుమారి
గుంటూరు

బేరాలు
తీరాలు
ఒకే ఒడ్డుపై జరుగు ఎన్నడూ నేరాలు
-బి .సాయి సత్యనారాయణ
పాయకరావు పేట

మాలలు
ఈలలు
అంతరంగములో నిండిన ప్రాణశక్తియే పరమేశ్వరుని లీలలు.
-శ్రీ విశ్వేశ్వరమ్.
భువనేశ్వర్ ,ఒరిస్సా

తత్వం!
స్త్రీత్వం!
ఆడజన్మకు సార్థకత నొసగే అపురూపవరం మాతృత్వం!
-సిహెచ్. వి . బృందావన రావు
నెల్లూరు

కోపాలు
తాపాలు
ఒకరికొకరు తీర్చుకునే జన్మజన్మల సంచిత పాపాలు
-డాక్టర్ వరలక్ష్మి హరవే
బెంగుళూరు

కల్మషం
విషం
మనసున ప్రేమను నింపుకుంటే నశించు ద్వేషం
-జె.విజయకుమారి
విశాఖపట్నం

అసత్యము
అనిత్యము
అబద్ధాన్ని వదిలేదే చెప్పి నమ్మించటం అఘాయిత్యము
-డా.వి.వి.రామ కుమార్
హైదరాబాద్

కనకమ్మ
చిలకమ్మ
అక్కల , చెల్లెమ్మల ఆనందాల సంబరం బతుకమ్మ
-అభిషేక్, హైదరాబాద్

విచక్షణ
నిరీక్షణ
తెలిసి చేసిన నేరానికి లేదు క్షమాపణ!
-ఎన్ ఆర్ తపస్వి
చెన్నై

అంపకాలు
పంపకాలు
ఆర్థిక సంబంధాలు ఇప్పుడు అనుబంధాలకు తిలోదకాలు.
-సాధన.తెరాల
ఖమ్మం.

ప్రజ్ఞత!
కృతజ్ఞత!!
ఎవరితో... ఎలా మెలగాలో తెలిపేదే విజ్ఞత!!!
-లయన్:కంబాల తిమ్మారెడ్డి
కళ్యాణదుర్గం,అనంతపురం జిల్లా

బతుకమ్మ
మెతుకమ్మ
అమ్మ దయతో సార్థకం మన పుటుకమ్మ
-పురిమళ్ల సునంద, ఖమ్మం

అక్షాంశాలు
రేఖాంశాలు
హైడ్రా ఇండ్ల కూల్చివేతలో ఏవి ప్రధానాంశాలు.
-గుండం మోహన్ రెడ్డి,
నర్సాపూర్,మెదక్

అసలు
సిసలు
అవునన్నా కాదన్నా చెయ్యాలి నమ్మకమైన బాసలు
-మహమ్మద్ అంకూస్
బెల్లంపల్లి

కరణం
చరణం
చేసే పనిలోనూ, నడతలోనూ గ్రహించాలి కార్యకారణం
-కామేశ్వరి వాడ్రేవు
హైదరాబాదు

శమి
దశమి
పాలపిట్ట దర్శనం పాపహరం -సుసంపన్నం విజయదశమి
-గంగరాజు పద్మజ
హైదరాబాద్

కలవాలి
నిలవాలి
జీవితం అనేది యుద్ధం -పోరాడి గెలవాలి
-సింగీతం విజయలక్ష్మి
చెన్నై

ఆనందకరం
సంతోషకరం
రచ్చకు , చిచ్చుకు దూరంగా ఉండడమే సంక్షేమకరం
-కోటమహంతి వెంకటరావు(కోవెరా),
విశాఖపట్నం

ఈశ్వరి
పరమేశ్వరి
దుర్గమ్మ నవరాత్రులకు అంతటా పూజలందుకునే అఖిలాండేశ్వరి!
-రంగ బాబు
హైదరాబాద్

పుణ్యాత్ముడు
జీవాత్ముడు
గతజన్మ కర్మానుసారమే ఫలితాలు ఇస్తాడు పరమాత్ముడు
-ఉదంద్రావు రమణబాబు
నరసన్నపేట

వర్తనం
ఆవర్తనం
మంచిచెడులు తెలుసుకుంటే అలవడు చక్కని ప్రవర్తనము!
-మెర్ల గోపి
కవిటి

తప్పు
ఒప్పు
ఎన్నుకుంటే అనర్థహేతువులే జీవికి తప్పదు ముప్పు.
-కరకవలస భాస్కరరాజు,
సింహాచలం,విశాఖపట్నం

బంధాలు
అనుబంధాలు
మాటలమీద మాత్రమే ఆధారపడవు సంబంధాలు
-కే.వి. కె. మూర్తి
సికింద్రాబాద్

కొమ్మలు
రెమ్మలు
పూలతో మానవాళికి సామరస్యతకు నిదర్శనం బతుకమ్మలు
-అంజని దేవి కరకవలస
విశాఖపట్నం

శివరాత్రి
నవరాత్రి
అసుర సంహారిని చేసెను దుర్గమ్మ దశమిరాత్రి
-సోమ సురేష్
గంగావతి

ఉన్నవాడు
లేనివాడు
వర్తమానం స్మృతితో సమన్వయంతో జీవించేవాడే బతికున్నవాడు
-కపిలవాయి అశోక్ బాబు
నాగర్ కర్నూల్

దరువు!
పరువు!
మానవత్వము మంటగలిస్తే మనిషికి మనుగడ కరువు.
-పుప్పు వేణుబ శర్మా,
భువనేశ్వరము,ఒడిశా.

విలయాలు
వలయాలు
తప్పని తెలిసినా.. రాజకీయాలు తప్పని ఆలయాలు !
-జీ యస్ వీ సత్యనారాయణ
హైదరాబాద్

వంకలు
శంకలు
మనసు కల్మషమయితే, దూషించడానికి దొరికే డొంకలు
-భాగ్యశ్రీ ముత్యం
కొవ్వూరు.

వీరు
వారు
మాటలతో -కలిస్తే కాలం వృధా చేస్తారు
-కొర్లాని సనత్ కుమార్
గాజువాక ,విశాఖపట్టణం

ఏరు
పారు
గోదారిని చూసన్నా అదేమని ప్రశ్నిస్తారా మీరు?
-ఉమాదేవి పోచంపల్లి గోపరాజు
రిచ్మండ్ టెక్సస్ యు.ఎస్.ఎ

చటుడు
లటుడు
అలవోకగా ఒదిగిపోతాడు పాత్రేదయినా ప్రతిభాశాలి నటుడు
(చటుడు= మండలాధికారి,
లటుడు =దొంగ)
-అర్చన కోవూరు ,హైదరాబాద్

లోకేశ్వరి
పరమేశ్వరి
కొలచిన సౌఖ్యము సంపద,ఇచ్చు జగదీశ్వరి!
-లింగాల యుగంధరాచారి,
మదనపల్లె

కనుచూపుమేరలోనే..

అభివృద్ధికి ఆమడ దూరం
నివేదికలు, శ్వేతపత్రాలు ఎన్నొచ్చినా
పెరగడమే తప్ప
పైసా దిగని ధరల పట్టిక
బతుకంతా
భవిష్యత్తుకు కళ్లెం వేసే స్పీడ్ బ్రేకర్లు
నిరాశ నిస్పృహలతో
శ్రమజీవి కట్టుకున్న
ఆశల కుటుంబం చెల్లా చెదురౌతుంది
కన్నీటితో కడుపు నింపుకుంటూ
కాయకష్టం చేసి అలిసిన శరీరానికి
ఓదార్పుకాదు కదా
గుప్పెడు మెతుకులుండవు
కన్నీళ్లు దిగమింగుకొని
కష్టించినా ఫలితం లేదని
కళ్లముందే రాలిపోతున్న
చిగురుటాకులు
అవ్వకు అయ్యకు భారమంటూ
ఫ్యానుకు వేలడుతున్న జీవితాలు
తప్పెవరిదని నేను అడగను
తప్పించుకు తిరగద్దని విన్నపం.

(తల్లితండ్రులకు భారమని అసువులుబాసిన విద్యార్థి గురించి చదివి)

-ఎలగొండ రవి
9848770345

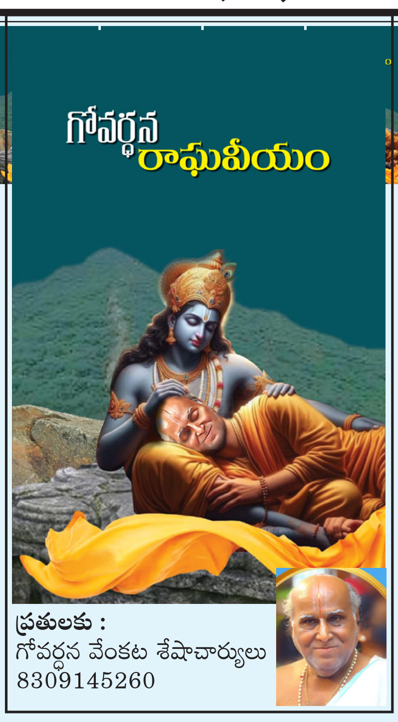

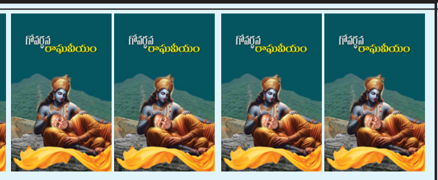

ప్రతులకు :
గోవర్ధన వేంకట శేషాచార్యులు
8309145260

పుస్తక సమీక్ష

శ్రీమాన్ గోవర్ధన రాఘవాచార్యులు గారికి అక్షరాభిషేకం !

శ్రీ వైష్ణవాగ్రేసరుడు, సంస్కృత సాహిత్యో త్తుంగ తరంగం.. సంస్కృతీ శిఖరం.. గోవర్ధన జ్ఞాన పర్వతం.. ప్రముఖ కవులు, పండితులు .. శ్రీమాన్ గోవర్ధన రాఘవా చార్యులుగారి స్మృతిలో... ప్రముఖ పాత్రికేయులు, కవి శ్రీ డి.రాజారామ్మోహన్ ప్రధాన సంపాదకత్వంలో.. “గోవర్ధన రాఘవీయం” పేరుతో ఓ స్మృతి సంచికను వెలువరించారు.. రాఘవాచార్యులు గారి కుమారులు శ్రీ గోవర్ధన వేంకట శేషాచార్యులు వారి కుటుంబ సభ్యులు కలిసి శ్రీ గోవర్ధన రాఘవాచార్యులు గారికి అక్షరాంజలి సమర్పిస్తూ.. ప్రముఖ పండితులు, రచయితలు, కవుల నుండి రచనలు తెప్పించి.. అక్షరాభిషేకం చేయిస్తూ ఓ స్మృతి సంచికను వెలుగులోకి తేవడం స్వాగతించదగింది. వేంకట శేషాచార్యులు వారి అమ్మగారైన శ్రీమతి గోవర్ధన లక్ష్మి గారికి అంకితమివ్వడం అన్నివిధాలా సమర్థనీయంగా ఉంది. శ్రీయుతులు సముద్రాల వేణుగోపాలా చార్యులు, కె.ఎస్. అనంతాచార్యులు, నంది శ్రీనివాస్, చౌటి పూర్ణచందర్, కొనకంటి బాలకిషన్ మరియు శ్రీమతి మోతె హరిప్రియలు సంపాదకులుగా వ్యవహరించి ఈ సంచికను ఆద్యంతం ఆరాధనా భావం ఉట్టిపడేలా తీర్చిదిద్దారు. ఈ గ్రంథానికి ముఖచిత్రం నిండు శోభను కూర్చింది. శ్రీకృష్ణుని ఒడిలో రాఘవా చార్యులు గారు సేదతీరే చిత్రం ప్రతీ ఒక్కరినీ ఇట్టే ఆకట్టుకునేలా ఉంది. స్వర్గీయ శ్రీమాన్ గోవర్ధన రాఘవాచార్యులు గారు 1953వ సంవత్సరం మే 5వ తేదీన వేంకటమ్మ, శేషాచార్యులు పుణ్యదంపతులకు కరీంనగర్ జిల్లాలో జన్మించిన ఆయన చేగుర్తి గ్రామానికి చెందినవారు. బి.ఓ.ఎల్. సంస్కృతాంధ్రములు టీపీటి వంటి చదువులను పూర్తిచేసిన ఆచార్యులవారు వృత్తిపరంగా కరీంనగర్ వాణీనికేతన్ ఏయిడెడ్ ఉన్నత పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులుగా పదవీ విరమణ చేశారు. నైష్ఠిక శ్రీవైష్ణవ సాంప్రదాయ కుటుంబంలో జన్మించిన రాఘవాచార్యులు గారు తమ తల్లిదండ్రుల నుండి సంస్కారవంతమైన సాంప్రదాయ విద్యను అభ్యసించారు. ప్రథమ శ్రేణి తెలుగు పండితులుగా వృత్తిని నిబద్ధతతో నిర్వహిస్తూనే ప్రవృత్తిపరంగా జ్యోతిష, వాస్తు శాస్త్రాల్లో పాండిత్యాన్ని ప్రదర్శించి ఎందరికో మార్గనిర్దేశం చేశారు. లక్ష్మీనారాయణ హృదయ సహిత గోపాల సహస్రనామ స్తోత్ర కదంబము అనే పుస్తకాన్ని సంకలనం చేశారు. మంత్రోపదే శాలు, భగవత్ విషయాలు, ద్రవిడ వేదాన్ని ఔత్సాహికులకు అందించిన ఘనత ఆయనకుంది. సంస్కృతంలో ఆశువుగా శార్దూలాది వృత్తాలలో, అనుష్టుప్‌లలో, తెలుగులో వివిధ ఛందస్సుల్లో పద్యాలు చెప్పిన విద్వత్ కవి ఆచార్యుల వారు. అనేక మంది ధర్మసందేహాలను నివృత్తి చేశారు. వారి మరణంతో, ఓ పండితరత్నాన్ని కోల్పోయామంటూ.. వారిమీద ఉన్న ఆరాధనా భావాన్ని అక్షరాల్లో నిక్షిప్తం చేసి రాఘవాచార్యులు గారి పట్ల తమ గౌరవభావాన్ని చాటుకుంటూ ఛందోబద్ధ పద్యాలు, వచన కవితలు, వ్యాసాలు రాసి ఈ గోవర్ధన రాఘవీయం గ్రంథానికి నిండుతనాన్ని కల్పించారు. మా నాన్నకు నాన్నే సాటి అంటూ వినమ్రంగా గోవర్ధన వేంకట శేషా చార్యులు రాసిన వ్యాసంలో వారి నాన్న జీవన విధానం, క్రమశిక్షణ, ముక్కుసూటి వ్యక్తిత్వం సద్గుణాలన్నీ ఆయనకు ప్రేరణగా నిలిచాయని కొనియాడారు. నాయకులకు నీతిబోధ చేయగలిగినంత జేసి వారికి ధర్మమార్గాన్ని చూపించారని ప్రశంసిస్తూ డా॥ డింగరి నరహరి ఆచారి, తమ స్మృతి వచనాలను ప్రకటించారు. నిత్యవైకుంఠ వాసులై నిలిచినట్టి.. రాఘవాచా ర్యుకర్పింపు ప్రణతి శతము అంటూ సాహితీవేత్త డా॥ గంద్ర లక్ష్మణరావు ఆచార్యులవారికి అక్షరాంజలి ఘటించారు. బహుభాషావేత్త, కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు గ్రహీత డా॥ నలిమెల భాస్కర్ తమ రచన ద్వారా “జ్ఞానానికి మరో వర్ధమానులు ఆచార్యులవారు అంటూ తమ గౌరవభావాన్ని ప్రకటిం చారు. ప్రచారార్భాటాలకు తావివ్వకుండా వ్యక్తిత్వం, పాండిత్యం సమపాళ్లలో రంగరించి నివురుగప్పిన నిప్పులా వెలుగొందిన రాఘవాచార్యులు గారి జీవితం చిరస్మరణీయమని డా॥ మచ్చహరిదాసు ప్రకటిస్తే.. రాఘవాచార్యులు గారిని గోవర్ధన జ్ఞానపర్వతంగా అభివర్ణిస్తూ డా॥ బుర్ర మధుసూదన్‌రెడ్డి తమ అభిప్రాయాన్ని రాశారు.

డా॥ కలువకుంట రామకృష్ణ “ఆచార్యుని అమరపురి యాత్ర” శీర్షికతో రాసిన రచనలో.. ఆచార్యులవారి సంప్రదాయ జీవనశైలి సదా స్ఫూర్తిదాయకం.. ప్రాతః స్మరణీయమని పేర్కొన్నారు. జ్యోతిషంలో అపార ప్రావీణ్యము న్నా పేరు ప్రతిష్ఠలకు ప్రాధాన్యతనీయకుండా సామాన్యవ్యక్తిగా వెలుగొందాలని డా॥ ఆవుల మల్లారెడ్డి కొనియాడారు. తిగుళ్ళ శ్రీకాంత్ ఆచార్యులవారి చక్కని వైష్ణవ వేషధారణను కొనియా డుతు పద్య నీరాజనాన్ని సమర్పించారు. డా॥ ఎనుగంటి ప్రసాద్‌రావు – ఆచార్యుల వారి గుణగణాలను తమ ఆంగ్లరచన ద్వారా వివరించారు. డా॥ ముదిగొండ అమర నాథశర్మగారు “సుశ్లోకాంజలి” శీర్షికతో ఆచార్యులవారి పట్ల తమ గౌరవాన్ని చాటు కుంటూ సంస్కృతంలో తమ అభినందన చందనాలను సమర్పించారు. డా॥చక్రవర్తుల రమణాచార్యులుగారు ఆచార్యులవారిని జ్ఞానశిఖరంగా అభివర్ణిస్తే– డా॥ అడువాల సుజాత ఆచార్యులవారిని బహుముఖీన ప్రజ్ఞాశాలిగా వర్ణిస్తూ తమ రచనను తీర్చి దిద్దారు. శ్రీరామానుజ పదసంబంధంతో అడియన్ రామానుజ దాసః అంటూ ప్రత్యేకంగా ఆచార్యులవారు పలకరించేవారనీ వేదాధ్యయనం చేసే వారిని మరింత ఆదరించేవారని డా॥ కె.వరప్రసాదాచార్యులు పేర్కొన్నారు.

మాధవాశీస్సునొందు అంటూ తిగుళ్ళ శ్రీహరిశర్మ గారు తమ నివాళులు సమర్పించారు. ఆచార్యులవారు కలియుగ రాఘవుడు అంటూ వైరాగ్యం ప్రభాకర్ అంటే.. మృదుభాషి, మితభాషి అంటూ బి.వి.ఎన్.స్వామి కొనియాడా రు. డా॥ బొద్దుల లక్ష్మయ్య రాఘవాచార్యగారి ప్రాభవాన్ని పద్యాల్లో ఆవిష్కరిస్తే.. డా॥ శేషం వేణుగోపాలశర్మ గోవర్ధన రాఘవాచార్యులకు వినమ్రతా అంజలులు సమర్పిస్తూ వివిధ వృత్తాల్లో పద్యాలను రాశారు. శ్రీ గురుభ్యోనమః అంటూ డా॥ వేదుల గాయత్రి దేవి పద్యాలరూపంలో నివాళులు సమర్పించారు. రాఘ వాచార్యుల గారికి జరా మరణ ములు లేవంటూ పురాణం మహేశ్వరశర్మ గారం టే.. నమామి శ్రీరాఘవీ యం అంటూ డా॥ గర్రెపల్లి మహే శ్వర శర్మ ఆచార్యులవారు ఆయన శ్రీవైష్ణవ సంప్ర దాయానికి నిలువెత్తు నిదర్శనమని ప్రశంసిం చారు. ఆచార్యుల గారిని సద్గుణుడు అంటూ సుదర్శనం వేణుశ్రీ పేర్కొంటే.. పాండిత్యం, సంప్రదాయం, సంస్కారం ముప్పేట అల్లుకుపోయిన ఆచార్యుడతడు అంటూ దాస్యం సేనాధిపతి కొనియాడారు. పెద్దపల్లి జిల్లా అదనపు కలెక్టర్ జి.వి.శ్యామ్‌ప్రసాద్‌లాల్ గారు ఆచార్యులగారి మరణం తీరని లోటు అని అభిప్రాయపడ్డారు. కె.ఇ.స్థలశాయిగారు తమ సందేశంలో భగవద్ రామానుజుల పదాశ్రయణం వల్ల వారికి ముక్తి నిశ్చయమైన దని కైమోడ్పు సమర్పించారు. పూర్వ భాషీతురాఘవ అంటూ ఆచార్య శ్రీపాదరేణు వుగారు అంటే.. గోవర్ధనగిరి జగన్నాథా చార్యులుగారు ఆచార్యుల వారితో ఉన్న ఆత్మీయానుబంధాన్ని గుర్తు చేసుకున్నారు.

యజ్ఞవరాహక్షేత్రంలో జరిగిన ఆల్వారు సేవాప్రాజెక్టు, అధ్యయనోత్సవాల్లో రాఘవాచార్య బాబాయి కీలక పాత్ర పోషించారని శ్రీభాష్యం వరప్రసాద్ పేర్కొంటే.. కన్నెపల్లి వరలక్ష్మి గారు ఆచార్యులవారి పట్ల తమ గౌరవాన్ని చాటుకుంటూ పద్యాలను రాశారు. జ్యోతిషశాస్త్రమునందున ఎందరెందరికో శిక్షణనిచ్చారని, తగు సూచనలు చేశారని డి.వి.ఎన్.సుబ్బారావు గుర్తుచేశారు. ఆచార్యుల వారు ధన్యజీవి అని నీలగిరి అనిత అంటే.. ధర్మబోధ చేసి దైవచింతన పెంచారంటూ కుసుమ ఉప్పలపాటి పేర్కొన్నారు. రాఘవాచార్యులు మామయ్య స్థితప్రజ్ఞులు, సౌమ్యమూర్తి అంటూ వసుధాదేవి తిరుమల అంటే.. ఆచార్యులవారి సేవలను ప్రస్తుతిస్తూ నందూరి అనూరాధ అశ్రునివాళి సమర్పించారు. జ్యోతిష రంగాన శోభించి విజ్ఞుడై పరిహారములు జెప్పి బరువుదీర్చ అంటూ గంగాభవాని శంకరిదేవి మాత కొనియాడారు. గంగుల కమలాకర్, హరీష్ రావు, పద్మాదేవేందర్‌రెడ్డి వంటివారు ఆచార్యులు గారి విద్యార్థులేనంటూ కాండూరి శ్రీనివాసాచార్య తెలియజేస్తే.. గీర్వాణాంధ్ర పండితులు ఆచార్యుల వారంటూ సంకేపల్లి నాగేంద్రశర్మ పేర్కొన్నారు. సంస్కృతాంధ్రములను చక్కగా చదివారంటూ ఎం.సాంబ మూర్తి అక్షర సుమాలు సమర్పిస్తే.. ఎంతో భక్తిశ్రద్ధలతో గోదాదేవి పూజలు సల్పా రంటూ.. కల్లె నరసింహ నివాళులు సమర్పించారు. అజ్ఞానపు గిరులను జ్ఞానశిఖ రాలు గా మారిన గోవర్ధను డతడు అంటూ గాజుల రవీందర్ రాస్తే.. ఆచార్యులవారిని కొత్త అనిల్ కుమార్ గోవర్ధన శిఖరంగా అభివర్ణిం చారు.

విద్యార్థులకు బ్రతుకుజ్యోతిని చూపిన గురువు అమరజ్యోతిగా మిగిలే మన ఆత్మలందు అంటూ దామరకుంట శంకరయ్య రాస్తే.. కనిపించే దైవంగా మాధవ్ గుర్రాల పేర్కొనారు. సాహిత్యంలో విశేష పాండిత్యం ఉన్నా సామాన్య జీవనమే ఆయన విధానమని అన్నవరం దేవేందర్ అంటే.. శ్రీమతి టి.ఆండాళు తమ మనసు పొరలోని మధురజ్ఞాపకాలను అక్షరాల్లో నిక్షిప్తం చేస్తూ ఆచార్యుల గారిని గుర్తు చేసుకున్నారు.

గోవర్ధన రాఘవాచార్యులు ‘కర్మయోగి’ అంటూ కాండూరి వేంకటేశ్వర్లు తమ వ్యాసాన్ని రూపుదిద్దారు. సంస్కృతాంధ్ర భాషాభూషణులు – బహుముఖ శేముషీ దురంధరులు రాఘవాచార్యులు గారంటూ సముద్రాల వేణుగోపాలాచార్య తమకు ఆచార్యులవారితో ఉన్న అనుబంధాన్ని మనతో పంచుకున్నారు. శ్రీమతే రామానుజా యనమః అంటూ ఆచార్యులవారికి అక్షర సుమాలు సమర్పించారు. శేషం క్షమామణి ఆ పాతజ్ఞాపకాలను గుర్తు చేసుకుంటే.. జ్యోతిష వాస్తు శాస్త్రాలలో ఘనతకెక్కిన ప్రజ్ఞాశీలుడతడు అంటూ రేగులపాటి విజయలక్ష్మి స్మృత్యంజలి సమర్పించారు. కర్మయోగి మా రాఘవాచార్యులు అంటూ మరింగంటి అనంతాచార్య పద్యాలు రాస్తే.. మరింగంటి శ్రీనివాసాచార్య ఆచార్యుల వారిని విఠలశర్మ పేర్కొంటే.. ఆచార్య దరిపల్లి రాజగోపాల్ ఆచార్యుల వారి గుణ గణాలను ప్రస్తావిస్తూ – రాఘవ శ్లోక త్రయాన్ని సమర్పించారు. నిరాడంబరుడి నిష్క్రమణ అంటూ గాజోజు నాగభూషణం నివాళులు అర్పిస్తే.. ఆచార్యులవారు నిగర్వి అంటూ కాండూరు లక్ష్మణాచార్య స్మృత్యంజలులు సమర్పించారు. సిహెచ్. పూర్ణచందర్ రాఘవునితో ఉన్న జ్ఞాపకాలను పంచుకుంటే.. వర్తమాన ప్రపంచంలో పాండిత్య ప్రకర్ష కలిగిన అతికొద్ది మహానుభావులలో ఆచార్యులవారు ఒకరంటూ గంగవరం నాగేశ్వరశర్మ పేర్కొన్నారు. అధ్యాపక వరిష్ఠులు ఆచార్యుల వారంటూ మాడిశెట్టి గోపాల్ అంటే.. గుండి మోహన్‌శర్మ ఆచార్యుల వారితో ఉన్న జ్ఞాపకాలను అక్షరీకరించారు. రాఘవాచార్యులు గారితో అనుబంధం బలపడటానికి ఏర్పడిన సందర్భాలను పొడిచేటి రామకృష్ణమాచార్యులు గుర్తు చేసుకుంటే.. వేనవేల విద్యార్థుల భవితకు పునాదులేసిన ఆచార్యోత్తమ అంటూ సిహెచ్. రమణాచారి అభినందన కుసుమాంజలులు సమర్పించారు. నా సాహితీ ఆటోలో పయనిస్తూనే ఉంటాడంటూ కవి. ఎం.డి.ఖాలిద్ కొనియాడారు.

సౌభాగ్య జీవనాన్ని సార్థకం చేసిన ధన్యుడతడు అన్న అర్థం ధ్వనించేలా సీస పద్యంద్వారా మల్లావఝుల నారాయణశర్మ తమ నివాళులు సమర్పించారు. అందరికి మంచి పంచిన ఆప్తుడతడు అంటూ తిరుమల లక్ష్మణాచార్యులవారు రాస్తే.. ఆచార్యుల వారి ఆధ్వర్యంలో అనేక పౌష్టికాలు, శుభకార్యాలు ఎన్నో చేయించిన మహానుభావులు అంటూ సముద్రాల సుప్రసన్నాచార్యులు తమ వ్యాసాన్ని తీర్చిదిద్దారు. కాలం వారిని కబళించినా కలకాలం మన హృదయంలో ఆయన జీవించే ఉంటారని నమిలికొండ రమణాచార్యులు పేర్కొంటే.. మానవజాతికి మర్యాదను నేర్పిన రాఘవుని బాటలో పాఠాలు నేర్చుకుంది. నేర్చిన పాఠాలను పదిమందికి పంచే ఆచార్యునిగా అవతరించిం దంటూ నంది శ్రీనివాస్ కొనియాడారు. విశిష్టాద్వైతమ్ విశ్వజనీనమని విశ్వసించిన వాడని స్తంభంకాడి గంగాధర్ పేర్కొంటే.. లోక కళ్యాణ క్షేమాలు కోరుతూ భూమిపై పుట్టిన పుణ్యపురుషులు అంటూ కాకెరి శంకరశర్మ రాశారు. సమాజహితం వారి మతం అంటూ దొమ్మాటి శంకరప్రసాద్ రాస్తే.. గోవర్ధనగిరిధారి అంటూ బొమ్మకంటి కిషన్ పేర్కొన్నారు. వారితో గడిపిన క్షణాలు మరువలేనివి అంటూ చౌదరిమఠం వినోద్ కుమార్ శాస్త్రి గుర్తుచేస్తే.. నాన్నతో ఉన్న అనుబంధాన్ని అక్షరాల్లో ఆవిష్కరిస్తూ వారి కూతురు మోతీలాల్ (మోతె హరిప్రియ) తమ రచనను రూపుదిద్దారు. కొండంత ఘనుడవు నీవయ్యా అంటూ ఎ.గజేందర్‌రెడ్డి రాస్తే.. పద్యకవి–ధన్యజీవి అంటూ సదాశ్రీ శ్రీమంతుల కొనియాడారు. ఒక్కజీవితం – ఎన్నో కోణాలు అంటూ శ్రీకర్ గంగుల రాస్తే.. రాఘవాచార్య మహాంభజే అంటూ దాసరి శ్రీపాల్‌రెడ్డి తమ సంతాప సందేశాన్ని అందజేశారు. సామాన్య ప్రజల పక్షాన నిలిచిన మహనీయుడంటూ విలాసాగరం రవీందర్ రాశారు.

నాన్న ! మీ జాడ ఎక్కడ? అంటూ నాన్నతో ఉన్న జ్ఞాపకాలను వారి కూతురు ఆముక్తమాల్యద మనతో పంచుకున్నారు. గోవర్ధన వంశ ఇంటికి పెద్ద కూతురునై జన్మించడం నా జన్మ తరించిందంటూ కొనసాగించారు. ఈ స్మృతి సంచికకు ప్రధాన సంపాదకత్వం వహించిన ఆచార్యులవారి పెద్దల్లుడు, కవి పాత్రికేయుడు డి.రాజారాం మోహన్ వైష్ణవ భక్తిప్రపత్తులతో వైష్ణవ తేజంబు జగతిన వర్ధిల్ల జేశారని మామగారి పట్ల తమ గౌరవాన్ని చాటుకున్నారు. పైన పేర్కొన్నవారే కాక.. కల్వకుంట వేదాంతా చార్యులు, గుండి మోహన్‌శర్మ, మంత్రవాది వీరవేంకట సత్యనారాయణ, గసికంటి సంజీవ్, బంధకవి సుబ్బలక్ష్మి, తోటపెల్లి బాలసుబ్రహ్మ ణ్యశర్మ, జక్కని గణేశ్, కంజర్ల రామాచార్య, నమిలికొండ రాజగోపాలాచార్యులు, కాండూరి బలరామశర్మ, చొప్పా సుబ్రహ్మణ్యం, గంగాధర్ కొల్లేపర, మరింగంటి శ్రీనివాస్, తిరునగరి లక్ష్మణసామి, సముద్రాల రామానుజాచార్యులు, నమిలికొండ జయంత్‌శర్మ, సముద్రాల రంగా చార్యులు, వడుకాపురం అనంతరామాచారి – వారి కుటుంబ సభ్యులు, కొరిడె గుండయ్య, గోవర్ధనగిరి లక్ష్మీనరహరి ఆచార్యులు, సముద్రాల లక్ష్మీనరసిం హాచార్య, తల్లం దేవిప్రసాదశర్మ, శ్రీ పెరంబుదూరి వేణుగోపాలా చార్యులు, సేనాపతి శేషా చార్యులు మరియు మణినాథ్ కోపల్లె మొదలగువారు గోవర్ధన రాఘవాచార్యుల గారికి సమర్పించిన నివాళులు ఈ గ్రంథానికి నిండుదనాన్నిచ్చాయి. ఇలా ఓ గొప్ప పండితుడగు గోవర్ధన రాఘవాచార్యులు గారి స్మృతిలో ఓ సంచికను వెలువరించడంలో సహకరించిన ప్రతీ ఒక్కరికీ అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

– దాస్యం సేనాధిపతి
సెల్:9440525544

విజేత

-డి.కె.చదువులబాబు
9440703716

బాల్యంలో చదువు బరువు
యవ్వనంలో నిరుద్యోగం బరువు
మధ్య వయస్సులో సంసారం బరువు
వృద్ధాప్యంలో అనారోగ్యం బరువు
బతకడమే కాని జీవించిందెప్పుడు?

ఉరుకుల పరుగుల జీవితంలో
ఒక్కసారైనా ఆగుదాం
వెనుదిరిగి చూసుకుందాం
మనసు లోలోపలి పొరల్ని విప్పి వెదుకుదాం
బతుకుతున్నామా...జీవిస్తున్నామా?
జీవించడం తెలిసినవారే విజేతలు!

బాలరామ

భార్య యందు ప్రేమ బాగుగా నున్నను
కాపురమ్ము సాగు కలత లేక
భార్యయున్న భర్త భాగ్యవంతుడునౌను
భక్త పారిజాత బాల రామ.

భర్త యందు ప్రేమ బలముగానున్నను
కలత చెంద బోదు కాంతరమణి
భర్త కలిగి యున్న భార్య సుగుణశీలి
భక్త పారిజాత బాలరామ.

భ్రమలు వద్దు నీకు బలగమందు నరుడా
కాకి బలగ మంత కనుము నిజము
నిప్పులాంటి నిజము నిలలోన నిదియేను
భక్త పారిజాత బాల రామ.

కన్న కొడుకు యనుచు కలలు కనుట మాను
కాల మహిమ చేత కాలయములు
ముసలి తనము నందు మొసలిగా నుందురు
భక్త పారిజాత బాలరామ.

కన్న ప్రేగు పట్ల కాయము శ్రమ పడు
కాలు చేతులన్ని కరిగిపోగ
కదల లేని మేను కాటిని కోరును
భక్త పారిజాత బాలరామ

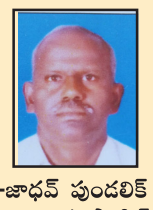

-జాధవ్ పుండలిక్ రావు పాటిల్
9441333315

రాణి – జింక

నెమళ్ళదిన్నె గ్రామం అడవికి దగ్గరలో ఉంటుంది.ఆ గ్రామంలో రాణి అనే అమ్మాయి ఉంది.ఒకరోజు రాణి బడినుండి వస్తూ దారిలో ఓ జింక కుంటుతూ రావడం చూసింది.దగ్గరకెళ్ళి కుంటుతున్న కాలును చూసింది.కాలుకు గాయమై ఉంది.’అడవినుండి తప్పిపోయి వచ్చినట్లుంది’అనుకుంటూ ఇంటికి పిల్చుకుని వచ్చింది.అమ్మకు విషయం చెప్పింది.ఆమె ఆయుర్వేద వైద్యుడి దగ్గరకు జింకను తీసుకెళ్ళి వైద్యం చేయించింది.రాణి జింకకు ఆహారం పెడుతూ,రోజూ వైద్యుడి వద్దకు తీసుకెడుతూ జింకను కంటికి రెప్పలా చూసుకుంది.వారం తిరిగేసరికి గాయం నయమైంది.రాణి అమ్మతో “జింకను మనమే పెంచుకుందాం” అంది.

”జింకకు అడవిలో పిల్లలుంటాయి. పరిచయమైన స్నేహితులు ఉంటారు.

వాటిని వదిలి ఇది మనుష్యులమధ్యన ఉండలేదు.గాయం నయమైంది కదా!దాన్ని అడవిలో వదిలేయడమే మంచిపని “అంది అమ్మ.మరుసటి రోజు రాణి జింకను వెంటబెట్టుకుని అమ్మ తో కలిసి అడవి దగ్గరకు వెళ్లి జింకను వదిలేసింది.జింక ఆనందంతో అడవిలోకి పరుగులు తీసింది.

– బి.సింధూర.
9వ.తరగతి.జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల. పెద్ద చెప్పలి
గ్రామం.కమలాపురం (మం)వై.యస్.ఆర్.కడప జిల్లా.
940703716.

మనిషి మనస్తత్వాలు

మనసు విప్పి
మాట్లాడే సమయం కాదిది
వయసు చూసి కోట్లాడే గడియా ఇది
నీతి ధర్మాలకు విలువనిచ్చే
సమాజం కాదిది
అవినీతి అధర్మాలకు
తివాచీ పరిచే సమాజమిది !
కుట్ర కులాల కొలిమిలో చిక్కుకొని
మతాల గుర్తుల మనుగడను ఎంచుకొని
మతలబు రేఖల సుడులు గిరిగీసుకొని
చిరునామాను చీపిరులుగా చేసుకొని
ఒంటరి బతుకు ఛాయలో ఉరి వేసుకొని
దోపిడీ బాటల్లోకి
అడుగులు వేస్తున్నారు !
ప్రేమానురాగాలతో
నిండుకోవాల్సిన జీవితాలు
మృత్యువుతో సవాల్ చేస్తూ
అనుమానపు కాలుష్యపు కడలిలో
కలిసిపోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు !
చూడరా చూడరా
మనిషి బతుకు మ‘నీ’తో
ఏలా మూడివేశారో...!
ఉన్నోడు లేనోడని
తేటతెల్లపు పుస్తకంపై
రాతలు రాసింది
శృతులుతిప్పి సుఖాన్నిపెంచి
కష్టాల్ని వదలి కడుపుకు
ఏలా తృప్తిని కలిగిస్తున్నరో..!
నిజాల్ని నేలకు త్రొక్కివేసి
అబద్ధాలను చిలికి త్రాగుతున్నారు !
కట్టుకున్న బట్టనుండి
కట్టె కాలేవరకు
సంపాదించిన ఆస్థులన్ని
మట్టిలో కలిసేవరకు రాలేక !
అడుగులు నేలకు తాకలేక !
కల్తీలతో కన్నీళ్లను
కడుపులో నింపుకుంటున్నారు !
నలుగురితో నాలుగు అడుగులు
ఆ ‘నలుగురి’తో మోసే
పాడే పాన్పుగా మిగిలిన కూడా
ఆ మృత్యువు నీకు నాకు ఒక్కటే
బతుకున్నపుడు లేదు ఎందుకు ?
ఉన్నపుడు ‘ఛీ’ అని
పోయినపుడు ‘అయ్యో’ అని
దొంగ కన్నీళ్లు పెట్టి
పెద్ద కర్మలు
ఘనంగా నిర్వహించే
మనసు ముసుగు తెరలు
కోకొల్లలుగా తారసపడుతూనే
వుంటాయి.
అంతిమ యాత్రకు
లేని పోనీ ప్రేమలతో
కట్టెలు పేరుస్తారు ‘చితి’ మీద
మట్టిదారాలతో’ దోస్తీ చేస్తారు
ఏ క్షణం నీదో..
ఏ క్షణం నాదో..
ఏ క్షణం ఎవరితో..
మృత్యువు ముద్దాడుతుందో
తెలుసుకోలేనంత కాలం
ఇదే వరుస తరతరాలుగా
కొనసాగుంది.
ధరణి పై మనిషి హృదయాలు
ప్రేమానురాగాలతో నిండుకొని
స్వచ్ఛమైన హృదయముతో
ప్రయాణం చేస్తామో...!
అపుడే ఆఖరి మజిలీకి శాంతి
చేకూరుతుంది
సాంత్వన చేకూరుతుంది
మనిషి మనిషికి మనసు బంధం
సిందూరమవుతుంది

-డాక్టర్ పగిడిపల్లి సురేందర్
8074846063

బతుకమ్మ

బతుకమ్మ
తెలంగాణ అస్తితత్వ ప్రతీక
బతుకు నేర్పే అమ్మ
తెలంగాణ సంస్కృతి
పూలనే పూజించే
ప్రకృతి ఆరాధించే ఒక
పండుగ
ప్రపంచంలోనే లేదు ఎక్కడ
అది తెలంగాణ సొంతం
అది ఒక విప్లవి
అది ఒక ప్రేరణ
నైజం నిరంకుశత్వాన్ని ప్రశ్నించి
తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్ర సాధనలో
సబ్బండ వర్గాలను ఏకం చేసి
సాధన లో గళం అయ్యి
గానం అయ్యి ప్రతిధ్వనించింది
శ్రమ జీవుల స్వేదంలోంచి
పుట్టుకవచ్చిన గొంతుక
రామాయణ మహాభారత
ఇతిహాస కథలెన్నో
పల్లె పడుచుల నోటి వెంట
జాలురాలే భావవ్యక్తీకరణ లు
ఆరోగ్యం కు ప్రకృతి
ప్రకృతి తోనే ఆరోగ్యం
అమ్మాయిల పండుగ
ఆడపడుచులు మాంగళ్య
రక్షణ కు అమ్మవారి రూపం
లో తొమ్మిది రోజులు
ఒకొక్క ప్రత్యేక తో సాగే
పండుగ మన బతుకమ్మ.

-వి.శేషారావు
9440408080

చింతల ..ఇంతింతై చిగురింతలై....

ప్రతులకు: చింతల శ్రీనివాస గుప్త
సెల్:94400 37125

చింతల శ్రీనివాస్ , చేవగల్గిన పద్యకవి, తోవజూపెడు నాటికల రచయిత,భావుకత గల్గిన చిత్రరచయిత, కాలంతో పోటీపడీ కంప్యూటరైన నిపుణుడు..

బాలసాహిత్య సృజనకారు నిగా "చిగురింతలు" గేయకావ్యంతో మన ముందుకు వస్తున్నాడు. నిజానికి బాలసాహిత్యకారునిగా ,బాలల కోసం సృజన చేయడం కొందరు చాలా తేలిక అని అనుకుంటారు. నిజానికి అది చాలా కష్టమైన పని. బాలల కోసం రాయడం అంటే కవితాసృజనలో దిగిరాయడం కానేకాదు. గట్టిగ అడిగితే ఎదిగినట్లు!! పిల్లల మనసులను రంజింపజేసే రచనలు చేయడం అంత సులభమైంది కాదని ఆ రంగంలో కృషి చేస్తున్న వారందరికీ అనుభవమే!

చింతల.. మంచి పద్యకవి, శతకకర్త.. అంటే పద్యం వంటి అత్యధిక నియమాలున్న, కట్టుబాటులున్న సృజనను అలవాటు చేసుకొని, స్వేచ్ఛా జలపాతాల్లాంటి బాలగేయాల వైపు రావడం చింతల కవనపుష్టి తెలిసిన కవులకు చిత్రం కావచ్చు,కానీ చింతలను చిన్నప్పటి నుండీ దగ్గరగా చూస్తున్న నావంటి బాల్యస్నేహితునికీ ఇది సరైనదే అనిపించింది. అందుకే బాలసాహితీసృజన విరివిగా చేయమని ప్రోత్సహించాను.

ఎందుకంటే బాలసాహిత్య రచన చేయాలంటే బాలవంటి మనసుండాలి. లలితపదాలు దూకుతూ రచనలో రావాలంటే లాలిత్యగుణం ఉండాలి.

సరళమైన వాక్యనడక సాగాలంటే సరళమైన జీవననడక ఉండాలి. వాక్యం లో కవిత్వం పండాలంటే జీవితంలో స్నేహాన్ని పండించుకొనీ ఉండాలి.

ఇవన్నీ మా చింతల దగ్గర పుష్కలం గా ఉన్నాయి. కాబట్టే తాను "చిగురింతలు" గేయ సంపదై మన ముందుకు వస్తున్నాడు.

ఈ నేపథ్యంలో ఒకసారి నిజామాబాద్ జిల్లానుండి , బాలసాహిత్యాన్ని సుసంపన్నం చేసిన బాలసాహితీవేత్తలను స్మరించుకోవడం సముచితం అని నా అభిప్రాయం.

బాల గేయకర్తలుగా ఎన్నదగిన వారిలో మెండా ప్రభాకర్ రావు, సేనాపతి భాష్యకాచార్యులు, డా.వి.ఆర్ శర్మ,సూరారం శంకర్ , తల్లావజ్జుల మహేశ్ బాబు,సేనాపతి హరిప్రసాద్, డా॥కాసర్ల నరేశ్ రావు, డా.శారద, ఘనపురం దేవేందర్, గంట్యాల ప్రసాద్, డా.ఏ.శ్రీదేవి, తురుమల శ్రీనివాస్ .. తదితరుల కృషి గొప్పది. ఇంకా పిల్లల కోసం పద్యాలు , నాటికలు,వచన కవిత్వం, కథలు రాసిన పెద్దలున్నారు, పిల్లలూ ఉన్నారు.

వర్తమానకాలంలో ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వ పాఠశాలలను కవితానం దన వనాలుగా, సాహితీకేంద్రాలు గా తీర్చిదిద్దుతున్న ఉపాధ్యాయుల కృషి అసామాన్యమైనది. వారిలో డా.కాసర్ల నరేశ్ రావు, ఘనపురం దేవేందర్ , ప్రవీణ్ శర్మ, కోకిల నాగరాజు, అలివేణి, డాశారద, నాగుల రాజేందర్ గౌడ్ ,తాడూరి గంగాధర్ , సుంకరి గంగాధర్ ,గంట్యాల ప్రసాద్ తదితరులున్నారు.

గుండారం,తడ్ పాకల్ పాఠశాలల నుండి వందల మంది పిల్లలు కవితలను పద్యాలను కథలను రాసి- జాతీయ ,అంతర్జాతీయ బహుమతులను గెలుచుకొని నిజామాబాద్ బాలసాహిత్యానికి గొప్ప కీర్తులను అద్దుతున్నారు. పది, పదిహేనేళ్ళ క్రితం పాఠశాల స్థాయి బాలకవులు గా మొదలై నేడు వివిధ వృత్తులలో స్థిరపడినా కవులు గా గుర్తింపబడుతున్న వారున్నారు .

వారిలో రైల్వేలో ఇంజనీరుగా పనిచేస్తున్న సుద్దులం సుమన్, యువఅవధాని బానావత్ నితిన్ , యువ రచయిత్రులు సమ్రీన్ ,దేగ. వైష్ణవి తదితరులున్నారు.

పద్యకవిగా, గేయకర్తగా,నాటికల రచయితగా, రేడియోరూపకాల ప్రయోక్తగా, సంపాదకునిగా ఎదుగుతూ, నేడు బాలసాహితీవేత్తగా నిలబడుతున్న చింతల శ్రీనివాస్ గుప్త సాహితీ సేవలు గమనిస్తే ఇంతింతై.. చింతల.. చిగురింతలై .. గా ఎదిగిన వైనం సహాధ్యాయమిత్రులుగా మా అందరికీ గర్వకారాణం!! తన నుండి మరిన్ని సాహితీ విజయాలను ఆకాంక్షాస్తున్నాం.

-డా.కాసర్ల నరేశ్ రావు
9441406252

పేదరికానికి చింతించవద్దు

కథ

నాగారం గ్రామంలో శివయ్య ఉన్నాడు. ఆయన భార్య గౌరి. వీరికి గణేష్ అనే కొడుకు ఉన్నాడు. వీరిది రెక్కాడితే డొక్కాడని పేద కుటుంబం. అలాగే ఉత్తమ కుటుంబం. శివయ్య, గౌరీలు రోజు కైకిలి పోతారు. కూలీ దొరుకకపోతే ఆరోజు వారింట్లో పూట గడువదు. గణేష్ 2వ తరగతి చదువుతున్నాడు. బడిలో బ్యాగ్ కూడా లేదనీ తోటివారు గణేషుని వెక్కిరిస్తారు. ఇంటికి వచ్చి తల్లితో చెబుతాడు. గౌరి నేను కూలీ పోయి పైసలు తెచ్చినంక బ్యాగు కొనిస్తానంటుంది.

బుదరకించి తెల్లవారి బడికి పంపుతుంది. తన కుటుంబం పేదరికానికి బాధపడి మళ్ళీ ధైర్యం తెచ్చుకుంటుంది.

ఒకరోజు బడిలో తోటి విద్యార్థులు గణేషును గేలి చేస్తారు. చినిగిన పాత బట్టలు వేసుకున్నాడనీ నవ్వుతూ అవమానిస్తారు. గణేష్ బిగ్గరగా ఏడుస్తాడు.

ఇంటికి వచ్చిన గణేష్ ఏడుస్తూ మూలన కూర్చుంటాడు. శివయ్య ఏమైందిరా అని అడుగుతాడు. గణేష్ ఏంగాలేదుపో అని ఏడుస్తూ అంటాడు. తల్లి గౌరి గణేష్ దగ్గరకు వచ్చి ఏడువద్దు నాయనా అంటుంది. ఎందుకు ఏడుస్తున్నావనీ అడుగుతుంది. గణేష్ దుఃఖంతో నన్ను బడిలో బట్టలు చినిగినవనీ ఎక్కిరిస్తున్నారు అంటాడు. బుక్కులు, పెన్నులు,చెప్పులు సరిగా ఉండవనీ హేలన చేస్తున్నారు. నేను బడికి పోను అంటాడు గణేష్.

తల్లి గౌరీకీ దుఃఖం వస్తుంది. గణేషుని తన ఒళ్ళోకి తీసుకుని ఏడుస్తుంది. కానీ ధైర్యం తెచ్చుకుంటుంది. నాయనా గణేష్ ఎవరో అన్నారనీ, గేలి చేశారని బాధపడవద్దు. మనము పేదవారమనీ చింతించవద్దు. ఆత్మగౌరవం కలిగి ఉండాలి. ఆత్మస్థైర్యం కలిగి ఉండాలి. బాధపడుతూ కూర్చోవద్దు. నువు చక్కగా చదువుకో , కష్టపడి ఇష్టపడి చదువుకో. భవిష్యత్తులో నీవు అనుకున్నది సాధిస్తావు. నిన్ను వెక్కిరించినవారే నిన్ను మెచ్చుకుంటారు. కలెక్టర్ కూడా కావచ్చు. ఉన్నతంగా బతుకొచ్చు . మనలాంటి పేదలకు సేవలందించవచ్చు. ఇప్పుడు పెద్ద హోదాలో ఉన్న వాళ్ళు ఒకప్పుడు కష్టపడి పైకి వచ్చినవారే అని ఓదారుస్తూ చెబుతుంది.

గణేష్ తల్లి గౌరీ చెప్పిన మాటలకు ప్రేరణ పొందుతాడు. అప్పటినుండి ఆత్మగౌరవంతో మెదులుతాడు.

ఎవరు వెక్కి రచించినా పట్టించుకోడు. కలెక్టర్ కావాలని కలలు కంటాడు. వినయ విధేయతలతో మెదులుతాడు. గురువులను, తల్లిదండ్రులను, పెద్దలను గౌరవిస్తాడు. చక్కగా చదువుకుని కలెక్టర్ అవుతాడు. తనలాంటి కుటుంబాలకు చదువు నందిస్తాడు. పేదలకు, సమాజానికి సేవలందించి అందరి మెప్పు పొందుతాడు. ఆదర్శంగా జీవిస్తాడు. అమ్మా నాన్నలను చక్కగా చూసుకుంటాడు.

-డా.వాసరవేణి పరశురాం,
సెల్:9492193437

పుస్తక సమీక్షలు

పరిమళించిన కవన సమీరాలు

తెలంగాణ రచయితల వేదిక కామారెడ్డి జిల్లా ఆధ్వర్యంలో ప్రతినెల పౌర్ణమి రోజు నిర్వహించుకునే ఎన్నీల ముచ్చట్లు కార్యక్రమము కొనసాగుతూనే ఉంది .దీనిలో కవుల యొక్క కవితలు సామాజిక అంశాలపై నిర్వహించబడతాయి. ఇది ఒక అరుదైన అద్భుతమైన కార్యక్రమంగా నిలుస్తున్నది క్రోధి నామ ఉగాది సందర్భంగా కవులు ఆలపించిన కవితలను కవన సమీరాలు పేరుతో ఎన్నీల ముచ్చట్లు ఉగాది కవితా సంకలనం పేరిట ప్రచురించారు ఈ కవిత సంకలనంలో 25 మంది కవులు రాసిన కవితలు ఉన్నాయి ఈ కవితలన్నీ మనందరినీ ఆలోచింపచేస్తూ అలరిస్తాయి నిబద్ధతకు నిదర్శనంగా ఈ కవన సమీరాలు ఉన్నాయని తెలంగాణ రచయితల వేదిక తెలియజేసింది ఉద్యమానికూతం అక్షర సైన్యం కవి కలంలో కళాకారుని శబ్దంలో అనే ఎనిశెట్టి గంగా ప్రసాద్ గారి ముందుమాట ఎంతో విలువైనదిగా ఉన్నది వివిధ సామాజిక అంశాలతో ఈ పుస్తకంలోని కవితలు ఉన్నాయి

గుండె మండడం గుబులు పడడం
ఆశై ధ్వనించడం చలించడం
లక్ష్యం ఉన్నవాడికే తెలుసు
లదాయి అయినా లగెత్తడమైన
కోరిక ఉన్నవాడికే సాధ్యం

అంటూ రాసిన విరామం ఓటమి కాదు అనే సూరారం శంకర్ రాసిన కవిత ఎంతో ఉత్తేజకరంగా ఉంటూ యువకులకు లక్ష నిర్దేశాన్ని చూయిస్తున్నది.

ప్రత్యేకంగా ఈ పుస్తకం గురించి చెప్పుకున్నట్లయితే వివిధ రకాల సామాజిక అంశాలు మనకు కనిపిస్తాయి

నిరభ్యంతరంగా వేలంపాటకు రావచ్చు
నిర్ణయించే రేట్లు మాత్రం
కార్పోరేట్ కను సన్నల్లోనే
యుద్ధాలు ఉద్యమాలంటూ
ఊరేగింపులు లేవదీస్తే ఉపేక్షించేది లేదు

అంటూ వ్యంగ్యాస్త్రాలు సంధించిన ప్రముఖ కవి రచయిత కొండి మల్లారెడ్డి గారి కవిత్వం ఆలోచింపచేస్తూ ఆశ్చర్యపరుస్తుంది

ఈ పుస్తకంలోని కవితలు వేటికవే అద్భుతాలుగా నిలుస్తున్నాయి సీనియర్ కవుల నుండి ఇప్పుడిప్పుడే కలం పట్టిన కవుల వరకు కూడా దీనిలో కవితలు ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా ఎన్నీల ముచ్చట్ల లక్ష్యం ప్రోత్సహించడమే. ఆ లక్ష్యానికి అనుగుణంగా ఈ పుస్తకం వచ్చింది అని మనం చెప్పవచ్చు. తెలంగాణ రచయితల వేదిక కామారెడ్డి జిల్లా ఆధ్వర్యంలో ప్రతినెలా నిర్వహించుకునే ఎన్నీల ముచ్చట్లు కార్యక్రమం ద్వారా ఇప్పటివరకు ఎన్నీల ముచ్చట్లు 1 2 3 ఎన్నీల ముచ్చట్లు 4 5 6 7 8 9 సృజన సంగమం ఏడాది పండుగ ఆర్టీసీ కార్మికుల సమ్మెకు కలాల సంఘీభావంగా వచ్చిన కవిత్వం రాష్ట్రంలోనే మొదటి కవితా సంకలనం సైరన్. కరోనా కాలంలో రాష్ట్రంలోనే తొలిసారిగా" కరోనా పై కవితాస్త్రం "లాంటి మేటి పుస్తకాలు వచ్చాయి.

ఇప్పుడు కవన సమీరాలు అనే పుస్తకాన్ని అందిస్తున్న సందర్భంలో ఇందులోని ప్రతి కవితను ప్రస్తావించాల్సిందే .అయినప్పటికీ కొన్నింటిని మాత్రమే ఇక్కడ ప్రస్తావిస్తున్నాను అనేక కార్యక్రమాల ద్వారా తెరవే ప్రజల మనసుల్లో నిలిచి ఉన్నది ఈ దశలో కవుల బాధ్యత మరింత పెరిగిందని తెరవే భావిస్తున్నది. ఒక ప్రత్యేకతను సమాజంలో కలిగి ప్రజల మనసుల్లో నిలిచిన ఈ సంస్థ చేస్తున్న కృషి ఎంతో గొప్పదని

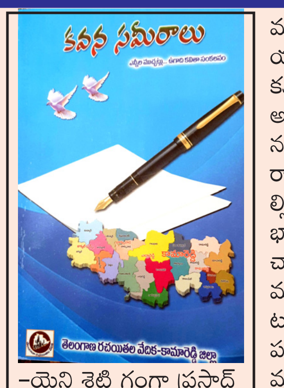

-యెని శెట్టి గంగా ప్రసాద్
98664 47234

ముందుమాటలో కవులు అభిప్రాయపడ్డారు ఓటంటే కాదు నోటు కుటిల రాజకీయాలకు పోటు అంటూ ఓటు అనే కవితలో డాక్టర్ నమిల కొండ సునీత ఓటు గురించి రాసిన కవితను అందరూ చదవాల్సిందే ఓటు అనే అంశంపై ఎన్నో భావాలను ఇక్కడ ఆమె ప్రస్తుతించారు మేధో మధనం జరగాలి మూఢుల కళ్ళు తెరిపించాలి అంటూ అల్లి మోహన్ రాజ్ ఆలోచింపచేసే పదాలను చెబుతూ ఉన్న మానవత్వమా నీ జాడెక్కడ అనే కవిత తీరు ఎంతో ఆలోచనయంగా ఉన్నది

అబద్ధాలు ఆకాశాన్ని తాకుతున్నాయి
నిజాలు నేలలో
నాటుకుంటున్నాయి

ఎంతో గాఢత తో నిండిన కవిత్వాన్ని అందించిన ఉప్పల పద్మ గారు ఎంతో చక్కని కవితను అందించారు

ఆరదు తీరదు
గుండె చలనంలో
ఉన్నంతకాలం
గుర్తుండి పోయే
కవిత కోసం
ఒంటి కాలు మీద నిలబడి
ఎదురు చూస్తూనే ఉంటుంది

అన్వేషణ నిత్య నూతనమే"అంటూ పర్కపెల్లి యాదగిరి గారు అందించిన కవిత ఈ పుస్తకంలో మరో మంచి కవితగా అభిసారిక నిలుస్తున్నది

బాపంటే తాకట్టుపడ్డ తరిపొలం పొలముల. బోర్లి పడ్డ సద్ది గిన్నె అంటూ వంగర నరసింహారెడ్డి రాసిన "బాపూ "కవితలో బాపు గురించి వర్ణించిన వర్ణనలు ఎంతో గొప్పగా మనం చూడవచ్చు మొత్తానికి ఈ పుస్తకం కవన సమీరాలు ఎంతో చక్కని కవిత్వంతో ఉన్న పుస్తకం ఈ పుస్తకంలో యువతకు దిశా నిర్దేశం చేసే కవితలు ఉన్నాయి రైతుల సమస్యలను తెలుపుతూ పరిష్కార మార్గానికై వెతికే సాహిత్యమూ ఉన్నది మనసులను గొప్పగా మీటుతూ ఉత్తేజ పరుస్తూ రాసిన కవితలు ఈ పుస్తకంలో ఉన్నాయి .

క్రోధి పేరిట రాసిన యెనిశెట్టి గంగా ప్రసాద్ గారి కవిత్వం అభిలాష పేరు పై రాసిన మంద పీతాంబర్ కోర్కెలన్నీ తీర్చు క్రోధి తమకు సుదర్శనం రాజయ్య కవిత్వం విరామం ఓటమి కాదు సూరారం శంకర్ కవిత్వం చేదు తీపినే ఈ జీవితం కళ్లెం నవీన్ రెడ్డి కాలము కాశ నరసయ్య ఉగాది పబ్బ విజయశ్రీ ఉగాది వకులా భరణం సుధాకర్ ఉగాది పర్వదినం కాసర్ల రామచంద్రం తాత రాసిన ఉత్తరం అంటూ బాయికాడి నరసింహులు వినూత్న ప్రయోగంతో సాగిన కవిత్వం ఈ ఉగాదికి పేరుతో బి నాగభూషణం రాసిన కవిత్వం నేస్తమా అంటూ అలరించిన అన్నదాస్ కరుణాకర్ కవిత్వం గుండెల్లో నిండిన సూర్యుడు బి సుధాకర్ కవిత్వం నేను మరల జన్మించాను ప్రవంతి మహిపాల్ కవిత్వం అంతరాలు ఉప్పల పద్మ గారి కవిత్వం బండెల్లి పోతున్నది జమాల్పూర్ రామకృష్ణ కవిత్వం దిక్కెవరు తౌడబోయిన తిరుపతి కవిత్వం ఇలా 25 మంది కవులు రాసిన కవిత్వ పుస్తకం "కవన సమీరాలు" అందరూ చదవదగినది అని తెలియజేసుకుంటూ దీనికి ఎన్నీల ముచ్చట్లు ప్రధాన సమన్వయకర్తగా వ్యవహరిస్తున్న యెనిశెట్టి గంగా ప్రసాద్ గారు చేసిన కృషికి సమన్వయ కర్తగా నిర్వహించిన పాత్ర అభినందనీయమని తెలియజేస్తున్నాను

-సిరిసిల్లా గఫూర్ శిక్షక్
9849062038

సత్తా!

కథ

-ఎ. గవ్రరాజు
సెల్:9505504276

ఉదయం.. నీరెండ చల్లగా వుంది. వెంకటమ్మకు రాత్రి నిద్ర పట్టలేదు. . ఎపుడు తెల్లారుతుందా అని చూస్తున్నది. గంపకింది కోళ్లు కొక్కొరోకో అనడంతో నులక మంచంలోంచి లేచి కూర్చుంది. కొడుకు ఇయ్యాల్లనన్న ఇంటికి వస్తడో అనుకుంది.

వెంకటమ్మ కొడుకు విజయ్ ని గెట్టుకాడ కొట్టుకొని పోలీసులకు పట్టిచ్చిన్రు. పోలీసులు చెయి చాపితే తన దగ్గరేమున్నయి ఇచ్చుటానికి అల్లు పైసలిచ్చినట్టున్నరు. ఏదో కేసు వెట్టి జైలుకు పంపిన్రు.

వాళ్ల సావుగాను! వకీలు సాబు దగ్గరికి సర్పంచ్ సుధాకర్‌ను పట్టుకొని తిరుగంగ బేల్ మంజూరైంది. పది వేల రూ పాయల సూరిటీ సర్పంచ్ తోటి రాయించుక రావాలన్నరు. సర్పంచ్ సుధాకర్ ఆ సర్టిఫికేట్ ఇయ్యాలె.

సుధాకర్ చాలా మంచోడు. సొంత తమ్మునిలెక్క అన్నిట్ల మద్దతు నిలవడ్డడు. కొట్లాట కాడ తన కొడుకుకే మద్దతు ఇచ్చిండు. సర్పంచు మద్దతు చూసుకొని ఎగురుతున్నావా! నీ సంగతి చెప్త అని జైలుకు పట్టిచ్చిన్రు. ఈ రెడ్ల జోలికి పోకురా అంటే పోయె. గిక్కడిదాక వచ్చె. అంటూ ఆలోచిస్తూ నులక మంచం ఎత్తి మూలకు జరిపింది. ఇల్లు వాకిలి ఊడ్చి పండనీల్లతో అలుకు చల్లింది. గంపకింది కోళ్లను ఇడిసి పెట్టింది. కోడి పిల్లలు వాకిట్లో విత్తులేరుకుంటున్నాయి.

పెంటను కాల్లతో గీరుతున్నాయి. ఇపుడే ఊడ్చిన. మల్ల చిత్తడి చేయ వట్టె . ఉషో అంటూ కోళ్లను దూరం కొట్టింది వెంకటమ్మ.

వెంకటమ్మకు ఒక బిడ్డ ఒక కొడుకు. బిడ్డ పెద్దది. పెండ్లయింది. ఇద్దరు పిల్లలు. కొడుకు విజయ్ ను పెండ్లి చేసుకోరా అంటే ఏమంత తొందరనే అంటడు. పెండ్లయితే కోడలు పనికి చేతికి అంది వస్తది. కొడుకు ఇంటి పట్టున ఉంటడు. గీ కొట్లాటలు తప్పుతయి. వీడు ఎంత చెప్పినా వినడు. యాల్ల పొద్దుగాల అయ్య తన దారి చూసుకున్నడు. ఇద్దర్ని నా మెడకు తలిగేసి ఉరేసుకునె. ఇద్దరు పని చేస్తె ఎల్లని సంసారం ఒక్కదానితో ఎట్లయితదనుకున్నడు? ఎనుక ముందు ఆలోచించకుండా బాకీల బాధకు గిట్ల జేసె. గీ కొడుకు గిట్ల జేయవట్టె. పోలీసుల చుట్టు వకీల్ల సుట్టు తిరుగుడు కావట్టె. అనుకుంటూ ఇంటి పనులు ముగించుకుంది వెంకటమ్మ. స్నానం చేసి ఉన్నంతల మంచి చీర కట్టుకుంది. రాత్రి మిగిలిన పాలతోటి చాయ తాగిన అనిపించుకుని తలుపు దగ్గరేసి సర్పంచ్ సుధాకర్ ఇంటికేసి నడిచింది వెంకటమ్మ.

సుధాకర్ ఇల్లు ఊరికి ఒక పక్కకుంటది. ఇపుడు ఊరు వాడ కలిసిపోతున్నయి. సుధాకర్ సర్పంచ్ కాకముందు ఆ వాడకు రోడు సరిగ్గా లేకుండె. ఊర్లె మోరీ నీల్లు అటే పారుతుండె. రేషన్ బియ్యం షాపు కూడ ఆ వాడకే వున్నది. అట్ల ఆ వాడకు రాకపోకలు పెరిగినయి. ఆవిడకు కూడ మూడు నాలుగు సైకిల్ మోటర్లచ్చినయి. రెండు ఆటోలు లోన్ తీసుకొని మండల కేంద్రానికి ట్రిప్పులు కొడుతున్రు.

ఆటో అపుడే బయలు దేరినట్టుంది.

"ఏమాయె ఎంకటక్కా! విజయ్ ఎపుడత్తుండో చెప్పు. ఊరేగింపుగ ఎదుర్కుంటమే!" అంటూ పలకరించా? ఆటో మహేష్.

"ఆ ! గదొక్కటే తక్కువున్నది. రెడ్లతోటి కొట్లాడాలని మీకు బాగ ఉరుకులాడుతున్నదిర!" అంటూ వెంకటమ్మ ఆగకుంట ముందుకు నడిచింది.

సర్పంచ్ సుధాకర్ అపుడే లేచినట్టున్నాడు. ఇంటి ముందున్న యాప చెట్టుకింద పండ్ల పుల్ల నములు కుంటూ నులక మంచంలో కూర్చున్నాడు.

"లేసినవా తమ్మీ! గా సటిఫికేటు రాసియ్యిర!"

"అపుడే తెల్లారిందా అక్కా! నిన్నంత నీతోనే వుంటి. రాత్రి దాకా ఎమ్మెల్లే సాబుతోటి తిరిగితి. ఇంటికచ్చే సరికి రాత్రి పదకొండైంది. నడి తొవ్వల రాత్రి సైకిల్ మోటర్ పంక్చరాయె. పదకొండు దాక కోర్టుల ఏ పని ముట్టరు. మన వకీలే రావాలె. జమానతు సబ్మిట్ చేయాలె. రిలీజింగ్ ఆర్డర్ రాపియ్యాలె. అది చూపిస్తెనే అల్లున్ని ఇడిసి పెడ్తరక్కా! ఉరికురి పనుల కాస్తె పొద్దు గూకుతద?

ఇయ్యాల్ల ఎట్లయినా ఇడిపిచ్చుడే అక్కా! అంటూ భరోసా ఇచ్చాడు సర్పంచ్ సుధాకర్.

పండ్ల పుల పారేసి ఇంట్లోకి నడిచాడు సుధాకర్. అది గుడిసెను విప్పి బెంగుళూరు పంకను వేసుకున్న ఇల్లు. సుధాకర్ భార్య నీలక్క ఇంట్లకెల్లి బయటకు తొంగి చూసింది. ఐదారుగురు జమైన్రు. ఒక పాల ప్యాకెట్ తేపోరా అని నాలుగో తరగతి చదువుతున్న కొడుకు వినయ్ ను పురమాయించింది నీలక్క.

సుధాకర్ కాలేజీలో విద్యార్థి రాజకీయాల్లో లీడర్ అనిపించుకున్నాడు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యమంలో సబ్బండ కులాల జెఏసీ పెట్టిండు. అంబేద్కర్ విగ్రహానికి తోడు మహాత్మా జ్యోతిబా పూలే, సావిత్రి బాయి పూలే విగ్రహాలు పెట్టించాడు. సుధాకర్ రిజర్వేషన్ లో సర్పంచ్ అయినా

జనరల్ సీట్లో కూడా గెలువగలిగిన సత్తా గలవాడే. తాను సర్పంచ్ అయినా రెడ్ల పెత్తనమే సాగుతున్నది. వాళ్లకు భూములున్నాయి. వెనకటి నుండి సాగించుకున్న పెత్తనం ఉంది. కృష్ణారెడ్డి సర్పంచ్ గిరి పోయినా ఆయన మాట నడుస్తూనే వుంది. అలా మాజీ సర్పంచు క్రిష్ణారెడ్డి ; అల్ల బామ్మరిది కారో బార్ రాంరెడ్డి వాల్ల మాటనే సాగిచ్చుకుంటున్నారు. వెంకటమ్మకొడుకును ఇబ్బంది పెట్టి తమవైపుకు లొంగదీయాలనే ప్రయత్నాలను సుధాకర్ అడ్డుకున్నాడు. అలా ఒక్కొకటి నరుక్కుంటు వచ్చినా పిల్ల కొమ్మలు పుడుతే వున్నయి అనుకుంటూ ఆలోచిస్తున్నాడు సుధాకర్. తమ వాడకు రావడం ఇష్టం లేక రేషన్ షాపు డీలర్ షిప్ క్యాన్సిల్ చేయించాలని చూసిన్రు. కారో రాంరెడ్డి రికార్డులన్ని తన దగ్గరనే పెట్టుకుంటడు. సర్పంచ్ ముద్ర గ్రామ పంచాయతీ ఆఫీసు ముద్ర రసీదు బుక్కులు చెక్ బుక్ , సబ్ ట్రెజరీ ఆఫీసు పాస్ బుక్ అన్ని బ్యాగ్లోవేసుకొని తానే సర్పంచునన్నట్టు తిరుగుతుంటడు.

ఆడిట్ పార్టీ వస్తే తనే మాట్లాడి తినిపిచ్చి తాగిపిచ్చి పంపిస్తడు. ఏ లెక్కలు సరిగ తెలువకుండ తింటుంటడు. కుల పంచాయితీలు, బాకీల పంచాయతీలు, పెండ్లాం మొగల కొట్లాటలకు అన్నిటికి తామే అన్నట్టు బావా బామ్మర్దులు అధికారం పోయినా ఇప్పటికీ ఉరుకులాడుతనే ఉన్నారు.

స్నానం చేసి డ్రెస్ వేసుకొని ఫ్రెష్ గా తయారై ఇంట్లోంచి బయటికి వచ్చాడు సర్పంచ్ సుధాకర్. వేప చెట్టు కింద మంచంలో కూర్చున్నాడు. వెంకటక్క మరికొందరు మరో మంచం. మీద కూర్చున్నారు. ఇద్దరు వేప చెట్టుకు ఆనుకొని కూర్చున్నారు.

"మా వాడకు మూడు రోజుల్నించి నల్ల నీల్లు వస్త లేవని చెప్పి! ఏమాయెర? నువ్వు ఉరికితే దొరుకవు. అంతదూరం నుంచి నీల్లు మోసుడు గావట్టె! " అన్నాడు రాజిరెడ్డి పటేలు.

"అన్నా! ఉత్తగ తిరుగుతున్నానే నిన్న వెంకటక్క పనిమీద తిరిగితి. ఎమ్మెల్లే సాబ్ రమ్మనె. ఇంటికచ్చే సరికి రాత్రి పదకొండైంది. గవర్నమెంటు పని గంత జెప్పది అయితదా? ధరకాస్తు పెట్టాలె. సాంక్షన్ గావాలె. కొత్త పైపు లేయాలె. ఎన్ని రోజులైతదో ఏమో! మరి ఒక పని జెయ్యరాదే . ఇంటికిన్ని పైసలేసుకొని రెండు లెంతులు ప్లాస్టిక్ పైపులు తీసుక రాన్రి. ప్లంబర్ తోటి ఫిట్ చేపిస్త" నవ్వుతూ అంటూ రాజిరెడ్డి కేసి చూసాడు సర్పంచ్ సుధాకర్.

"తమ్మీ ! మా ఇంటిముంగట మోరి నీల్లు మడుగు కట్టి మురుగు వాసన దోమలు ఇంట్ల జొరవట్టె! సాపు జేపిస్త అని చెప్పవట్టి పదిహేను రోజులాయె" అంటూ నిష్టూరం పలికాడు. కొమురయ్య.

"అన్నా! నీకు తెలుసు గదనే! ఉన్నది ఇద్దరు. అందులో ఒకరికి ఐదువేలు పార్టైం జీతగాడాయె. వాడి తన పెరడు పొలం చూసుకోవద్దా? అయినా మొన్ననే వారం కింద సాపు జేపిస్తి. మల్ల మడుగు అయితే ఎట్లనే? మీరు గూడ జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలె! ఇంటి ముంగటి చెత్తంత మోరెలెకు నూకితిరి. ప్లాస్ట్ సీసాలుకాయిదాలు పలిగిన సీసాలు పొరుక గడ్డి అన్ని మోర్లెకు నూకితే ఎంతకని తీస్తరే. గ్రామ సభ పెట్టినపుడు వివరంగ చెప్పితి. ఎవరింటి ముంగటున్న మందం మోరీని సాపు జేసుకుంటే ఈ మడుగులు పారుడు రోడ్లు పాడవుడు బండిమీద పోతుంటే మీద జిల్లుడు ఉంటదా? అంతా మన తేతులనే ఉన్నదే! మన ఇల్లు ఎట్లో మన మనమోరీ మన వాడ మన ఊరు పరిశుభ్రంగ ఉంచుకోవాలె. గంత మంచి టాయిలెట్లు కట్టిస్తి. ఇంకా పొదల పొంట రాత్రి చీకట్ల రోడ్ల పొంట పోవట్టిరి. వాన కాలంల అవన్ని నీల్లల క్రి రోగాలి. ఎంత మంచిగ చెప్పినా వినరైరి. ఈ సారి మీవాడ సభ్యులు మీరే మాట్లాడుకొని ఓ నిర్ణయానికి రాన్రి. అన్నాడు సర్పంచ్ సుధాకర్.

వీనికి పని చెప్తే మల్లా మనకే పని చెప్తడు అంటూ గులుక్కున్నాడు కొమురయ్య.అంతలో నీలక్క కొడుకుతో అందరికి చాయె పంపింది.

"నేను ఇపుడే తాగి వచ్చిన" అన్నాడు రాజిరెడ్డి.

"మాల మాదిగోల్లింట్ల తాగ అనరాదే? నవ్వుతూ చురక అంటించాడు సుధాకర్.

"ధుత్తెరి! గట్లెవడన్నడురా! ఇటుదేర పిలగా చాయె అంటూ చాయె గ్లాసుతీసుకున్నాడు రాజిరెడ్డి.

"తమ్మీ! గురుకుల పాఠశాలలో నా కొడుకును ఎక్కిమంటి గదర! నీకు తీరుతలేదు" లచ్చు నిష్టూరంగా అడిగాడు.

"అన్నా గట్లెందుకంటవే! రెండు సీట్లు ఖాళీ ఉన్నయని తెలిసింది. ఆఫీసర్ దొరుకుతలేడు. రేపు తప్పక చేస్తనే!" అంటూ సముదాయించాడు సుధాకర్.

ఇట్ల కూసుంటే ఎవలో ఒకలు వస్తనే ఉంటరు. .. వెంకటమ్మ వీల్లందరు ఎపుడు పోతరో అని ఎదిరి చూస్తున్నది.

"అన్నా! మన అప్రోచ్ రోడు వానలకు గట్లు తెగి కయ్యలు గోసింది. రోడ్ మంచిగ చేపియ్యాలనే" అన్నాడు వేప చెట్టుకు ఒరిగిన ప్రదీప్.

"బడ్జెట్లు వచ్చినంక జేపిద్దాం గని వచ్చే ఆదివారం ఇంటికొకలు శ్రమదానంతో మట్టి వోపిద్దాం. నువ్వే ఆర్గనైజ్ చేయాలె తమ్మీ! అంటూ వివరించాడు సర్పంచ్ సుధాకర్.

పొద్దెక్కుతున్నదని, పని ఉందని ఒకరొకరు వెలలి పోయారు.

"వెంకటక్కా ! ఇయ్యాలగూడ నీ పనేనే! వేరే ఏ పని పెట్టుకోను. కారోబార్ రాంరెడ్డి దగ్గరనే కాయిదాలున్నయి. రబ్బరు స్టాంపులున్నయి. ఎంతయినా రెడ్డి గదా! పోకడ పోనిత్తడా? నా కింద పనిచేసుడు నామోషీ అనుకుండు. వదెకరాల ఆసామి. అటువంటప్పుడు ఈ చిన్న నౌకరి ఎందుకు చేయాలె. ఆల్ల బావ సర్పంచైనప్పటినుంచి అలవాటు దొబ్బిండు. తానే సర్పంచునుకుంటడు. ఆఫీసు తాళాలు రసీదులు స్టాంపులు చెక్ బుక్ అన్ని జిప్ బ్యాగ్ పెట్టుకొని ఎవలకు దొరుక కుంట పనున్నదనుకుంట తిరుగుతుంటడు. పైగా ఆల్ల మీదికే మంత్రవడి గెట్టు పంచాయితీ పెట్టుకునే. జైలుకు పంపించాలని ఉస్కాయించిందే రాంరెడ్డి. నీ కొడుకు బయటకు వచ్చుడు ఆయనకెందుకు ఇష్టముంటది? . ఇయ్యాల ఎట్లయిన పిలిపిస్త" అంటూ సెల్ ఫోన్ కలిపాడు సుధాకర్.

"వస్తున్న. వస్తున్న. పది నిమిషాలల్ల ఉంట" కారోబార్ రాంరెడ్డి జవాబు విని వెంకటమ్మకు ఊరట.

"ఈ రబ్బరు స్టాంపులు కాయిదాలు ఒక సెట్టు తన దగ్గరుంచుకోవాలే" అనుకున్నాడు సుధాకర్.

సూరిటీ కాయిదాలు తయారు చేసి సంతకాలు ముద్రలు వేసి వెంకటమ్మను తీసుకొని వెంకటమ్మను బస్సులో రమ్మని తాను సైకిల్ మోటర్ మీద బయలు దేరాడు సుధాకర్.

"వంటైంది. తినిపో అని పిలిచింది నీలక్క."

"నేను ఒక్కన్ని ఎట్ల తినాలె. ఎంకటక్కా! నువుగూడ కొంచెం సల్లవడు అన్నాడు సుధాకర్.

"నాకు ఆకలి లేదు తమ్మీ!"

"కొడుకు మీది ధ్యాసతో నీకు ఆకలి లేదు. నేను గూడ తిన పో" అంటూ కదిలాడు.

కోర్టులో అడ్వకేటు ఫీజు అంటూ గులిగాడు.

"వకీల్ సాబ్ ! గీ వెంకటక్క దగ్గర ఫీజు కాల్నా? . అల్లుడు బయటికి వచ్చినంక ఇప్పిస్తతియి. అయినా అన్ని కేసులల్ల వస్తయా! కొన్ని పేదోల్లకు సేవ అనుకొని చేయాలె. అది వేరే రూపంల మీకు మేలు చేస్తది" అంటూ ఒప్పించాడు సుధాకర్.

మధ్యాహ్నానికి విడుదల కాయిదం రెడీ అయింది.

సాయంత్రం జైలుకు వెల్లాడు.

పోలీసులు విడుదల కాగితాలు తతెచ్చి ఇవ్వడంతో కాసేపటికి బయటకు వచ్చాడు వెంకటమ్మ కొడుకు. విజయ్. వెంకటమ్మకు సంతోషం దుఃఖం ..

విజయ్ భుజమ్మీద చెయి వేసి ధైర్యం చెప్పాడు సుధాకర్.

బండి వెనుక కూర్చో బెట్టుకున్నాడు. తోవలో?

"విజయ్! అమ్మ చెప్పినట్టు విను. పెండ్లి చేసుకో! నువు పెండ్లి చేసుకుంటే కారోబార్ పని నీకే ఇప్పిస్త. అపుడు రాంరెడ్డి పోకడ సంగతి తెలుస్తది. చేస్తవ? ముందుగాల పెళ్లి చేసుకుంటవా? "

"అట్లనే మామా !" వరుస కలిపాడు విజయ్.

ఆరాత్రి ఇల్లు చేరారు.

వెంకటక్క సంతోషానికి అంతు లేదు. కొడుకు పెళ్లికి ఒప్పుకోవడంతో

అపుడే పెళ్లయినంత సంతోష పడిపోయింది వెంకటక్క.

> తిరుగంగ తిరుగంగ బేల్ మంజూరైంది. పది వేల రూపాయల సూరిటీ సర్పంచ్ తోటి రాయించుక రావాలన్నరు.

> ఈ చిన్న నౌకరి ఎందుకు చేయాలె. ఆల్ల బావ సర్పంచైనప్పటి నుంచి అలవాటు దొబ్బిండు. తానే సర్పంచు ననుకుంటడు.

అక్షరజల్లులు

అక్షరాలు
ఆవిరై ఆకాశాన్నిచేరాయి
అంబుధాలు
ఆకర్షించి ఘనీభవించాయి
అందాలు
అత్రేయుడునుండి పొందాయి
అమృతచుక్కలు
అకల్కనుండి స్వీకరించాయి
రంగులు
హరివిల్లునుండి తీసుకున్నాయి
కాంతులు
సూర్యుడినుండి వశపరుచుకున్నాయి
తళుకులు
తారలనుండి పుచ్చుకున్నాయి
మెరుగులు
మెరుపులనుండి అందుకున్నాయి
భ్రమణాలు
భూమినిండి నేర్చుకున్నాయి
పరిమళాలు
పూలనుండి సేకరించాయి
కొండాకోనలు
కనిపించి కుతూహలపరచాయి
సెలయేర్లు
సందడిచేసి సంతసపరిచాయి
తేనెలు
పూలనుండి తెచ్చుకున్నాయి
రెక్కలు
పక్షులనుండి ప్రాప్తించుకున్నాయి
చినుకులు
చిటపటా పడుతున్నాయి
గంగాజలాలు
గలగలా పారుతున్నాయి
మనసులు
సముద్రాలు అవుతున్నాయి
ఆలోచనలు
అలలై ఎగిసిపడుతున్నాయి
అక్షరచుక్కలు
నింగినుండి కురుస్తున్నాయి
అక్షరపంటలు
నేలమీద పండుతున్నాయి
అక్షరబొట్టులు
కలాలనుండి కారుతున్నాయి
అక్షరపంక్తులు
కాగితాలపై కూర్చుంటున్నాయి
కలాలు
కవితలను కూర్చుతున్నాయి
కాగితాలు
భావాలకు రూపమిస్తున్నాయి
అక్షరజల్లులు
అంతరాంగాలను అలరించుతున్నాయి
పరవశాలు
పాఠకులచెంతకు చేరుతున్నాయి
క్షరరహితాలు
కథలై చదివిస్తున్నాయి
కవితలై పాడిస్తున్నాయి
సాహిత్యమై చిరకాలం
నిలుస్తున్నాయి

-గుండ్లపల్లి రాజేంద్రప్రసాద్, 7981616630

గెలుపు

గెలుపు గెలుపు గెలుపు...
అది సాధించకపోతే
నీ జీవితం తిరుగుతుంది
ఓ పెద్ద మలుపు...
గెలుపు గెలుపు గెలుపు....
నీ జీవితానికి కావలసింది గెలుపు..
గెలుపు గెలుపు గెలుపు...
నిన్ను నమ్మినవారు
కోరుకునేది నీ గెలుపు...
గెలుపు గెలుపు గెలుపు..
నీ జీవితంలో ఎదురైన ప్రతి ప్రశ్నకు
సమాధానం నీ గెలుపు.
గెలుపు గెలుపు గెలుపు..
గెలుపు లేనిదే
నీ జీవితానికి ఉండదు ఏ వెలుగు..
గెలువు గెలువు గెలువు ..
నీతో నువ్వు గెలువు
నిన్ను నువ్వు గెలువు
గెలువు గెలువు గెలువు...
ఈ ప్రపంచానికి పంచు
నీ జీవిత వెలుగు...

- కె. భార్గవి
విద్యార్థి, మహబూబ్ నగర్

తాగుబోతులు

మొదలు సరదా
అలసట, ఆనందం
ఆటవిడుపు అలవాటు
అటుపిమ్మట వ్యసనం-
నిషా నసాళానికి ఎక్కితే
నాగుపాము నడకలు
బిగిసుకుపోయి బ్రేక్ డాన్స్ లు
ఆగని నాగిని నాట్యాలు-
జొల్లు మాటలు
సొల్లు కబుర్లు
వింటారో లేదో యని
పాడిందే పదిసార్లు పాడుడు.
ఏడ్చెటోని ముందు నవ్వుడు
నవ్వే టోని ముందు ఏడ్పుడు
ఎక్కిరించెటోని ముందు
పండ్లు విరిగేటట్లు పడుడు-
తాగి తాగి తందనాలాట
మాట తూలితే తన్నులాట
తనువు తూలుతూ తైతక్కలు
సోయి దప్పి సొమ్మసిల్లుడు-
తాగుడుకు బానిసై
తలె చెంబులమ్ముడు
అడ్డమొచ్చినోళ్లను
అమ్మ నా బూతులు తిట్టుడు.
తల్లిదండ్రులు తల్లడిల్లినా
పెళ్ళాం ఫికరు చేసినా
పిల్లలు ఫిర్యాదులు చేసినా
పట్టక పూటుగా తాగుడు-
తాగి తాగి తనువు చిక్కి
తప్పటడుగులతో తవుస్తూ
ఆలి తాళికై తగాదాపడుతూ
తరం కాదని తనువు చాలిస్తూ
చిగురుటాకులా
రాలిపోతుంద్రు తాగుబోతులు

-డా.ఎడ్ల కల్లేశ్
9866765126

అక్టోబర్ 4న శ్రీ లక్ష్మీనరసింహ & శ్రీ అన్నపూర్ణ విశ్వనాథాలయాలు, కొట్ల నరసింహంపల్లె, గంగాధర మం॥, శ్రీ అన్నపూర్ణ సేవాసదన్‌లో గంగ్ర లక్ష్మణరావు రచించిన "శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహ శతకం" ఆవిష్కరణలో పెద్దపల్లి అదనపు కలెక్టర్ జి.వి.శ్యామ్ ప్రసాద్‌లాల్, కల్వకోట కీర్తికుమార్,తదితరులు

ఈ నెల 3న జగిత్యాలలోని పద్మశాలి హాస్టల్‌లో ఆచార్య తడక యాదగిరి రాసిన 'గుంటక నర్సయ్య పంతులు జీవితం– ఆదర్శం" పుస్తక ఆవిష్కరణలో మెతుకు సత్యం, సబ్బని లక్ష్మీనారాయణ, వాసాల రమేశ్, ఇప్పనపల్లి సాంబయ్య, పోలు సత్యనారాయణ, ఎ. భద్రయ్య, బూర్ల వెంకటేశ్వర్లు తదితరులు.

అలిగిన బతుకమ్మ

చుక్కలన్నిటిని ఏరి పళ్ళెంలో కుప్ప పేర్చే పండుగ బతుకమ్మ
పూల సింహాసనంపై కూర్చున్న ప్రకృతి పార్వతి అయ్యే పండగ బతుకమ్మ
చుట్టూ నవ్వుల కోలాటాలు, చప్పట్ల సంగీతాలు
ప్రకృతి పసుపు పూసుకుని పాటలతో అభ్యంగన స్నానాలు చేస్తుంది
చిమ్మని చీకట్లో కూడా పూల మొఖాలు వెన్నెల కాంతుల్లో వెలిగిపోతాయి
పండక్కి పూలను అత్తింటికి పంపిన చెట్లు తోడుగా చల్లని గాలుల్ని పంపుతాయి
ప్రతీ ఏడు వచ్చే బతుకమ్మ పండుగే ఈ సారి మళ్ళీ వచ్చింది
కానీ వెలుగుతున్న పూలతో కాదు రాలుతున్న ఆశలతో
చెట్లు పూయలేదు, పూలు నవ్వలేదు
ప్రకృతికి వచ్చిన ప్రమాదాన్ని చూసి కళ్ళల్లో కాలుష్యాన్ని కలగన్నాయట
అన్ని కలిసి అంతమవుతున్న అడవికి మద్దతుగా నిశ్శబ్ద నిరసన చేస్తున్నాయి
ఇక్కడ అభివృద్ధికి ఆకలేసినప్పుడల్లా అడవి బలికి సిద్ధం చేయబడుతుంది
మెడలో కన్వీన్సింగ్ గా కాంపెన్సేషన్ మాల అలంకరించబడతుంది
ప్రభుత్వాలు ప్రజా అవసరాలనే పదునైన కత్తులకు సానబెడతాయి
జాతి క్షేమం పేరు మీద జాతీయ జాతర ఒకటి మొదలవుతుంది
ఒకరిద్దరికి పూనిన దేశభక్తి పూనకాలు దేశమంతా వినపడతాయి
ప్రకృతి తల తెగితే కారిన నెత్తురు ప్రపంచమంతటా ప్రవాహమవుతుంది
దేవుళ్ళ సాక్షిగా జరుగుతున్న ఈ వన దహనాన్ని , మానవ దహనాన్ని
ప్రకృతిలో దేవుడిని చూడమన్న గోవర్ధనుడు ఆపలేడు
ప్రకృతి అర్ధ భాగాన్ని తీసుకున్న పరమశివుడు అడ్డుకోడు
కానీ
ప్రకృతి ప్రకృతిని ప్రకృతితో కొలుస్తున్న తెలంగాణ
ప్రకృతి వినిపిస్తున్న ప్రమాదాన్ని పాటల్లో పాడుకుంటుందా
అడవి భుజాలపైన ఆశయాలను మోసిన తెలంగాణ
ఆక్సిజన్ పెట్టుకున్న అడవిని భుజానికేసుకుంటుందా
కోట్ల గొంతుల శబ్దం ఒక్కటి చేసి వినిపించిన తెలంగాణ
లక్షల చెట్ల నిశ్శబ్ద నిరసనలకి నినాదాన్ని ఇస్తుందా
పిడికిళ్ళ చప్పట్లతో భావాల బతుకమ్మ ఆడిన తెలంగాణ
ప్రకృతి కోసం పోరాట బతుకమ్మను
మళ్ళీ ఎత్తుకుంటుందా.

-లావణ్య తీగల
9110585202

బతుకమ్మ పాట

పచ్చని చేలన్ని ఉయ్యాలో
పసిడి పంటాలాయే ఉయ్యాలో..
ఘనమైన మా గౌరీ ఉయ్యాలో
బతుకమ్మ ఆయేగా ఉయ్యాలో..

గూడంత తిరిగి ఉయ్యాలో
గునుగు పువ్వు తెస్తి
ఉయ్యాలో...
చేనంత తిరిగి ఉయ్యాలో
చామంతులే తెస్తి ఉయ్యాలో.

శివుని పట్టపురాణి ఉయ్యాలో
మా తల్లివే నీవు ఉయ్యాలో
మూడు లోకాలకు ఉయ్యాలో
మూలపుటమ్మవే ఉయ్యాలో.

పిల్లా,పాపలను ఉయ్యాలో
కాపాడరావమ్మా ఉయ్యాలో
కరుణించు మమ్ము ఉయ్యాలో
ఊరంత పండగే ఉయ్యాలో
వాడంతా వనమాయే ఉయ్యాలో.

ముక్కోటి దేవతలు ఉయ్యాలో
మురిసిపోయారమ్మా ఉయ్యాలో..
నాన బియ్యం పోసి ఉయ్యాలో
నైవేద్యమిత్తునే ఉయ్యాలో
మాతల్లివే నీవు ఉయ్యాలో
మా అండవే నీవు ఉయ్యాలో

పట్టు పావడాలు ఉయ్యాలో
పడచులంతా కట్టే ఉయ్యాలో

పెట్టెలో పట్టుచీర ఉయ్యాలో
అవ్వ కట్టి మురిసే ఉయ్యాలో
పత్తిపువ్వులెక్క ఉయ్యాలో
తాత నవ్వసాగే ఉయ్యాలో

మా ఇంటి మా లక్ష్మి ఉయ్యాలో..
మా తల్లి బతుకమ్మ ఉయ్యాలో
నీకేమి వాయినం ఇయ్యాలో
బతుకమ్మ చెప్పవే ఇయ్యాలో.

పల్లె,పట్టణంలో ఉయ్యాలో
ఊరువాడలల్ల ఉయ్యాలో
ఘనంగా చేసిరి ఉయ్యాలో
బతుకమ్మ పండుగ ఉయ్యాలో.

ప్రతీ ఏడూ ఇట్లాగే ఉయ్యాలో
నిను కొలిచేమమ్మ ఉయ్యాలో
ఆరారుకాలాలు ఉయ్యాలో
పచ్చాని పంటలు ఇయ్యాలో
దేశమంతా నువ్వు ఉయ్యాలో
సల్లగా సూడాలి ఉయ్యాలో
మా తల్లి బతుకమ్మ ఉయ్యాలో..
మా అందరి అండవే ఉయ్యాలో

-మాధవి శ్రీనివాస్
నందిమళ్ల
9515124300

బతుకమ్మ పద్యాలు

సృష్టిలోన పూలు స్త్రీ జాతిరూపము
ప్రకృతి మాతగాను బ్రతుకునిచ్చు
తల్లిగ బ్రతుకమ్మ తా తెలంగాణలో
దివ్యమైన బాట దేవిమాట.

తీరుతీరు పూలు గౌరమ్మగను నవ
రాత్రులందు మారి చిత్రముగను
నీకు సాటిలేరు నేడు మా బ్రతుకమ్మ
దివ్యమైన బాట దేవిమాట.

సంబురాలు జేస్తునంబరమ్ముగ మార్చి
నారిగణము నాడు దీరులైరి
న్యాయస్థాపనంబు నవ్విడె బ్రతుకమ్మ
దివ్యమైన బాట దేవిమాట

ఊరువాడయాటలుయ్యాల పాటలు
నూరెగుబ్రతుకమ్ములుత్సవముగ
వనములోన మనము జనజాతర
గణము
దివ్యమైన బాట దేవిమాట.

ఉద్యమాల నేలకూపిరి బ్రతుకమ్మ
రాష్ట్ర సాధనమున రాటుదేలి
మహిళలంత శక్తి మహికిని జూపగ
దివ్యమైన బాట దేవి మాట.

కల్పవల్లి సకల కళల తెలంగాణ
పుడమిపైన నేడు పూలలొల్లి
యాడుకొనును ఘనముగతివెలు
సతతము
దివ్యమైన బాట దేవిమాట

-డా॥సముద్రాల శ్రీదేవి
9949837743

ఘనంగా జరిగిన "గొట్టిగఖుర్దు మణిపూసలు" పుస్తకావిష్కరణ

తెలంగాణలోని, వికారాబాద్ జిల్లా, బషీరాబాద్ మండలం, గొట్టిగ ఖుర్దు గ్రామంలోని జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాలకు చెందిన 52 మంది విద్యార్థులు రచించిన కవితా సంకలనం "గొట్టిగఖుర్దు మణిపూసలు" ను తాండూర్ శాసన సభ్యులు గౌ. శ్రీ. బుయ్యని మనోహర్ రెడ్డి గారు 27. 9. 2024 నాడు స్థానిక పాఠశాల ఆవరణలో ఆవిష్కరించారు. గెజిటెడ్ ప్రధానోపాధ్యాయులు శ్రీమతి సి. పార్వతి దేవి గారి అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేసి ఆయన మాట్లాడారు.

బాలబాలికలకు సాహిత్యం పట్ల అభిరుచిని, ఆసక్తిని కలిగించి, రచనలు చేయించడం, ప్రోత్సహించడం చాలా అభినంద నీయమని పేర్కొన్నారు. కవిత్వం వలన సమాజం ఎంతో చైతన్య వంతం అవుతుందన్నారు. వడిచర్ల సత్యం సంపాదకత్వంలో వెలువడిన ఈ గ్రంథం విద్యార్థుల సృజనాత్మక సామర్థ్యానికి, ఆలోచనా శక్తికి నిదర్శనం అని పేర్కొన్నారు. జె. రామకృష్ణ రాజు ఆత్మీయ వాక్యాలు పలుకగా, డా. మున్నూరు రాజు పుస్తక సమీక్ష చేశారు.

ఇందులో పిల్లలు వారికి తెలినటువంటి అనేక అంశాలను చాలా లోతైన భావాలతో మణిపూసలుగా అల్లడం విశేషమని పేర్కొన్నారు. ముఖ్య వక్తగా హాజరైన ప్రముఖ కవి "మణిపూసల రామాయణం" రచయిత టి. ఆశీర్వాదం గారు మాట్లాడుతూ, ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యంలో వడిచర్ల సత్యం సృష్టించిన మణిపూసలు ప్రక్రియ ఒక నూతన ఒరవడికి శ్రీకారం చుట్టిందని, రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో పేరున్న కవులతో పాటు వందలాది మంది బాల బాలికలు నియమాలను పాటిస్తూ మణిపూసలు రాస్తున్నారని, ఇది బహుళ జనాదరణ పొంది, రికార్డులను సొంతం చేసుకున్నదని, అతి స్వల్ప కాలంలోనే ఈ ప్రక్రియలో 125 పైగా పుస్తకాలు రావడం చాలా గొప్ప విషయమని చెప్పారు. అనంతరం శాసన సభ్యులు గౌ. శ్రీ బుయ్యని మనోహర్ రెడ్డి గారు పుస్తక సంపాదకులు, ఇటీవల "రాష్ట్ర ఉత్తమ ఉపాధ్యాయ అవార్డు" గ్రహీత వడిచర్ల సత్యం ను అలాగే కవితలు రాసిన విద్యార్థులను ఘనంగా సన్మానించారు. విశిష్ట అతిథులుగా శ్రీమతి సునీతా సంపత్ గారు; తాండూర్, బషీరాబాద్ మార్కెట్ కమిటీల చైర్మన్లు పట్లోల్ల బాల్ రెడ్డి గారు, మాధవ రెడ్డి గారు, బషీరాబాద్ పి.ఎ.సి.యస్ వైస్ చైర్మన్ అజయ్ ప్రసాద్ గారు, ఆత్మీయ అతిథులుగా, బాస్పల్లి శ్రీనివాస్ రెడ్డి గారు మాజీ సర్పంచ్ శ్రీ విష్ణువర్ధన్ రెడ్డి గారు, జె. అనంతయ్య గారు, మురళీ కృష్ణ గారు, శంకర్ రెడ్డి గారు, వెంకట్ మహరాజ్ గారు, చందర్ నాయక్ గారు, రాము నాయక్ గారు, గెజిటెడ్ ప్రధానోపాధ్యాయులు శెట్టి శివకుమార్ గారు, ఆశనప్ప గారు, బాయికాడి విఠల్ గౌడ్, వంశరాజ్ వెంకట్ గారు, మెట్ల రాములు, సురేష్ గారు, గ్రామ పెద్దలు, పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు, వివిధ గ్రామాల నుండి వచ్చిన విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు, మాజీ సర్పంచ్ లు, యం.పి. టీ సీలు, ప్రజలు పాల్గొన్నారు.

బండారు సునీతకు ఉమ్మడి జిల్లా ఉత్తమ ఉపాధ్యాయ అవార్డు పురస్కారం.

ప్రముఖ కవయిత్రి, హిందీ పాఠశాల సహాయకురాలు బండారు సునీత ఉమ్మడి పాలమూరు జిల్లా ఉత్తమ ఉపాధ్యాయ అవార్డు అందుకున్నారు. శనివారం నాడు జిల్లా కేంద్రంలోని రాజీవ్ విద్యా మిషన్ సమావేశ మందిరంలో జరిగిన అంతర్జాతీయ ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం మరియు అహల్య భాయ్ వోల్కర్ త్రి శతాబ్ది జయంతి ఉత్సవాల సందర్భంగా తెలంగాణ రాష్ట్ర 'సామాజిక సమరసత వేదిక' వారు నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో అమరచింత ఉన్నత పాఠశాలకు చెందిన ఉపాధ్యాయిని బండారు సునీతను శాలువా ,మెమెంటో, ప్రశంసా పత్రంతో ఘనంగా సన్మానించారు. ఈ సమావేశానికి ముఖ్య అతిథిగా హాజరైన జిల్లా విద్యాశాఖ అధికారి రవీందర్ మాట్లాడుతూ దేశ భవిష్యత్తు విద్యార్థుల చేతిలో ఉందని ఆ విద్యార్థులను తీర్చిదిద్దడంలో ముఖ్యమైన బాధ్యత ఉపాధ్యాయులపై ఉందని అన్నారు. ఉపాధ్యాయురాలు గానే కాకుండా కవయిత్రిగా, రచయిత్రిగా, సామాజిక సేవకురాలిగా వివిధ రంగాలలో సేవలందిస్తున్న బండారు సునీత సమాజానికి మార్గదర్శకురాలని, ఇటీవల ప్రభుత్వం చే కూడా జిల్లా ఉత్తమ ఉపాధ్యాయ అవార్డు సునీత అందుకుందని పేర్కొన్నారు. ఉపాధ్యాయురాలుగా ఉత్తమంగా బాధ్యతలు నిర్వహిస్తూనే నిత్య విద్యార్థిగా సైకాలజీ తో పాటు మూడు భాషలలో పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేషన్ మరియు మూడు సబ్జెక్టులలో బ్యాచిలర్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ పూర్తి చేసి పి. హెచ్.డి కూడా పూర్తిచేయాలనే సంకల్పించడం నేటి విద్యార్థులకు ఆదర్శమని కొనియాడారు. ఉత్తమ ఉపాధ్యాయిని అవార్డు అందుకున్న బండారు సునీత మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వ ఉత్తమ ఉపాధ్యాయులుగా అవార్డు పొందడానికి అప్లై చేసుకునే విధానానికి స్వస్తిపలకాలని, వాస్తవంగా పనిచేస్తున్న కొంతమంది ఉపాధ్యాయులు అవార్డు కొరకు అప్లై చేసుకోరని అలాంటి వారిని గుర్తించి నేరుగా సంబంధిత అధికారుల చేత ప్రభుత్వం అవార్డులు అందజేయాలని కోరారు. అవార్డు రావడం వల్ల తమపై మరింత బాధ్యత పెరిగిందని , విద్యార్థుల పురోగతిలో ఇంటివద్ద తల్లిదండ్రుల పాత్ర కూడా కీలకమని బండారు సునీత అన్నారు. ముఖ్యఅతిథిగా విచ్చేసిన రాష్ట్ర విద్యా జాయింట్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ రాజేంద్ర సింగ్ మాట్లాడుతూ భారతీయ సంస్కృతి, సంప్రదాయాలను కాపాడడంతో పాటు తెలంగాణలో సేవలు అందజేస్తున్న వారిని గుర్తించి సన్మానించడం మంచి సంప్రదాయమనీ, నిర్వాహకులు డాక్టర్ శ్రీనివాస్ అభినందనీయులన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో సామాజిక సమరసత వేదిక రాష్ట్ర కన్వీనర్ అప్పాల ప్రసాద్, జిల్లా ప్రధాన కార్యదర్శి డాక్టర్ గన్నోజు శ్రీనివాస్, ఏఎంఓ దుంకుడు శ్రీనివాస్, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ వెంకటేశ్వర శర్మ, జిల్లా పిఆర్టియు సంఘ నాయకులు మదన్మోహన్ యాదవ్, సుధాకర్ రెడ్డి, రాజశేఖర్ గౌడ్, మండల విద్యాధికారులు కృష్ణయ్య, వెంకటాజి, రాజు నాయక్ మరియు ఉపాధ్యాయులు పాల్గొన్నారు.

సాహిత్యం, సామాజిక నిర్వహిస్తున్న 'బుధవారం బాధ్య' పోటీ ఫలితాలు

అడ్మిన్:రమాదేవి
8985613123

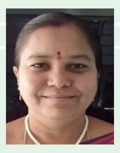

నిర్వహణ: శ్రీమతి సత్య నీలిమ

తీరం చేరని పయనం

జీవిత పయనం మెదలిడిన
సంసార సాగరంలో
పయనం సాగిస్తున్న బతుకునావను
అడుగడుగున ఆటంకాల
ఆటుపోట్లు కుదిపివేస్తున్నాయి.
ఒడిదుడుకుల అలలు
వెనక్కి నెట్టివేస్తున్నాయి
కష్టాల తుఫానులు
వెన్నంటుతున్నాయి
గండాల సుడిగుండాలు
చుట్టుముడుతున్నాయి
భరించలేని ఆవేదనలు
తిమింగలాల్లా అమాంతం
మింగివేయాలని చూస్తున్నాయి.
ఎటు చూసినా
తీరం కానరావటం లేదు
ఎంత పోరాడినా
ఎదురీత తప్పడం లేదు
ఎడారిలో ఎండమావిలా
తీరం ఊరిస్తోందే తప్ప
చేరుకోవాలసిన గమ్యానికి
దూరం తరగడం లేదు
నావ చేరే గమ్యానికి
మినుకు మినుకుమనే
ఆశల దీపం కానరావటం లేదు

-కొలచన విజయ భారతి
హైదరాబాద్

తుఫాను వలన

గమ్యం లేని వాన
కురిసె తుఫాను వలన
వారం రోజుల వర్షంతో
జనజీవనం అల్లకల్లోలమాయె.
తరువులేమో కూలిపోయే
రహదారులు తెగిపోయె
రవాణాకు సంకటమాయె
జనం నష్టం కొంత జరిగె.
వరదల ముంపు వలన
నివాసాల్లోనికి వరద నీరు
వచ్చి వంటలు బంధాయె
ఆకలి కేకలు మొదలాయె.
కంటికి నిద్ర కరువాయె
ఒంటికి తిండి లేకపోయె
చుట్టూ నీరు ఉన్నా కూడా
తాగునీటికి కరువాయె.
రైతన్నల పంటలు మునిగి
విపరీతమైన నష్టాలు జరిగె
సర్కారు సహాయం అందక
బతుకులేమో బరువై పోయె.
గృహాల్లోనికి బురద చేరి
నానా అవస్థలాయెను
సర్కారు అందించే పదార్థాలు
చాలక పస్తులు ఉండుటాయె.
ఇప్పుడిప్పుడే జనజీవనం
మామూలు స్థితికి వస్తుంది
ఋతుపవనాల తిరోగమనం
జరుగుతుందనే భయమాయె

-అక్కి నర్సింలు గౌడ్
9912659965

గమ్యం లేని నావ

కడలి తరంగాలపై
కదిలే నావకు గమ్యం తెలిసినా
అగమ్యంగా పడుతున్న లేస్తు
లేచి పడుతున్న సాగుతుంది.
దిక్సూచి దిశను తెలుపుతుంటే
కనిపించని తీరాన్ని ముద్దాడాలని
పరుగులు తీసే బతుకు నావ
ఒడిదుకులను దాటుకుంటు
సాగి పోతున్నది.
హఠాత్తుగా సంభవించే
తుఫాను తాకిడికి తట్టుకోలేక
అలల పై తేలియాడుతు
చెదురుతున్న కలలను
చేయి దాటకుండా తల్లడిల్లుతుంది.
కష్టాలు సంఘటితంగా దాడిచేసినా
నష్టాలు నలుదిక్కుల నుండి బంధించినా
గమ్యం గగనమనిపించినా
సడలని పట్టుదలతో
సాగిపోవటమే బతుకు నావ
పయనమవ్వాలి.

-డా.బి.సుధాకర్. సిద్దిపేట

అగమ్యగోచరం..!!

ప్రశాంతంగా సాగే కడలి అలలు
ఒక్కసారిగా ఉధృతంగా ఎగసిపడి
కదులుతున్న నావ గమనాన్ని
తలక్రిందులు చేస్తూ,పడుతూ
లేస్తూ,గమ్యమేమిటో తెలియక
అల్లల్లాడిపోతుంది..
కనుచూపు మేర గమ్యం కనపడుతూన్నా,అనుకోకుండా
సంభవించిన తుఫాను తాకిడికి
తట్టుకోలేక నావ అటూ ఇటూ
ఊగిసలాడుతూ, అలలపై తల్లడిల్లిపోతుంది..
ప్రశాంతంగా ఉండే మనిషి జీవనయానం,
అనుకోకుండా వచ్చిన కష్టాల కుదుపులకు లోనై
ఎలా,ఎక్కడికి పోవాలో,
ఏవిధంగా బైట పడాలో తెలియని
అగమ్యగోచర స్థితి..
కష్టాలు నష్టాలు మూకుమ్మడిగా ఉక్కిరిబిక్కిరి చేసినా,
ఆదరక బెదరక మున్ముందుకు సాగుతూ,
వీడని సంకల్ప బలంతో,
నీకు నీవే ధైర్యం చెప్పుకుని,
ఎవరో వస్తారు ఏదో చేస్తారని ఎదురుచూడక,
కడదాకాబతుకు నావను నడిపించాలి,
సురక్షితంగా గమ్యం చేరుకోవడమే మనిషిగా మన కర్తవ్యం..!!

-డా.మరుదాడు అహల్యా దేవి, బెంగళూరు

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 1283వ రోజు 'సరదాల దసరా' అనే అంశంపై పలువురు కవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. కవితల సాధన చేస్తున్న కవులందరికీ అభినందనలు. 'సరదాల దసరా' అనే అంశంపై వచ్చినవాటిలో కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా సమర్పిస్తున్నాం.
– సంపాదకులు

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
అడ్మిన్ & ఏకాంశ కవిత్వ నిర్వహణ:
-డా॥రాయారావు సూర్యప్రకాశ్‌రావు,
9441046839

చెడుపై విజయం

సరదాలతో దసరా
చెడుపై కొరడా
అధర్మం ఆవరించినపుడు
అన్యాయం బుసకొట్టినపుడు
అసత్యం అగ్రగామి అయినపుడు
కుళ్ళు కుతంత్రాలకు నారు
పోసినపుడు
దుర్మార్గం రెచ్చిపోయి
అన్ని మరచి పంజా విసిరినపుడు
అవతరించే శక్తి స్వరూపం.
తన సత్తాను చాటుతూ
జగమంతా ఏకమై
చేసే పోరులో
దుష్టసంహారం చేసి
శిష్ట సంరక్షణ చేసిన మాతా!!.
దయగల తల్లి
నవరూపాలతో
నవనవ శక్తులతో
నవదినాలు రక్కసిపై యుద్ధం
విజయానికి మూలం
ప్రశాంతతకు నిలయం
రాజరాజేశ్వరి
మందస్మిత వదన
నమోస్తుతే!!.
త్రిగుణాలను
అరిషడ్వర్గాలను పారద్రోలి
దశగుణ సంహారి
దశముఖమర్దన రామా
దశ హర దసరా
విజయం సిద్ధించిన రోజు.
శమీ ఆయుధాలకు నెలవై
దాచుకుని కాపాడిన వృక్షరాజం
కుటిలనీతికి అడ్డుకట్ట
గోగణానికి రక్ష!!.
ఈర్ష్యా ద్వేషాలను దూరం నెట్టి
మదమాత్సర్యాలను పక్కన పెట్టి
కోపతాపాలను పగుల గొట్టి
స్వార్థ హింసలను పారద్రోలి
అవినీతిని ఆహూతి చేసి
అధర్మానికి నీళ్లొదలి
చరించే మనిషికి
జయం!!.
దశ దుర్గుణాలకు దూరం ఉంటే
దశ తిరిగి విజయ పథంలో
నడుస్తుంటే
స్నేహ భావంతో తిరుగుతుంటే
ఆప్యాయత అనురాగాలను
పంచుతుంటే
అంతా నీ వెంటే
మంచెపుడు నీ నీడే
చెడుపై విజయమే!!.

-డా.చీదెళ్ళ సీతాలక్ష్మి

అందరి పండుగ

కొత్త బట్టల సంతోషాలు
కొత్త కొత్త అందాలు
అమ్మవారి రూపాలు
అపురూప చింతనలు.
అమ్మ పేరుతో పూజలు
అద్భుతమైన నైవేద్యాలు
సంధ్యా సమయాన
అందరి ఇండ్లకు జేరు.
పిలుపులందుకుని
బొమ్మల కొలువులు
రకరకాల సర్దుబాటులు
చేతి కళల నైపుణ్యాలు
కళ్ళకి విందులు
చేతుల్లో
తాంబూలాల బరువులు
అంతులేని సరదాలు
నవరాత్రుల పండుగలు
బడి పిల్లలకు సంతోషాలు
చేత బాణాలతో పాటలు
అయ్యవారికి చాలు
ఐదు వరహాలు
పిల్ల వాళ్లకి చాలు
పప్పు బెల్లాలు
జయీభవ
విజయీభవ పాటలతో
సందడే సందడి
అందరి
హృదయాల నిండి.
బంధుమిత్రుల కలయికలు
దూరపు బంధువుల రాకలు
నవ్వులే నవ్వులు
పాత కొత్తల బావల
సరదాల ఆనందాలు.
ఆటలు పాటలు
హాయిగొలిపే పండుగ
అమ్మలందరికీ దీవెనలు
అపురూప పండుగ దసరా
సరదాలు
సంబరాల క్రతువులు.
గుళ్ళు
గోపురాల సందర్శనాలు
కళ కళలతో విరాజిల్లు
నవదుర్గల దర్శనాలు
దసరా వచ్చింది
సరదాలు తెచ్చింది.
సంప్రదాయ బద్ధంగా
పూజలు అందిద్దాం
కొలువులు తీరుద్దాం
అందరిదీ పండుగ
ఆనందాలు పంచే పండుగ !!!.

-కె.కె.తాయారు

పూల కొలువు

పండుగల పరమార్థాలు
ఇంకా లుప్తం కాలేదు
వ్యాపార వినిమయ వాణిజ్యంలో
మునిగిన లౌకికులు
వంద కొట్టు
యాట మేకను పట్టు
ఆశల హరివిల్లు మీద
పాలపిట్ట పాటలా ప్రకటనలు.
ఉమ్మడి కుటుంబాలు
పూసిన గుమ్మడి పాదులు
శోషతప్పి
విడి విడిగా పొడి పొడిగా
కళ తప్పిన నవ్వుల మాటలు
ప్రేవేటుగా
ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగుల బాధలు
ఒకటికొంటే మరోటి ఫ్రీ
పబ్లిసిటీకై చూపులు.
పల్లె మోముపై
పండుగల కళ
పచ్చనాకు పై
పాలకంకుల అల
చేతి వృత్తుల వృత్తాంతం
శకుంతల శోకం.
కొనుగోలు పిడికిటలో
రూకల గలగలలేవీ
సామాన్యుల
సాహస యాత్ర
దసరాసరదా.
నిన్నటి వరద బురద
కడుక్కునే లోపే
నేటి హైడ్రా చలనం
గరీబులకు
ఒడువని దుఃఖం.
ఏది పూజయో
ఏది మంత్రమో
తెలియని వారికి
తంగేటి వనమైనా
కనబడితే బాగుండేది
ఓ గునుగు పూవై
రంగుల్లో మురిసిపోతూ
సీతమ్మ జడలతో
తాంబాలం నింపి
గుమ్మడి పూవుతో
గౌరమ్మను అలంకరించి
కట్ల పూల మాలవేయాలనే
కోరిక కలైంది
నువ్వు పువ్వుల పందిరే
మిగిలి ఉంది.
పూల వనం జాడ
అంగట్లోకి వచ్చి
ధరల శరాఘాతం
అమ్మకాలకు
కొనుక్కునే వాళ్ళకి
జేబు సంకటం
రైతే బంతిపూవై
సీతమ్మ జడై నిలుస్తున్న
కాలం.
అయినా
జమ్మాకు పంచుతూ
అలాయి బలాయి తీసుకోవాలి
ఆడబిడ్డల బతుకమ్మ పాటలోని
జీవన మాధుర్యం వినాలి.

-ఏదెల్లి రాములు

బొమ్మలకొలువు

సర్వ శక్తి స్వరూపిణి
రకరకాల పూల బతుకమ్మల
దారి రితెన్నులేని ప్రాణులకు
లక్ష్యం నిర్దేశించు
దయా ధర్మం,
మంచి మానవతల సమ్మేళనం
సరదా సంతోషం సంబరాలు
రాత్రి పగలు దైవ స్మరణ తో
నవసంఖ్య పూర్ణత్వం
నవరాత్రి లో అమృతత్వం.
అభయవరద ముద్రల్లో
రక్షణ శిక్షణ కటాక్ష వీక్షణాలు
ప్రసరింపజేసే అపరాజిత
నవరాత్రి బొమ్మలకొలువులు
దాండియా నృత్యాలు నేటి సంబరాలు
అయ్యవారికి చాలు
ఐదు వరహాలు
పిల్లవాళ్ళకు చాలు
పప్పు బెల్లాల పాటలు
విల్లంబులతో
ఆనాటి తరం పాటలు
గురుశిష్య సంబంధానికి
పరాకాష్ట.
శమీపూజ
బంగారం పంచుతూ
పాలపిట్టకై ఎదురుచూపులు
రావణుని పై రాముని విజయం
ఉత్తర గోగ్రహణంలో
విజయుని విజయం
విజయదశమి
సర్వశుభాలకు సంకేతం
ఆయుధపూజ
మైసూర్ దసరా ఉత్సవాలు
లోక ప్రసిద్ధం.
అసుర భావాలు వీడి
శాంతి సౌభాగ్యాలు కోరుతూ
సర్వేజనాః సుఖినోభవంతు
దసరా లోని అర్థం పరమార్థం
కుమారీ పూజలు
సరస్వతీ మాత కటాక్షం
మహిషాసుర మర్దిని సందేశం
"ఆడపిల్ల ఆదిపరాశక్తి
చిన్నారిపాపను లాలించు
బాలికను పూజించు
అమ్మను గౌరవించు"
జగన్మాత ఆడుకునే బొమ్మలం
విధి చేతిలో కీలుబొమ్మలం
అదే విశ్వంలో బొమ్మలకొలువు.

-ఎ.రాజ్యం

పసిడిని పంచెడు నవ్వులు

కం. వరము శరత్తుల కాలము
కరముల శశి రమ్యమైన గౌరమొప్పన్
స్థిరమగు శాక్తేయములో
సరదా దసరా మురిపెము సౌభాగ్యమునౌ!!.
కం. దసరా సరదా పండుగ
మిసిమిని బతుకమ్మలాట మిత్రులమయమై
పసిడిని పంచెడు నవ్వులు
రసమయమౌ వంటకాలు ప్రాప్తిని సుఖమున్.
తే.గీ. అమ్మగారిండ్లకు చేరెడునాడపడుచు
కొమ్మకోనల పూలకై కూడు లతలు
లలిత గౌరమ్మ పాటల లలనలంత
ముగుద ముగ్ధ మనోహరముదముశుభము!!.
కం. దశకంఠుల ద్రుంచుటలో
వశమై దాశరథి యోగి ప్రాభవమొప్పన్
నిశి కాళరాత్రి పూజలు
శశివదనంపు రఘురాము
జయమును మేలే!!.

-మాడుగుల నారాయణ మూర్తి

విజయాలు పదిలం

ఏనాడో దేవదానవుల
కాలం నాటి విజయ దశమి
ఈ నాటి
శుభ కార్యనిర్వాహణకు
మూల స్తంభం.
మహిషాసురుని
మరణ సమస్య
బ్రహ్మ వరం మూలమై
పురుషుల చేత
అతని మరణం
అసాధ్యమైన వేళ
త్రిమూర్తులు సృష్టించిన తల్లి
దుర్గా మాత.
పద్దెనిమిది హస్తాలతో
శూల,సుదర్శన,
వజ్రాయుధ ధారిణి
వేల సంఖ్యలోని
రాక్షస మూక నెదుర్కొని
నవరాత్రుల పోరులో
మహిషుని మట్టుబెట్టి
మహిలో మహిళా శక్తి
మహోన్నతమని చాటింది
ఆ విజయ చిహ్నమే
విజయ దశమి
శమీ వృక్షం
పాలపిట్ట కథ
పాండవుల ఆయుధ పూజ
మైసూర్ మహారాజుల
నిర్వాహణలో
గజాలంకరణ వేడుకలు
ఇంటింటా బొమ్మల కొలువు
పేరంటాల పిలుపులు
తెలంగాణ బంగారు బతకమ్మ
బాజా భజంత్రీలు
నవ్వుల పువ్వులు
అబ్బోవిజయ దశమి
భరతమాత సన్నిధిలో
దసరా ఉత్సవాలు
ఉత్సాహపు ఉయ్యాలలే
విజయదశమి వేల ఏళ్ళు
విరాజిల్లాలి
అందరికీ విజయాలు సిద్ధించాలి.

-డా. వసుంధర

తిరుపతి ఎస్వీ యూనివర్సిటీ ప్రాచ్య పరిశోధన సంస్థ ఆధ్వర్యంలో, సెనేట్ హాల్లో ఈనెల 6 న ఆర్.సి.కృష్ణస్వామి రాజు కథా సంపుటి 'జక్క దొన' పుస్తక ఆవిష్కరణ జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో యూనివర్సిటీ వైస్ చాన్సలర్ సి. హెచ్.అప్పారావు, రిజిస్ట్రార్ ఎం.భూపతి నాయుడు, తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సలహాదారులు కే.ఎస్.శ్రీనివాస రాజు, చెన్నై రాజధాని కళాశాల తెలుగు శాఖాధిపతి ఎం.ఎలిజబెత్ జయకుమారి, ఓ ఆర్ ఐ డైరెక్టర్ పి.సి.వెంకటేశ్వర్లు, సమీక్షకులు గరికపాటి రమేష్ బాబు, సాహితీ ప్రియులు వి షణ్ముగం తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ఈ పుస్తకాన్ని రచయిత, రాయలసీమ సిన్నోడిగా పేరు గాంచిన రచయిత పులికంటి కృష్ణారెడ్డికి అంకితం చేశారు.

జీవకళ !

ప్రమాదమని మనకనిపించినా
స్నేహమైనా , అనుబంధమైనా
సమఉజ్జీల్లాంటి సింహాలతోనే
సాహసంతో అందరు గర్వించేలా
ధైర్యంగా, హుందాగా జీవించాలి!
అంతేకానీ , ప్రమాదమేం లేదని
తాత్కాలికమైన సంతోషాలకోసం
గుణంలేని గుంటనక్కలతో చేరితే
ప్రాణంమీదికి కోరి కొనితెచ్చుకొన్నట్లే
మన పునాది మనం తవ్వుకొన్నట్లే
మన సమాధి మనం కట్టుకున్నట్లే !
అందుకే ,
ఎప్పుడైనా , ఎక్కడైనా జీవనశైలిలో,
క్వాలిటీలో కంప్రమైజనేది లేకుండా
అతివృష్టయినా , అనావృష్టయినా
అలవాట్లు మార్చుకోని సింహంలాగా
గుణం మార్చుకోవద్దని గుండెకుచెప్పి
మాటతప్పరాదని మనసుకు నేర్పాలి
మనుషులమై జీవకళను నేర్చుకోవాలి!

– డా. డి. రాజేశ్
9440460490

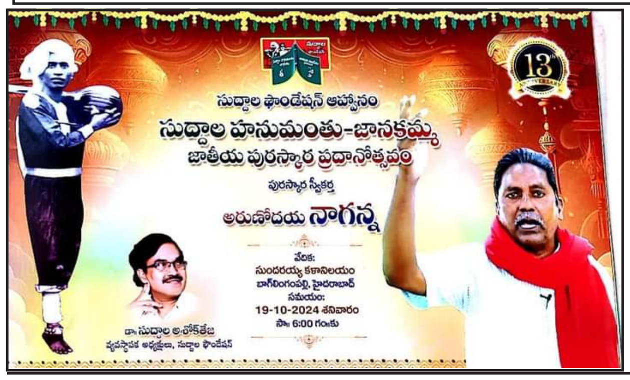

17న 'కతల ముచ్చట్లు'

తెలంగాణ రచయితల వేదిక (తె.ర.వే.) కరీంనగర్ జిల్లా శాఖ ఆధ్వర్యంలో పెద్దపల్లి కలెక్టరేట్ ప్రాంగణంలో 17 అక్టోబర్ 2024న గురువారం సాయంత్రం "138వ ఎన్నీల ముచ్చట్లు" సాహిత్య కార్యక్రమం జరుగనున్నది. ఈ విడతలో 'కతల ముచ్చట్లు' నిర్వహించనున్నారు. సింగిల్ పేజీ చిన్న కథలతో హాజరుకావాలని రచయితలకు పిలుపు. పెద్దపల్లి జిల్లా అదనపు కలెక్టర్ జి.వి. శ్యాం ప్రసాద్ లాల్ ఆతిథ్యంలో 'కతల ముచ్చట్లు' జరుగుతాయి. గాజోజు నాగభూషణం, బి.వి.ఎన్. స్వామి, పుల్లూరి జగదీశ్వరరావు కథలను సమీక్షిస్తారు.

- సి. వి. కుమార్, తె.ర.వే. కరీంనగర్.

Printed, Published and owned by VEENADAS, at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telangana.
Published at SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana.'Editor: B. Devadas.
RNI No.52865/93. E-mail :netinijam93@gmail.com.